

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
P o l g á r m e s t e r é t ő l
Mátészalka, Hősök tere 9.
Tel.: 44/501-358; Fax.: 501-360
E-mail: polgarmester@mateszalka.hu

Száma: 2013-7/2022.

ELŐTERJESZTÉS
- a Képviselő-testülethez -

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 94. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

Mátészalka Város Önkormányzata a számára előírt kötelezettségeinek a gyermekvédelmi rendszer alábbi ellátásaival és intézkedéseivel tett eleget az elmúlt évben:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermekétkeztetés

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása
- gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása.

Mátészalka Város Önkormányzata a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat – a gyermekek átmeneti gondozása kivételével - a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás által fenntartott Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények útján biztosítja. A gyermekek átmeneti gondozása szolgáltatás igénybevételére az önkormányzat ellátási szerződést kötött.

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak átfogó értékeléséről

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia.

A határozat-tervezet mellékletét képező átfogó értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi

eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat,
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat,
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatait, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapításokat,
- jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján,
- a bűnmegelőzési program főbb pontjait, valamint a gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetőkre vonatkozó adatokat, a bűnelkövetés okait,
- a civil szervezetekkel való együttműködést.

A gyermekjóléti alapellátások terén végzett szakmai munkáról

Mátészalka Város Önkormányzata a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat – a gyermekek átmeneti gondozása kivételével - a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás által (a továbbiakban: Társulás) fenntartott Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények útján biztosítja. A gyermekek átmeneti gondozása szolgáltatás igénybevételére az önkormányzat ellátási szerződést kötött a REMÉNY SZERETET HIT Egyesülettel, majd 2021 decemberében a fenntartóváltást követően a Remény Családok Átmeneti Otthona új fenntartójával a „GYOFI” Szolgáltatási Központtal.

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények által biztosított gyermekjóléti alapellátásokról

A Társulás Társulási Tanácsa hagyja jóvá az Intézmény által nyújtott szolgáltatások szakmai programját. A gyermekjóléti alapellátások szakmai programjai a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban Nmr.) 4/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően készültek. A szakmai programok többek között tartalmazzák az ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzőit, az adott szolgáltatás célját, feladatát, alapelveit, valamint a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, valamint a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát, módját, az ellátás igénybevételének módját, a szolgáltatásról szóló tájékoztatást.

Az Intézményben önálló szakmai egységet képez a család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait ellátó alapellátási, valamint a család- és gyermekjóléti központ feladatait ellátó hatósági tevékenységekhez kapcsolódó és speciális szolgáltatásokat nyújtó munkacsoport.

A **Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban: Központ)** 2016. január 1-jével kezdte meg működését, a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal SZ/113/00196-12/2016. számú határozata alapján történt, mely bejegyzés határozatlan idejű. A központ ellátási területe a mátészalkai járás 26 településére terjed ki.

A központ által biztosított szolgáltatásoknak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Ezt a célt a központ szakmai programja is megfogalmazza, mely legutóbb 2021 szeptemberében volt módosítva.

A szolgáltatás alapelvei: nyitottság elve, egységes szakmaiság elve, a személyiségi jogok védelmének elve, esélyegyenlőség és egyenlőség elve, a gyermek legjobb érdekének szolgálata, a család önállóságának elve, a célszerűség elve, a legkisebb kényszer elve, a hátrányos megkülönböztetés és az ellátással való visszaélés tilalma.

A Központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében

- utcai szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,
- kórházi szociális munkát,
- óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást,
- készenléti szolgálatot,
- jogi, valamint pszichológiai tanácsadást biztosít.

A központ közvetlen kórházi szociális munkát nem végez, mert a kórházakban kórházi szociális munkást alkalmaznak, a központ a kórházzal kötött megállapodás alapján látja el a kórházi szociális munkához kapcsolódó feladatokat.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64.§ (8) bekezdése alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat meghatározó szociális diagnózist.

A gyermekvédelmi gondoskodás körében a hatósági intézkedésekhez tartozó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet a Központ esetmenedzserei látják el. A központnál 9 esetmenedzser dolgozik, az esetmenedzserek munkáját 3 szociális segítő segíti. A központban dolgozó esetmenedzserek számára az ellátandó településeket a vezető jelöli ki a területi megközelíthetőséget és a településeken ellátandó családok számát figyelembe véve.

A központ szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgáltatók számára, járási jelzőrendszeri tanácsadó útján koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját. A járási jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat a szociális diagnózist készítő esetmenedzser látja el munkaidejének felében.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a köznevelési intézményben biztosított preventív jellegű segítő tevékenység, amely a kiskorú gyermekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek legoptimálisabb kibontakoztatását támogatja szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet 10 fő óvodai és iskolai szociális segítő látja el.

2016. január 1-je óta a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A **Család és Gyermekjóléti Szolgálat (továbbiakban Szolgálat)** a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal SZ/113/00196-12/2016. számú határozata alapján történt. A család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése 2018-ban ideiglenes hatályúvá módosult, mivel a szolgáltatás személyi feltételei csak részben voltak biztosítottak az ellátandó családok nagy száma miatt. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet módosítása lehetőséget biztosított a szolgálat ideiglenes hatályú bejegyzés hatályának meghosszabbítására. A Kormányhivatal SZ/112/00289-3/2021. számú határozatával az ideiglenes hatályú bejegyzés hatályát 2023. december 31. napjáig meghosszabbította. A határozatlan idejű bejegyzés feltétele, hogy a szakalkalmazottként foglalkoztatott száma érje el a jogszabályban meghatározott létszámot, valamint rendelkezzenek a munkakör betöltéséhez szükséges képesítéssel.

A szolgálat ellátási területe Mátészalka, Jármí, Nagydobos, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy, Papos és Ópályi településekre terjed ki.

A családsegítő szolgáltatás célja a szociális és a mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megszüntetése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

A szolgáltatás csökkenteni kívánja, illetve meg kívánja szüntetni a településen élő szociálisan rászorult családok és személyek hátrányait, krízishelyzetét. A település demográfiai, statisztikai mutatói szerint magas a hátrányos helyzetű családok és az idős lakosság száma, ami jelzi annak fontosságát, hogy az alapszolgáltatások biztosítottak legyenek a lakosság számára.

A családsegítés keretében a Szolgálat biztosítja

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Szolgálat célja, hogy az intézmény működési területén élőknek segítséget nyújtson a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatások kivédésében, illetve abban, hogy képessé váljanak különböző problémáik önálló megoldására. Fontos feladatnak tekintik a családok, csoportok, közösségek szociális és mentális szükségleteinek feltárását, közvetítését és a megoldás elősegítését, a preventív lehetőségek kidolgozását és működését, a családok összetartó erejének megőrzését, támogatását, illetve az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítését. A Szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatói intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a Gyvt. 39. §-ában és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl ellátja a Gyvt. 40. § (2) bekezdésében meghatározott feladatokat.

Ezt a célt a szolgálat szakmai programja is megfogalmazza, mely legutóbb 2021 szeptemberében volt módosítva. A Család- és Gyermekejélté Szolgálat szakmai vezetését 1 fő látja el, aki szakvizsgával rendelkezik, végzettsége szociális munkás. A szolgálat feladatait Mátészalka vonatkozásában 2021. évben 6 fő családgondozó látta el, melyből öt családsegítő szociálpedagógus végzettséggel rendelkezik, egy fő képzése nem felel meg a jogszabályban előírt követelményeknek, a képzés megszerzése folyamatban van. A szolgálat munkáját 1 fő szociális asszisztens segíti. Jármű, Nagydobos, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy, Papos és Ópályi településeken egy-egy családsegítő látja el a szolgálat feladatait.

A **Bölcsőde** 8 csoporttal működik, a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett bölcsődei férőhelyek száma 102. A bölcsőde határozatlan idejű szolgáltatói engedéllyel rendelkezik. A személyi feltételek biztosítottak.

A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és a gondozás a miniszter által jóváhagyott, Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik. A 2017. január 1-jétől hatályos alapprogram célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. A Bölcsőde szakmai programja az Alapprogram iránymutatásai alapján készült, és 2018. április 27-étől van hatályban.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a képességeket, készségeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a kisgyermekkorú intervenció szemléletének széleskörű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyének növeléséhez.

A bölcsődei nevelés feladatai:

- a családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése,
- egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása,
- az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése,
- a megismerési folyamatok fejlődésének segítése.

Alapvető szempont a bölcsődei nevelés során, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló tapasztalatokat nyújtson. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei: tanulás, gondozás, játék, mozgás, mondókázás, éneklés, zenehallgatás, verselés, mesélés, alkotói tevékenység (firkálás, gyurmázás, ragasztás, tépés, ujjfestés, nyomhagyó eszközök használata). A bölcsődei nevelés során kiemelt szerepet kap a természet megismertetése és megszerettetése. A gyermekek napi tevékenységét a spontán természetes

kíváncsiságra építik, folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel kísérik figyelemmel a természet változásait, az egyes élőlények életmódját. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítését segítik elő a szülői értekezletek, a napi beszélgetések, a nyílt napok, az év jeles napjai alkalmából szervezett ünnepek.

A szakmai programban megfogalmazottak szerint kiemelten foglalkoznak a kisgyermek családjával, a családdal való folyamatos kapcsolattartással.

A bölcsőde alapellátáson túli szolgáltatása az időszakos gyermekfelület, melynek során a szülő elfoglaltsága idejére, akár néhány órára is kérheti a gyermeke felügyeletét. A bölcsőde ingyenes szolgáltatása a só-szoba. A só-szobában énekes, mondókás játékok, beszélgetések zajlanak; a gyermekek jellemzően heti két alkalommal veszik igénybe.

Jól felszerelt fejlesztő szobával segítik az SNI-s gyermekek célzott fejlesztését. A gyermekek fejlesztését megbízással foglalkoztatott gyógypedagógus végzi heti rendszerességgel.

A Központ, a Szolgálat és a Bölcsőde egyaránt eleget tesz az igénybevevői nyilvántartásba történő adatszolgáltatói kötelezettségének. A Gyermekjóléti Alapellátásban 2021. július 1-jétől használják. A bölcsődei intézményi térítési díjak tekintetében a térítési díj adatok jelentése határidőben megtörtént. Mindhárom szolgáltató rendelkezik a Gyyt-ben meghatározott tartamú nyilvántartással. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, együttműködési megállapodást kötnek a nagykorú személlyel, és esetnapló vezetésére minden esetben sor kerül. A család- és gyermekjóléti szolgálat az esetkezelés során felmerült további beavatkozási igényt az esetnaplóban dokumentálja, ezzel indítja el a szociális diagnózis felvételi igényét. Az Esetnapló tartalma 2019-ben módosult.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok és központok munkáját az útmutatókon, szakmai ajánlásokon túl dokumentációs vonalvezető is segíti. A szociális diagnózis felvétele az erre a célra rendszeresített adatlapon történik.

Az óvodai és iskolai szociális segítők a munkájukhoz (csoportos tevékenység, közösségi munka, egyéni segítség) a szakmai ajánlásban megnevezett dokumentumokat használják.

A Bölcsődében az ellátottakról vezetik a felvételi könyvet, valamint a várakozók listáját. A szülővel, a törvényes képviselővel minden esetben kötnek megállapodást az ellátás igénybevételéről. A kisgyermeknevelők vezetik, kezelik a következő dokumentumokat: csoportnapló, beszoktatási füzet, gyermek egészségügyi törzslapja, fejlődési lap, fejlődési napló, napi jelenléti kimutatás, üzenő füzet. Minden esetben bekérik a térítési díj megállapításával, a kedvezmények igénybevételével kapcsolatos nyilatkozatokat, dokumentumokat.

Ellátási szerződés által biztosított gyermekjóléti alapellátásról

A **gyermekek átmeneti gondozása** keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

Az önkormányzat családok átmeneti otthona fenntartójával kötött ellátási szerződés által biztosítja a gyermekek átmeneti gondozása szolgáltatást már 2019 május 1-je óta. A Remény Családok Átmeneti Otthona fenntartói jogát 2021. november 1. napjától vette át a Remény

Szeretet Hit Egyesülettől a „GYOFI” Szolgáltató Központ. Az önkormányzat az új fenntartóval is ellátási szerződést kötött.

A Remény Családok Átmeneti Otthona a szolgáltatói nyilvántartási rendszerben határozatlan idejű bejegyzéssel rendelkezik. Az intézményben az engedélyezett férőhelyek száma 39.

Az intézmény szakmai programjában megfogalmazott célok:

- minimális intervenció szolgáltatás nyújtása az átmenetileg krízishelyzetbe került, lakhatási gondokkal küzdő családok részére,
- lehetőség teremtése a család egyben tartására,
- szociális munka eszközeivel történő támogatás az önálló életvitel megtartásában, vagy annak visszaállításában.

2021. évben a szerződött intézményben egy anya gyermekével vette igénybe az intézmény szolgáltatásait.

A gyermekjóléti alapellátást támogató, kiegészítő programokról

A Társulás 2016-ban „**Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban**” címmel EFOP-1.4.2-16 azonosító számú felhívásra benyújtott pályázata támogatásban részesült. A projekt megvalósulásának ideje: 2017. 09. 01. – 2022. 02. 28. A járás önkormányzataival együttműködve a helyi sajátosságoknak, igényeknek megfelelő program megvalósítását hajtják végre a járás minden egyes településén, így városunkban is.

A Projekt alapvető célja a Mátészalkai Járásban élő gyermekeket sújtó nélkülözés visszaszorítása, illetve újratermelődésének megakadályozása, a tartós szegénységben élők, köztük a romák felzárkózása, a társadalmi kirekesztődés elleni harc, a periférikus élethelyzetek megszüntetése, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű emberek alkalmassá tétele a munkaerő-piacon való megjelenésre és a munkaerő-piaci eszközökben való részvételre, a települések helyi megtartó képességének erősítése a helyi igények figyelembevételével.

A projekt során főként a bármely okból hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek, fiataloknak, és azok családjaiknak biztosít a pályázat széles körű lehetőséget a képességeik, és értékeik feltárására, hasznosításának módjára a kor kihívásainak megfelelő életszemlélet, életvezetés kialakítására, értékek átadására, és elfogadó, építő, megértő közösségbe tartozására. Mindezzel csökkenthetőek a hátrányaik, és megnövekedhetnek az esélyek a társadalomba való beilleszkedésre, iskolába történő helytállásra és a boldog, értelmes, hasznos életre.

Alapvető cél, hogy a Mátészalkai Járás lakossága számára innovatív szolgáltatások hozzáférhetővé tétele, különös tekintettel a 25 év alatti hátrányos helyzetű fiatalok, és családjaik részére.

Mátészalka városban a következő programok valósultak meg „Integrált térségi gyermekprogramok” keretében 2021. évben, melyek kiegészítették, szélesítették a Szolgálat és a Központ által nyújtott szolgáltatásokat, programokat.

- „Jó itt lenni” ifjúsági klub
- „Alkossunk együtt” program
- Adósságkezelés felnőttek részére az „Alkossunk együtt ...” program keretén belül
- Pályaismereti és pályaaorientációs csoportfoglalkozások
- Krízisalap
- Tudatosabb életért” című program
- Utazó szociális asszisztens
- Biztos Kezdet szemlélet népszerűsítése

- Családi napok
- Workshop szakemberek számára.

Mátészalka Város Önkormányzata a városban található szegregátumok, illetve szegregációval veszélyeztetett területek állapotának javítása, a város szövetébe történő integrációjuk elősegítése, ezáltal a legrosszabb helyzetben levő lakosok életszínvonalának emelése céljából pályázatot nyújtott be. A projekt a szociális munkára és egyéni fejlesztési tervekre épülő komplex programot tartalmazott. A projekt megvalósítására 2018. november 1. napjától 2021. október 31. napjáig tartó időszakban került sor.

A projekt akcióterülete a Mátészalka Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában meghatározott akcióterületekhez illeszkedve, az 1. szegregátum területét érintette.

Mivel a projekt elsősorban szociális munkára épül és ez kötelező eleme a megvalósításnak, ezért konzorciumi partnerként a „Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények”, mint szociális munkatapasztalattal rendelkező intézmény került bevonásra.

A „Komplex program a Cinevégen” programban 8 szociális munkás 198 fő gondozását, figyelemmel kísérését végezte el folyamatosan. Az egész program folyamán fontos feladatuknak tartották a toborzást a foglalkozásokra, szociális egyéni tanácsadásra és közösségi rendezvényekre, azért, hogy a családok igény szerint minél több szolgáltatáshoz hozzáférjenek.

A következő programok valósultak meg a „Komplex program a Cinevégen” program” keretében 2021. évben, melyek kiegészítették, szélesítették a Szolgálat és a Központ által nyújtott szolgáltatásokat, programokat:

- adósságkezelési tanácsadás
- egyéni munkatanácsadás,
- fejlesztő-differenciáló pedagógiai foglalkozások
- mentálhigiénés tanácsadás
- szociális tanácsadás
- egészségfejlesztési tanácsadás.

A közösségfejlesztést szolgálták a program keretében szervezett közösségi napok.

Az éves beszámolókról

Az éves beszámolók bemutatják az egyes szolgáltatások által végzett szakmai munkát, a feladatkörükben nyújtott szolgáltatásokat, illetve mindazon tevékenységeket, amelyeket az egyes egységek végeznek. Az egyes szolgáltatók szakmai programjukban meghatározott célok elérése érdekében végzik szakmai és szolgáltató tevékenységüket, a törvényi előírásoknak megfelelően. Az intézményi beszámolók a szakmai tevékenység bemutatásán túl adatokat tartalmaznak az igénybe vevők számáról, a szakmai tevékenységek, szolgáltatások igénybevételéről, a hatósági tevékenységekről, a jelzőrendszer működéséről

Az előterjesztéshez csatolom a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Család- és Gyermekjóléti Központ, a Bölcsőde, valamint a Remény Családok Átmeneti Otthona éves szakmai munkájáról szóló beszámolókat.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és az átfogó értékelés elfogadására.

Mátészalka, 2022. május 18.

Dr. Hanusi Péter
polgármester

Határozat-tervezet a 2013-7/2022. számú előterjesztéshez

H A T Á R O Z A T – T E R V E Z E T
MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ - TESTÜLETÉNEK
.../2022. (.....)

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

A képviselő-testület

- 1.) Mátészalka Város Önkormányzata 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készült átfogó értékelést a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.
- 2.) A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények keretein belül működő Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Bölcsőde 2021. évi szakmai munkájáról szóló beszámolót az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.
- 3.) A Remény Családok Átmeneti Otthona 2021. évi beszámolóját az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.
- 4.) Megállapítja, hogy a gyermekjóléti alapellátást végző intézmények magas színvonalon, eredményesen látják el szakmai munkájukat.

Határidő: 2022. május 31.

Felelős: Dr. Takács Csaba jegyző

Mátészalka, 2022. ....

Dr. Hanusi Péter
polgármester

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA 2021. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATELLÁTÁSÁNAK ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít.

Az átfogó értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete előír az önkormányzatok számára.

Mátészalka Város Önkormányzatának 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége az alábbiakban kerül bemutatásra.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Városunk lakosságának száma 2021. december 31-ei állapot szerint 16.229 fő, mely a 2020. évihez képest 1,56 %-os csökkenést mutat.

A 0-14 éves korú gyermekek száma 2.261 fő, mely a város lakosságának 13,9 %-át, a 15-18 éves korú gyermekek száma 655 fő, mely a város lakosságának 4,04 %-át teszi ki. A 2020. évi lakosságszám adatokhoz képest a 0-14 éves korú gyermekek száma 2,7 %-kal csökkent, a 15-18 éves lakosok száma 0,6 %-kal nőtt.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

Pénzbeli és természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a szünidei gyermekétkeztetésnek, a Gyvt.-ben meghatározott pénzbeli támogatásnak, és egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma korcsoportok szerint:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma életkor szerinti megbontásban	2021. január 1-jei jogosultsági adatok	2021. december 31-ei jogosultsági adatok
0-2 éves	24	32
3-5 éves	42	41
6-13 éves	127	134
14-17 éves	51	60
18 éves és annál idősebb	6	14
Jogosultak száma összesen:	250	281

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2020. december 31-én 250 fő volt, 2021. év végére közel 12,4 %-kal nőtt a jogosultak száma. A december 31-ei állapot szerint a 0-18 éves korú lakosság 9,6 %-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

2018. január 1-jétől kedvezően módosultak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételei, ugyanis emelkedtek a jövedelemhatárok. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot kellett megállapítani a gyerek részére, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.

A 2021. december 31. napján jogosultak közül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt ott, ahol

- az egy főre jutó családi jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegének felét, azaz 14.250 Ft-ot nem éri el 67 jogosultnál,

- az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (28.500 Ft) el nem érő egy főre jutó családi jövedelem esetén 146 jogosultnál,

- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át (38.475 Ft) meg nem haladó egy főre jutó családi jövedelem esetén 64 jogosultnál került megállapításra.

A gyermeket egyedülálló szülő, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében az egy főre jutó jövedelmi értékhatár az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145%-a volt. 4 jogosult esetében a család az egy főre jutó jövedelme a 38.475 forintot meghaladta, de a 41.325 Ft nem érte el.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma december 31-én 160, ebből az egyedülálló szülők száma 42. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül 9 gyermek tartósan beteg, fogyatékos, a nagykorúvá vált gyermekek száma 14 fő.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem 3 esetben került elutasításra, mivel a Gyvt-ben meghatározott jövedelmi határoknál magasabb volt a család egy főre jutó jövedelme.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, fiatal felnőttek évi két alkalommal pénzbeli támogatásra jogosultak.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennállt, tárgyév augusztus hónapjára, valamint, ha a tárgyév november 1-jén fennállt, tárgyév november hónapjára tekintettel 6.000 Ft alapösszegű pénzbeli támogatást folyósított az önkormányzat, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt ezen időpontokban nem minősült hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek. Alapösszegű támogatásban az augusztusi és a novemberi kifizetés során 49 gyermek és fiatal felnőtt részesült. A támogatásra felhasznált összeg 588 ezer forint.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a Gyvt. szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennállt, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, valamint, ha a tárgyév november 1-jén fennállt, a tárgyév november hónapjára tekintettel 6.500 Ft emelt összegű pénzbeli támogatást folyósított az önkormányzat. Emelt összegű támogatásban az augusztusi és a novemberi kifizetés során 223 gyermek és fiatal felnőtt részesült. A támogatásra felhasznált összeg 2.899 ezer forint.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekekre tekintettel családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátás megállapítására irányuló kérelmet 2021. évben nem nyújtott be.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai:

	2021. január 1-jei jogosultsági adatok	2021. december 31-ei jogosultsági adatok
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	250	281
Ebből megállapított hátrányos helyzetűek száma	39	52
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma:	163	178
Jogosultak száma összesen:	202	230
A gyámhivatal által hivatalból megállapított halmozottan hátrányos helyzetű nevelésbe vett gyermekek és utógondozói ellátásban részesülő nagykorúvá vált gyermekek száma 2021. december 31-én		60
Családok száma, amelyekben a hátrányos helyzetű gyermekek élnek		32
Családok száma, amelyekben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek		94

2021. december 31-én nyilvántartott hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai bölcsődei vagy köznevelési intézményi jogviszony szerint:

	2021. december 31-ei jogosultsági adatok						
	Jogviszonya l nem rendelkező	Bölcsődés	Óvodás	Általános Iskolás	Középfokú oktatási intézmény tanulója	Felsőoktatási hallgató	Mindösszesen
Megállapított hátrányos helyzetűek száma	6	-	7	30	9	-	52
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	24	-	39	98	17	-	178

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránti kérelem 2 esetben került elutasításra 2021. évben, mivel a kérelmezők rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem voltak jogosultak, így a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránti kérelem is elutasításra került.

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

Települési támogatás

A pénzbeli és természetbeni települési támogatások rendszeréről szóló 3/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelet alapján megállapított települési támogatás összesített adatai:

Települési támogatás megnevezése	Pénzbeli vagy természetbeni formában támogatva (fő)	Támogatási esetek	Felhasznált összeg (E Ft-ra kerekítve)
Rendkívüli települési támogatás	109	168	902
A gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott támogatás	11	98	223
A 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott támogatás	5	30	938
A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott támogatás	226	2 118	7 693
A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére nyújtott támogatás	9	39	505
Egyéb települési támogatás keretében nyújtott támogatás	-	-	-

2021. évben a települési támogatásra felhasznált összeg 10.261 ezer Ft volt, a támogatások 78 %-a természetbeni formában került megállapításra. A támogatások kb. 65 %-át családok igényelték.

A települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatások

Mátészalka Város Önkormányzata 2021. évben is csatlakozott a BURSA Önkormányzati Ösztöndíj-pályázati Rendszerhez. Az önkormányzat 2021. évben 1.499 e Ft támogatást utalt át a Támogatáskezelő részére.

Az idősek támogatására 22 989 e Ft-ot fordított az önkormányzat. Az idősek részére az elmúlt évben csomagot juttatott el az önkormányzat, valamint az önkormányzati rendelet előírásainak megfelelően szemétszállítási díjkedvezményt is nyújt az időseknek. 465 szociálisan rászoruló részesült karácsonyi csomagban 2790 ezer Ft értékben. Az önkormányzat 1.531 e Ft-ot költött köztemetésre. A lakbértámogatásra felhasznált összeg 740 e Ft.

Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést, valamint szünidei gyermekétkeztetést kell biztosítani.

Intézményi gyermekétkeztetés

2015. július 1-jétől Mátészalka Város Önkormányzata az óvodákban, a köznevelési fenntartó által fenntartott általános és középiskolákban, a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények a bölcsődében a gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A Gyvt. 21/B. §-ában rögzíti a személyi térítési díjak megállapításánál figyelembe vehető normatív kedvezményeket. Az önkormányzat rendeletében további kedvezményeket nem állapított meg, így az intézményekben a Gyvt. szerinti kedvezményeket biztosítják a törvényben meghatározott jogosultsági kör számára.

Az alábbi táblázat az intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek, valamint az igénybe vett normatív kedvezmények 2021. évi adatait tartalmazza az étkezési adagszám és az étkezési napok alapján:

	Bölcsőde	Óvoda	Általános Iskola	Középiskola	Kollégium
Ingyenes étkeztetés	44	401	141	2	3
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül a gyermek vagy tanuló	2	35	108		
tartósan beteg vagy fogyatékos a gyermek, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek	4	21			
olyan családban él a gyermek, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek	13	71			
szülő jövedelmére vonatkozó nyilatkozata alapján	24	263			
nevelésbe vett gyermek, tanuló	1	11	33	2	3
utógondozói ellátásban részesülő tanuló				-	-
50%-os normatív kedvezménnyel biztosított étkeztetés			90	6	20
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 1-8. évfolyamon felül nappali iskolai oktatásban részt vevő tanuló				-	14
olyan családban él az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali iskolai oktatásban részesülő tanuló, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.			65	3	6
tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek			25	3	-
Ingyenes és kedvezményes étkeztetésre nem jogosult étkezők	21	17	155	12	15
Összes étkező	65	418	386	20	38

Fenti táblázat a Mátészalkai Városgazda Nonprofit Kft. szolgáltatott gyermekétkeztetés adatait tartalmazza a Bölcsőde, a Négy Évszak Óvoda, a Képes Géza Általános Iskola, a Móra Ferenc Tagintézmény, valamint a Mátészalkai Esze Tamás Gimnázium, a Mátészalkai SZC Gépészeti Szakgimnáziuma és Kollégiuma vonatkozásában.

Az Önkormányzat által biztosított intézményi gyermekétkeztetésben - az éves adagszámok és az étkezési napok alapján számolva - 927 gyermek részesült. Az elmúlt évhez képest a középiskolákat és a kollégiumot kivéve nőtt az étkezők száma. A Kertvárosi Tagóvoda és az Eszterlanc Tagóvoda 2021 szeptemberétől egyházi fenntartásba került, ennél a két tagintézménynél az augusztus végéig igénybevett adagszámokat vettük figyelembe.

Az intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyerekek 63,8 %-a ingyenes, 12,5 %-a kedvezményes gyermekétkeztetésben részesült. A Négy Évszak Óvodában a legmagasabb az ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesülők aránya az étkeztetést igénybevevők intézményi összlétszámához képest, arányuk 95,9%.

Szünidei gyermekétkeztetés

A szünidei gyermekétkeztetés Gyvt. szerinti természetbeni ellátás. Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére ingyenesen déli meleg főétkezést biztosított a hátrányos helyzetű gyermek, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az iskolai szünetekben, valamint a bölcsőde és óvoda nyári zárva tartásának ideje alatt.

Szünidei gyermekétkeztetés a kiskorúak jogosultsága szerint:

		Kötelezően biztosított étkeztetésben részesülő		Összesen
		megállapított hátrányos helyzetűek száma	megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	
A szünidei étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen		18	60	78
Életkori bontásban	0-2 éves	3	8	11
	3-5 éves	-	3	3
	6-13 éves	10	38	48
	14-17 éves	5	11	16
Szünidő típusa szerint	tavaszi	4	20	24
	nyári	15	49	64
	őszi	6	22	28
	téli	5	23	28

A szünidei gyermekétkeztetést közel 27,8%-kal kevesebben vették igénybe a tavalyi évhez viszonyítva. A koronavírus járvány éreztette hatását a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételében is, mind a négy szünet esetében csökkent az igénybevételek száma a 2020. évihez viszonyítottan, kiemelten a nyári szünetben. A Négy Évszak Óvoda egész évben fogadta a gyerekeket, mely szintén hozzájárult az igénybevevők létszámának csökkenéséhez a nyári szünetben.

Az igénybevevők száma a nyári szünetben volt a legmagasabb, az összes ellátottból 24 gyerek a nyári szünet minden munkanapján igénybe vette a szünidei étkezést. A szünidei étkeztetést igénybevevő gyerekek közül 16 gyerek mind a négy szünidőben igénybe vette a szünidei ingyenes étkeztetést. A szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Család- és Gyermekjóléti Szolgálat aktívan közreműködött.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátásán belül a bölcsődei szolgáltatást a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények útján biztosítja.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Mátészalka Város Önkormányzata a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot és a Család- és Gyermekjóléti Központot a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás intézménye útján működteti.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat az Intézmény önálló szervezeti egységeként működik, ellátási területe Mátészalka, Jármí, Nagydobos, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy, Ópályi és Papos települések közigazgatási területére terjed ki. A Család és Gyermekjóléti Központ az Intézmény önálló szervezeti egységeként működik, ellátási területe a mátészalkai járás lakosságára terjed ki. A Központ szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetését 1 fő látja el, aki szakvizsgával rendelkezik, végzettsége szociális munkás. A szolgálat feladatait Mátészalka vonatkozásában 2021. évben 6 fő családgyógyász látta el, melyből öt családsegítő szociálpedagógus végzettséggel rendelkezik, egy fő képesítése nem felel meg a jogszabályban előírt követelményeknek, a képesítés megszerzése folyamatban van. A szolgálat munkáját 1 fő szociális asszisztens segíti.

A Szolgálatnál megjelent igénybe vevő személyek száma:

- együttműködési megállapodás alapján 266 fő
- nem együttműködési megállapodás alapján 170 fő.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai

Szakmai tevékenység megnevezése	Száma
Információnyújtás	2 010
Segítő beszélgetés	3 015
Tanácsadás	980
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1 834
Konfliktuskezelés	32
Kríziskezelés	16
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez pénzbeli	426
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - természetbeni	2 872
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	13
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	10
Esetkonferencia	6
Szakmaközi megbeszélés	6
Környezettanulmány elkészítéséhez való közreműködés	56

Családlátogatás	845
Adományközvetítés	1 775
Hátralékkezelési tanácsadás	123
Pszichológiai tanácsadás	7
Jogi tanácsadás	19

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szociális segítő munkája

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői személyes segítő, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat kialakítására törekszenek a szülőkkel és a gyermekekkel egyaránt a veszélyeztető körülmények elhárítása érdekében. Feladatuk a komplex családgondozás, segítik a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásában, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, illetve kezdeményezik és összehangolják a gyermekek és szülők részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

123 családban végeztek családgondozást együttműködési megállapodás alapján, melynek keretében 266 személy vette igénybe a Szolgálat által nyújtott szolgáltatásokat az alábbi tevékenységek szerinti megbontásban:

- saját ügykörben 217 fő részére nyújtottak szolgáltatást,
- egyéni gondozási nevelési terv megvalósításába 46 gyermek esetében lett a Szolgálat a központ által bevonva,
- három szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozását végezte a szolgálat. Fő okok: a szülői elhanyagolás, életvezetési-megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti), szenvedélybetegség.

107 gyermeket gondoztak az alapellátás keretein belül, melynek főbb okai az elhanyagolás, a szülők életvitele, a tankötelezettség mulasztása és az anyagi gondok voltak.

Védelembe vett gyermekek családját esetenaplóval, családsegítőként gondozták, ha a gondozási folyamatba segítőként be lettek vonva a szolgálat családsegítői. 46 gyermek esetében volt erre példa.

Családból való kiemelésre 2 gyermek esetében került sor.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

A Család - és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2021. év folyamán nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 127 fő, melyből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma: 35 fő. Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek: 86 család. *A veszélyeztetett gyermekek döntő többsége több okból kifolyólag is veszélyeztetett lehet.*

A veszélyeztetettségének okai:

- nevelési probléma,
- szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés),
- családi konfliktus,
- a gyermek családon belüli bántalmazása (fizikai),
- gyermek elhanyagolása (fizikai, lelki),
- kortárs csoport negatív hatása,
- elégedetlen lakáskörülmények, kilakoltatás veszélye,
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,
- csavargás,

- tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb),
- fogyatékoság,
- magatartás- vagy tanulási zavar,
- anyagi okok.

A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül 8 esetet továbbítottak a Család- és Gyermekjóléti Központ felé, mely mindegyike hatósági intézkedés kezdeményezésére irányult. A tavalyi évhez viszonyítva közel 30,9 %-kal nőtt a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma. December 31-én 104 fő volt a veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma.

A szolgálatnál ellátott bántalmazott, elhanyagolt kiskorúak adatai:

- bántalmazott kiskorúak száma 4 fő (1 fizikai, 3 lelki)
- elhanyagolt 37 fő (fizikai 30 fő, lelki 7 fő), melyből 13 gyermek esetében hatósági intézkedésre tett a szolgálat javaslatot.

A tavalyi évhez képest jelentősen csökkent a szolgálatnál ellátott elhanyagolt gyermekek száma.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása

A szolgálat közreműködik a válsághelyzetben lévő anya problémáinak rendezésében.

Szociális válsághelyzetben lévő 3 kiskorú várandós anya gondozására került sor. Az egyéni esetkezelés során folyamatos kapcsolatot tartottak fenn az anyát gondozó védőnővel. Gyakori volt a közös családlátogatás, az ügyekben a konzultáció és az esetkonferencia. A születendő gyermekét egyedül vállaló anyák állapotát folyamatosan figyelemmel kísérték.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását. A Szolgálat célja, hogy minél több problémát felderítsenek a városban, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is. Figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetet.

A Szolgálat bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést fogad, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz, értesíti a Központ esetmenedzserét, ha hatósági intézkedés vagy azonnali intézkedés szükséges, fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2021. évben:

Jelzést küldő	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	19
Ebből: védőnői jelzés	18
Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók	41
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	11
Átmeneti gondozást biztosítók	3
Köznevelési intézmények	66
Rendőrség	1
Pártfogó felügyelői szolgálat	2
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	2

Összesen	145
A jelzésekkel érintett személyek száma	110

2021. évben a vírushelyzet miatt csupán 3 alkalommal tartottak személyesen jelzőrendszeri megbeszélést. Pozitív változásnak tekinthető, hogy több esetben vették igénybe a szülők a mediációt, gyermekeik érdekét szem előtt tartva az egyezség elérésében.

6 alkalommal tartottak esetkonferenciát a szolgálat munkatársai, melyeken a meghívottak és érintettek minden esetben részt vettek. Az esetkonferenciákat főleg védelembé vételi eljárások, illetve egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés véleményezése előtt, igazolatlan hiányzások esetében tartottak. Több esetben sikertelen volt a szervezés, mivel a családok nem mentek el a megszervezett esetkonferenciára.

A jelzőrendszeri tagok minden esetben együttműködők voltak és részt vettek a megbeszéléseken, ahol véleményükkel, feladatvállalásukkal segítették a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetését.

Eredményes az együttműködésük az óvodák, iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel és a védőnőkkel.

Szabadidős programok szervezése

Általános és középiskolákban osztályfőnöki órák keretein belül egészségügyi, mentálhigiénés, prevenciós, abortuszról, nemi betegségekről szóló, önismereti és személyiségfejlesztő órákat tartottak.

A Diák-kör leszűkült a középiskolás rétegre, velük sikerült egy programot megvalósítani az EFOP pályázat keretében.

Részt vettek nyári tábor szervezésében, lebonyolításában.

Az intézmény munkatársai korrepetálást biztosítanak a tanulási nehézségekkel küzdő, egyéni munkarend szerint tanuló – korábban magántanuló -, vagy a szülei elfoglaltsága miatt a házi feladat elkészítésében segítséget nem kapó gyermekek részére. Ezt a szolgáltatást egyre több gyermek veszi igénybe, főleg kisiskolások, magántanulók, de részt vettek a programban középiskolások is, akik igazolatlan mulasztás miatt kerültek kapcsolatba a szolgálattal. Az intézményen belüli korrepetálást 2021. évben 50 gyerek vette igénybe rendszeresen, összesen 174 alkalommal. Nyár folyamán az intézményen kívül a telepen is szerveztek csoportokat.

Az egyéni munkarendben tanuló gyerekek esetében is együttműködtek az iskolák pedagógusaival, nagy súlyt fektetve az otthoni tanulásukra, bevonva őket a korrepetálásba is.

Egyéb tevékenységek

A Szolgálat több esetben szervezett ruhaosztást, főleg iskolakezdés vagy évszakváltás előtt. Közreműködött helyi szervezetek, intézmények, cégek ruha- és játékadományainak a közvetítésében, szétosztásában.

A Szolgálat aktívan részt vett a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában, mely során a tavaszi, nyári, őszi és téli iskolai szünetekben, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartásának ideje alatt az adott időszak munkanapjain napi egyszeri meleg étkezést tudtak biztosítani a rászorult gyermekeknek.

A Szolgálat közreműködött az önkormányzat által finanszírozott csomagosztásban is.

A 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek családjai a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében minden hónapban élelmiszer segélycsomagban részesültek, valamint 2 alkalommal a 7-14 éves korú gyermekek is

részesültek élelmiszercsomagban, melynek kiosztásáról a Szolgálat gondoskodott. Havonta átlagosan kb. 35 gyermek, és 2-3 terhes anya részesült élelmiszercsomagban. Ugyanezen program keretében háromhavonta a városban élő fogyatékkal élők, illetve alacsony nyugdíjjal rendelkezők is részesültek tartós élelmiszert tartalmazó csomagban.

Család- és Gyermekjóléti Központ

2016. január 1-jétől működik a Család- és Gyermekjóléti Központ, melyhez a mátészalkai járás 26 települése tartozik. 9 fő esetmenedzser, 1 szociális diagnózist készítő esetmenedzser, 10 óvodai és iskolai szociális segítő, 3 fő szociális segítő, valamint 1 fő vezető látta el a központ feladatait.

A szociális diagnózis készítő esetmenedzser munkaidejének felében járási jelzőrendszeri tanácsadóként tevékenykedett. A gyermekjóléti központban dolgozó esetmenedzserek a területi megközelíthetőséget és a településeken ellátandó családok számát figyelembe véve a központ vezetője által kijelölt településeken végezték tevékenységüket, az óvodai és iskolai szociális segítők a kijelölt települések köznevelési intézményeiben végzik feladataikat.

A központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

A központ speciális szolgáltatásainak keretén belül végzett tevékenységek száma járási szinten:

Sorszám	Tevékenység	Speciális tevékenységek száma	Speciális tevékenység keretein belül ellátott személyek száma
1.	Kapcsolattartási ügyelet	804	198
2.	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	3990	5855
3.	Szociális diagnózis felvétele	6	6
4.	Készenléti szolgálat	4	-
5.	Jogi tanácsadás	81	64
6.	Pszichológiai tanácsadás	172	82
	Mindösszesen	5057	6205

Speciális szolgáltatások száma Mátészalka vonatkozásában.

Sorszám	Tevékenység	Speciális tevékenységek keretein belül ellátott személyek száma
1.	Kapcsolattartási ügyelet	42
2.	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	3494
3.	Szociális diagnózis felvétele	1
4.	Készenléti szolgálat	
5.	Jogi tanácsadás	42
6.	Pszichológiai tanácsadás	19
	Mindösszesen	3598

Az utcai szociális munka célja, az utcán tartózkodó csellengő fiatalok, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy a gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermekek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése. Az utcai szociális munka keretében a Központ munkatársai heti egy alkalommal a város területén – az állomás, a szórakozóhelyek környéke – terepszemlét tartottak, az utcán, illetve szórakozóhelyen tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében. Jelzés leadása nem történt.

Kapcsolattügyeleti szolgáltatás célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása. A kapcsolattartásokat alkalmanként 2-2 fő esetmenedzser bonyolította le. A veszélyhelyzet ideje alatt is biztosították a kapcsolattartást.

33 mátészalkai gyermek esetében a kapcsolattartások gyakoriságát a bíróság, törvényszék, illetve a gyámhivatal szabályozta, formájukat tekintve ezek szülői, testvéri, nagyszülői kapcsolattartások voltak. A veszélyhelyzet újbóli elrendelését követően egyetlen család sem mondott le a kapcsolattartás lehetőségéről. A kapcsolattartásokon 42 fő vett részt.

Kórházi szociális munkával a gyermek sürgősségi osztály, a gyermekosztály látókörébe került elhanyagolt, bántalmazott gyermeket és családját segíti a gyermekjóléti szolgáltatás eszközeivel. A szülészeti, nőgyógyászati osztály szakembereit bevonva együttműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya és gyermek segítése érdekében. A kórházi védőnővel állandó kapcsolatot tartanak fenn, elsősorban válsághelyzetben lévő anya újszülött gyermekének családból történő kiemelésének végrehajtása miatt. A Nagykállói Pszichiátriai Szakkórház szakembereinek, orvosainak bevonásával segítséget nyújtanak az ellátásukban lévő gyermekek szüleinek pszichiátriai szakorvosi vizsgálatának és a kórházi kezelésének megszervezésében. Kórházi szociális munkát a kórházakkal kötött együttműködési megállapodás alapján végeznek.

Központ 2018. szeptember 1-jétől kötelezően ellátandó feladata az **óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység**. A központ minden mátészalkai intézménnyel megkötötte az együttműködési megállapodást. Az együttműködési megállapodásokban meghatározásra kerültek az egyéni, csoportos és közösségi feladatok ellátásának területei. Minden szülő részére tájékoztatót küldtek az iskolában, óvodában folyó óvodai és iskolai segítő tevékenységről, szolgáltatásokról. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, együttműködik az intézmények ifjúságvédelmi feladatot ellátó munkatársával, annak hiányában ifjúságvédelmi feladatokat lát el. A segítők az intézmények által szervezett programokba is bekapcsolódtak. Heti rendszerességgel ügyfélfogadást tartottak, közös családlátogatásokon vettek részt az intézmények pedagógusaival, egyéni segítő beszélgetéseket folytattak, tanácsadást nyújtottak.

A veszélyhelyzet az óvodai és iskolai szociális segítők köznevelési intézményekben végzett tevékenységében bizonyos korlátokat szabott. A tantermen kívüli digitális oktatás ideje alatt a kapcsolatot telefonon, internetes elérhetőségeken tartották a kapcsolatot a pedagógusokkal és a szülőkkel, a gyerekekkel elsősorban interneten keresztül. 2021. szeptemberétől a sorozatos karanténok nehezítették az oktatást és a segítői tevékenységet.

Elsősorban az egyéni foglalkozások kerültek előtérbe, de megvalósultak kisebb létszámú csoportfoglalkozások is. A prevenciós előadások is csökkentett formában valósultak meg.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a mátészalkai köznevelési intézményekben 2021. évben

Köznevelési intézmények	Tevékenység száma (alkalom)	Tevékenységben érintettek száma (fő)
Általános Iskolák	1 009	1 252
Középiskolák	415	1 447
Óvodák	187	795
Összesen	1 611	3 494

Az óvodákban nem végeznek egyéni tevékenységet a gyermekek kora miatt, de a csoportmegfigyelések alkalmával kiszűrésre kerülnek a problémával küzdő gyermekek.

Az általános iskolákban az egyéni tevékenységek száma lecsökkent a koronavírusjárvány miatt. A konzultációk témái: magatartásproblémák feltárása, továbbtanulási, gyermeknevelési tanácsadás szülőknek, közvetítés diák-tanár, szülő-gyermek, szülő-pedagógus között, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, tanácsadás, információnyújtás a szociális ellátásokról.

A középiskolákban telefonos és online formában valósultak meg leginkább az egyéni konzultációk, a jelenléti oktatás visszatéréseivel megjelentek a problémák: magatartási problémák, iskolai hiányzás.

Az óvodákban végzett csoportos tevékenység a meseolvasás, prevenciós foglalkozások, kézműves foglalkozások, természet ismerete. Az általános iskolákban a csoportos tevékenységek (prevenciós előadások, csoportfoglalkozások) egy részét osztályfőnöki óra keretében valósították meg, és részt vettek a nyári táborok lebonyolításában is. A középiskolákban a prevenciós előadások mellett az iskolai erőszak és a bántalmazás volt a foglalkozások fő témája.

Közösségi foglalkozások, programok a pandémia miatt csak kis számban valósultak meg.

Az óvodai és iskolai szociális segítőik által végzett egyéb tevékenységek a teljesség igénye nélkül: pedagógiai jellemzés megírásában segítségnyújtás, konzultáció pedagógusokkal, esetmegbeszélés veszélyeztetett gyermekek ügyében, szülői értekezleten, jelzőrendszeri megbeszélésen való részvétel, fogadóóra biztosítása a köznevelési intézményben, családlátogatás.

A készenléti szolgálat célja a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszámmal biztosítják, melyre 4 jelzés érkezett, melyből 1 jelzés téves volt, és 3 esetben krízishelyzet miatt érkezett jelzés. A jelzésekről feljegyzés készült, mely továbbításra került az illetékes szolgálatok felé.

A Központ keretein belül biztosított **jogi tanácsadást** 64 fő vette igénybe, 81 alkalommal. 1 jogász havi 20 órában biztosít jogi tanácsadást. A jogi tanácsadás a járás egész területére kiterjed, Mátészalkáról 42 fő 54 alkalommal vette igénybe ezt a szolgáltatást.

A 2017. szeptember 1-jétől működik az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” elnevezésű program. Ennek keretében jogi tanácsadás szolgáltatás indult Vaja, Nyírkáta, Nyírmeggyes és Hodász településeken 2 jogász foglalkoztatásával.

Pszichológiai tanácsadást 82 fő vett igénybe 172 alkalommal. Az igénybevevők 23%-a mátészalkai lakos volt. A tanácsadáson 19 gyerek vett részt a mátészalkai lakosok közül. A tanácsadáson résztvevő gyermekek iskolai, magatartási, beilleszkedési és családi problémák

miatt vették igénybe a szolgáltatást. A problémák között szerepelt még az érzelmszabályozás nehézsége, traumafeldolgozás, szorongási problémák a bezártság (pandémia) miatt. Az intézményben 1 fő pszichológus havi 20 órában végezte a tanácsadói tevékenységet.

A központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára szakmai támogatást nyújt. 2021. évben minden hónapban csoportos és egyéni formában is biztosították az esetmegbeszélés és konzultáció lehetőségét a járásban működő szolgálatok számára. A járványhelyzet miatt online formában is működtették a megbeszéléseket. Tájékoztatást nyújtottak a Központban működő speciális szolgáltatások formáiról, azok igénybevételének lehetőségeiről, a járásban futó Gyermekesély program programelemeiről, a településeket érintő programokról a szakterületi koordinátorok és az utazó szociális asszisztensek bevonásával.

A központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat, gyermekjóléti alapellátást meghatározó **szociális diagnózist**. A szociális diagnózist 1 fő szociális diagnózis készítő esetenedzser végzi a járási jelzőrendszeri tanácsadói tevékenység mellett. Szociális diagnózis felvételére a járás területén 6 esetben került sor, Mátészalkán 1 szociális diagnózis készítésére került sor. Az elsődleges problémaként az iskolai hiányzás, kamaszkori fejlődési krízis került meghatározásra

A család- és gyermekjóléti központ a járásban működő jelzőrendszerek munkáját segítve **járás jelzőrendszeri tanácsadót foglalkoztat**, melynek célja a jelzőrendszer járási szintű koordinálása, a kapcsolattartás. A szolgálatok és a központ napi munkájában fontos szerepet töltenek be a jelzőrendszeri tagok, mivel a veszélyeztetett gyermekek, családok elsődlegesen az ő látókörükbe kerülnek. A központhoz a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől, család- és gyermekjóléti szolgálatoktól, a Járási Hivatal gyámhivatalától érkezett. Az észlelő és jelzőrendszer által a Család- és Gyermekjóléti Központhoz 0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma 333, nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések nem volt. A jelzésekkel érintett gyermekek száma 318.

A család- és gyermekjóléti szolgálattól beérkező heti jelentések összesítése szerint 57 jelzés érkezett Mátészalka vonatkozásában.

„Az Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” projekt „Jelzőrendszeri tagok érzékenyítése” című programelem a jelzőrendszer tagjainak a kompetenciáját fejlesztette, az együttműködésüket erősítette. Ez a programelem a járás mind a 26 településén megvalósult.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és az ellátott kiskorúak és 18. életévet betöltött fiatalok száma Mátészalka városban és összesített adatként járási szinten:

tevékenység	hatósági intézkedésekhez kapcsolatos tevékenységek száma	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek számra (fő)
szociális segítő tevékenység	120	134
esetkonferencia szervezése, azonosuló részvétel	10	15
egyéni gondozási nevelési terv készítése	25	32
első védelembé vételi tárgyaláson részvétel	23	27

felülvizsgálati tárgyaláson részvétel- nevelésbe vétel	15	35
felülvizsgálati tárgyaláson részvétel- védelembe vétel	20	22
Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson való részvétel	3	5
családlátogatás	146	120
környezettanulmány készítése önállóan	62	68
összesen	424	458
Járási szinten összesen	4 399	5 548

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

gondozottak száma	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
Mátészalka	50	-	41	1	92
Járási szinten összesen	512	5	461	11	989

Mátészalkán 36 családban 50 gyermek esetében került sor védelembe vételre, melynek okai: tankötelezettség mulasztása, szülő elhanyagoló magatartása, következetlen nevelési módszerek alkalmazása, szülős válása/különválás után nem működő apai kapcsolattartás, családi konfliktus, kezelt pszichiátriai beteg súlyos magatartás problémákkal, bűncselekmény, szabálysértés elkövetése.

Ideiglenes hatályú elhelyezés nem volt.

17 családban 41 gyermek volt nevelésben (a szülő felelőtlen, elhanyagoló magatartása, családi/párkapcsolati konfliktus következménye, gondozatlan terhesség, elégtelen élet- és lakáskörülmények).

18 családban 26 gyermek esetében került sor családba fogadásra. 2 gyermek esetében megelőző pártfogásra került sor. A megelőző pártfogásra lopás vétsége miatt volt szükség. 1 gyerek esetében került sor utógondozásra, ahol a gyermek zökkenőmentes visszailleszkedését segítették elő a családba.

Harmadik személynél történő elhelyezésre nem került sor.

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt mátészalkai kiskorúak adatai:

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
családon belül szülő által	-	-	-	-	17
családon kívül	-	-	-	-	-

A lelki elhanyagolással érintett gyermekek szüleit a központ munkatársai gyermeknevelési tanácsadással segítették.

A családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése, a gyermek szülőinek gondozása

A Központ 461 nevelésbe vett gyermeket tart nyilván, melyből 41 gyermek mátészalkai. A családból kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végeznek az esettanácsadók – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást

végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállítása érdekében. 11 gyermek esetében végeztek utógondozást – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedés segítése érdekében, melyből egy gyermek volt mátészalkai.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények tagintézményeként működő Bölcsőde útján, valamint a Négy Évszak Óvoda tagintézményeiben biztosítja az önkormányzat.

Bölcsőde ellátás

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását legfeljebb a gyermek hatéves koráig.

Az Intézmény jelenleg 102 férőhellyel, és nyolc gyermekcsoporttal működik. A gyermeklétszám a 8 csoport között az alábbiak szerint oszlik meg: 1 db 10 fő/csoport, 1 db 12 fő/csoport, 2 db 14 fő/csoport, 4 db 13 fő/csoport.

2021. évben a bölcsődei ellátást 165 gyermek vette igénybe, akik közül 125 gyermek mátészalkai volt. A bölcsődei ellátást igénybevevők száma az elmúlt évhez képest 14%-kal, az igénybevételek száma 13%-kal nőtt.

Az elmúlt évben a havonkénti létszámok a 102 bölcsődei férőhelyen az alábbiak szerint alakultak:

Hónap	Ténylegesen gondozott összlétszám	Tényleges gondozott mátészalkai gyereklétszám
Január	80	57
Február	84	59
Március	83	58
Április	86	62
Május	87	63
Június	91	66
Július	87	64
Augusztus	93	69
Szeptember	80	63
Október	80	61
November	83	63
December	86	64

A bölcsődei felvétel egész évben folyamatos. Rendkívüli bezárásra 2021-ben nem került sor. A pandémiás helyzet miatt a beszoktatás, a gondozási tevékenység, a gyermekek hazaadása az éppen aktuális járványügyi szabályoknak megfelelően történt. A felvétel előtti családlátogatás a 2021-es évben is elmaradt. 2021-ben 96 fő kérte felvételét a bölcsődébe, a kérelmezők közül 69 gyerek felvétele megtörtént, 27 fő van várólistán.

Integrált bölcsődei csoportban két fő sajátos nevelési igényű gyermek gondozását, nevelését, fejlesztését biztosították az elmúlt évben gyógypedagógus irányításával teljes integrációban.

A bölcsődei gondozó-nevelő munkát a 2021-es évben 19 fő kisgyermeknevelő látta el, mely létszám 2021 novemberétől további 1 fővel megemelkedett.

A vezetői feladatokat 1 fő függetlenített bölcsődevezető látja el, szakképzettsége általános szociális munkás, kisgyermeknevelő, gondozó. A kisgyermeknevelők munkáját segítő bölcsődei dajkák száma december hónaptól 4 főre emelkedett.

A bölcsőde 2006. február 1-től kistérségi feladatot is ellát, Mátészalkán kívül 15 település számára biztosította 2021. évben a gyermekek napközbeni ellátását. Az elmúlt évben a térségből 40 gyermek részesült bölcsődei ellátásban.

Időszakos gyermekfelügyeletet 2021. évben egyetlen szülő sem vette igénybe.

Óvodai ellátás

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig ellátja – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint – a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

Két tagintézmény egyházi fenntartásban történő átadását követően 2021 szeptemberétől az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását a Négy Évszak Óvoda székhelyén és 2 tagintézményén keresztül biztosítja Önkormányzatunk. Év végén 367 gyerek részesült óvodai ellátásban az önkormányzati fenntartású óvodákban.

Két egyházi fenntartású óvoda az önkormányzattal kötött köznevelési szerződés alapján 2021 szeptemberétől részt vesz a köznevelési közszolgálati feladatok megvalósításában. Egy egyházi fenntartású óvoda egyoldalú nyilatkozattal vállalta a feladatellátásban való részvételt. Az egyházi óvodába járó gyerekek száma összesen 344 fő.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat 6 család részére közvetített átmeneti gondozás szolgáltatáshoz hozzáférést, mely 13 gyermeket érintett.

Az önkormányzat családok átmeneti otthonával kötött ellátási szerződés által biztosítja a gyermekek átmeneti gondozása szolgáltatást. 2021. évben a szerződött intézményben egy mátészalkai anya lakott gyermekével október elejéig.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal 2021. évben a család- és gyermekjóléti szolgáltatás működésének ellenőrzését végezte el a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmény keretein belül működő család- és gyermekjóléti központnál, valamint a család- és gyermekjóléti szolgálatnál. Az ellenőrzés megállapításait tartalmazó jegyzőkönyv 2021 szeptemberében került a fenntartó, a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás részére megküldésre. Az ellenőrzés hiányosságokat tárt fel, melyre az ellenőrző szerv az alábbi intézkedések megtételét írta elő:

1. A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai egység tekintetében megállapítható, hogy a családsegítő munkakört ellátó munkatársak közötti munkateher megosztása esetenként aránytalan, ezért a munkateher arányos eloszlása érdekében a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

2. A szolgálat szakmai vezetője munkaköri leírását a települési jelzőrendszeri feladataival ki kell egészíteni. A központ két munkatársa esetében a kinevezések módosítása a munkakörök hatályos jogszabályi előírás szerinti megnevezése szerint.

3. A család- és gyermekjóléti központ esetében az ellátott családok száma alapján az esetmenedzserek szakmai létszámának bővítése indokolt.

4. A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységével kapcsolatban:

- A szakmaközi megbeszéléseken készített feljegyzés bővített tartalommal való készítése javasolt a jövőben.

- Gondoskodni kell arról, hogy a jövőben az éves jelzőrendszeri intézkedési terv az NM rendelet szerinti tartalommal készüljön, komplexen, egy dokumentumban tartalmazza valamennyi tartalmi elemet.

- Megállapításra került, hogy egy megküldött iratanyagban nem volt fellelhető a GYSZ-5 adatlap alapján részletezett feladatok dokumentációja.

5. A család- és gyermekjóléti központ szakmai tevékenységével kapcsolatban

- A Gyer. 84. § (3) bekezdésében foglalt határidő betartására hívta fel a figyelmet az ellenőrző szerv.

- A jövőben indokolt a GYSZ-5 adatlapon a feladatokhoz rendelt határidők, a számonkérhető rendszeresség konkrétabb meghatározása.

- Egy kiskorú iratanyagában nem volt található információ a családban nevelkedő másik gyermek veszélyeztetettségének kivizsgálásával kapcsolatban, így ennek elvégzésének szükségességét állapította meg az ellenőrző szerv.

- A havi rendszerességgel tartandó esetmegbeszélést gyakorlatát ki kell alakítani.

- Ki kell alakítani az Nmr. 21. § (1) bekezdés c) pontja szerinti gyakorlatot és rendszerességet.

- A kórházi szociális munkához kapcsolódó feladatokat a jogszabályi előírások mentén el kell látnia a központnak, megállapodást kell kötni.

6. 2020. évben elmaradt a munkavállalók szabályzat szerinti munkaruha ellátása, ezért ezt utólag biztosítani indokolt.

7. A szupervízió korlátozott mértékben biztosított, a szupervíziót családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára kötelező jelleggel biztosítani kell.

A fenntartó 2021 október tájékoztatta az ellenőrző szervet a megtett intézkedésekről, mely tájékoztatót 2022. januárjában kiegészítette a két időpont között megtett intézkedésekről, az intézkedések megtételét alátámasztó iratanyag megküldése mellett.

A Szabolcs-Szatmár- Bereg Megyei Kormányhivatal a megtett intézkedésekről szóló tájékoztatást elfogadta, az esetenedzseri létszám bővítése érdekében szükséges intézkedések megtételére 4 hónap határidőt állapított meg, mely határidő 2022. júniusában jár le.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Gyakoribbá kell tenni a Rendőrséggel a „razziákat” az éjszakai és a nappali időszakokban is.

Pszichológus nagyobb óraszámúban történő alkalmazása indokolt a felmerülő igények alapján.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében továbbra is nagyon fontos lenne, hogy az észlelő- és jelzőrendszer minden tagja eleget tegyen jelzési kötelezettségének, a jelzőrendszeri tagok együttműködésének szorosabbá tétele.

Szorosabb együttműködésre van szükség az iskolai hiányzások visszaszorítása érdekében, mivel az időben megtett jelzés a gyermek érdekét szolgálja.

6. A Bűnmegelőzési program bemutatása, a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetőkről adatok

A bűnelkövetés, a bűnismétlés megelőzését célzó programok

A Gyermekjóléti Szolgálat 2005 májusában indította Városi Rendőrkapitánysággal közös programját, melynek célja, hogy városunk ifjúságát közös erővel próbálják meg a helyes társadalmi normák és a viselkedés követőjévé tenni. 2009-től az éjszakai „razzia” mellett, a nappali órákban is szerveztek ilyen ellenőrzéseket. Sajnos 2021. évben csak egy alkalommal került sor razziaira.

A rendőrség az általános iskolában és a középiskolákban iskolai prevenciós előadásokat tartanak a felmerülő igények szerint, mely alkalmakkor a fiatalkorúak különböző témákkal ismerkedhetnek meg, ilyen pl. alkoholfogyasztás, drogfogyasztás veszélyei, általános bűnmegelőzés, baleset-megelőzés, áldozatvédelem stb.

A Rendőrség eredményes bűnmegelőzési programokat folytat a köznevelési intézményekben, pl.: DADA, Ovizsaru program, „Az iskola rendőre” program.

A középiskolákban iskolai bűnmegelőzési tanácsadó tanóra keretében igény szerint tart bűnmegelőzési előadásokat. A rendőrség „Drogok tükrében” elnevezéssel előadásokat szervez a fiatal felnőtt korosztály számára.

A településen a rendőrség bűnmegelőzési munkáját kiegészíti és támogatja a Rend-Team Mátészalka Polgárőr Egyesület és a Mátészalkai Városi Közlekedési Polgárőrség, akik a közrend, közbiztonság védelmében a közterületek, közintézmények védelmének biztosításában nyújtanak segítséget. A bűnmegelőzésben segítik a Rendőrség munkáját a közterület felügyelő is.

A városi térfigyelő rendszer fejlesztése, bővítése eredményeként 47-re nőtt a térfigyelő rendszer elemeinek száma. A rendszert a Közterület-felügyelet ellenőrzi és gondoskodik a jogszabályokban előírtak szerinti működtetéséről. A rendszer nagyban segíti a rendőrség és a közterület-felügyelet munkáját.

Mátészalka Város Önkormányzata 2021 szeptemberében újjászervezte a Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot, a Fórum elfogadta Szervezeti és Működési Szabályzatát. A Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységének célja, hogy biztosítsa az összhangot a helyi szinten drogkérdésben érintett szervezetek és intézmények között, melyek a Nemzeti Drogstratégiában megfogalmazott célok megvalósítására törekszenek.

Mátészalka Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciója

42/2021. (V. 21.) határozattal jóváhagyásra került Mátészalka Város 2020-2024. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepcióját. A koncepció célja az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevők közötti célirányos párbeszéd elősegítése, megfelelő keret biztosítása a közös feladatok ellátására. Az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a prevenció erősítését.

A közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció helyzetelemzés fejezete a település általános bemutatásán, a városra jellemző prioritásokon túl adatokkal szemlélteti a város bűnügyi és közbiztonsági helyzetét. Ebben a fejezetben ismertetésre kerül az önkormányzat által működtetett közterület-felügyelet munkája, a városban működő polgárőr egyesületek tevékenysége.

A koncepcióban megfogalmazott célok, prioritások:

- a személy elleni bűncselekmények visszaszorítása, megelőzése, megakadályozása,
- közigazgatási, környezeti értékek védelme,
- a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos közbiztonságot veszélyeztető cselekmények megakadályozása, visszaszorítása,
- vagyonvédelemmel kapcsolatos felvilágosító tevékenység javítása, a „besurranásos” lopások megelőzése,
- a településen megrendezésre kerülő sport és kulturális jellegű rendezvények biztonságos lebonyolítása,
- a közterületek, parkok, játszóterek, sportparkok rendjének és tisztaságának megőrzése, az eszközök állagmegóvása, kamerás térfigyelő rendszer kiépítése,
- a közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos feladatok megoldása.

A közbiztonság megteremtésében és fenntartásában, a bűnmegelőzésben az önkormányzatnak, a helyi közigazgatási szervezeteknek, társadalmi és civil szervezeteknek szorosan együtt kell működniük. Az Önkormányzat közterület felügyeletet működtet. Az önkormányzat segíti, szervezi, koordinálja a prevenció, rehabilitációs programok, előadások létrejöttét. Fontosnak tartja a bűnmegelőzési programokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek kihasználását, a bűnmegelőzési-közbiztonsági programok támogatását.

A bűnmegelőzés egyik kiemelt célcsoportja a gyermekek, a fiatalok és a fiatal felnőttek.

A koncepció e célcsoport tekintetében feladatokat, célokat fogalmaz meg a bűnmegelőzés területén, melyek nagy része jelenleg is működik:

- a DADA, az Ovizsaru és az Ellenszer program működtetése,
- közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési előadások szervezése az általános és középiskolákban,

- a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat Rendőrséggel közösen tartott razziáit gyakoribbá kell tenni,
- előadások, szakmai programok szervezésével kell elősegíteni a veszélyforrások megismerését, a különböző szerek káros hatását, a bűnözéssel, az áldozattá válással kapcsolatban előadások kell szervezni
- megkeresni annak a lehetőségét, hogyan lehetne a különböző városi rendezvények programjába beépíteni a bűnmegelőzéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos programokat.
- a jelzőrendszeri tagok szorosabb együttműködésének ösztönzése
- a szabadidő (különösen nyári szünetben) hasznos eltöltéséhez lehetőségek biztosítása (nyári táborok, sportolási lehetőségek)

A Közterületek biztonságának fokozása, áldozattá válás megelőzése, időskorúak veszélyeztetettsége, családon belüli erőszak megelőzése elnevezésű beavatkozási területek feladatai között is számos feladat a gyerekek biztonságának védelmét szolgálja elősegíteni.

Gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők száma, bűnelkövetés okainak bemutatása

Szabálysértést, illetve bűncselekményt elkövető gyermekkorúak és fiatalkorúak száma:

	0-14 éves	14-18 éves
Bűncselekményt elkövetők száma	0	2
Szabálysértést elkövetők száma	11	7

A kontroll nélküli szabadidő eltöltése, a kortárs csoportok negatív hatása, a magas igazolatlan hiányzások száma azok a veszélyeztető okok, amelyek befolyásolják a fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények, szabálysértések számát.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés bemutatása

A gyermekjóléti feladatok ellátásába civil szervezetek közvetlenül nem kapcsolódnak be, inkább adományokat biztosítanak a rászorulóknak számára. A település valamennyi oktatási intézményében működik az intézmény munkáját segítő alapítvány.

- **Boldog Családokért Szociális és Gyermekvédelmi Egyesület:** Az EFOP program lebonyolításában, mint konzorciumi partner vesz részt. Az Önkormányzat a civil szervezetek számára kiírt pályázat keretein belül a tavalyi évben is támogatta az egyesület által a városban megvalósított programokat.
- **„Szemünk fénye a gyermek”:** a bölcsőde alapítványa.
- **Mátészalkai Máltai Csoport - Máltai Szeretetszolgálat:** ruhasegélyt és ételmiszersomagot juttat a rászoruló ügyfeleknek, családoknak.
- **Magyar Vöröskereszt Mátészalka:** tárgyi segítség a rászorulóknak
- **Rotary Club Mátészalka:** a rászoruló gyermekeket támogatja
- **Johannita Segítő Szolgálat:** ruhaadomány a település lakóinak.

Összegzés

Mátészalka Város Önkormányzata biztosítja a Gyvt-ben a számára előírt személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat. Az önkormányzat gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak összehangolt munkáját a feladatellátásban résztvevők jó kapcsolata és együttműködése, a jelzőrendszer megfelelő működése és működtetése biztosítja.

Mátészalka, 2022. május .

Dr. Hanusi Péter
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző

E/9828/22

Mátészalkai Polgármesteri Hivatal
4701 Mátészalka, Hősök tere 9. Pf. 31

Iktatva: 2022 -05- 0 5

Szám: 903-5/22

Ügyintéző: JUE Melléklet:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat beszámolója a 2021-es évről

Mátészalkán 1997. november 1-től működik és folytat önálló szakmai tevékenységet a Gyermekjóléti Szolgálat az 1997. évi XXXI. „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló törvény alapján.

A gyermekjóléti alapellátás célja az 1997. évi XXXI. Tv. 38 § értelmében, hogy az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermekek testi, értelmi, erkölcsi és érzelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

2004-ben megalakult a Szatmári Többcélú Kistérségi Társulás, melynek célja a hatékonyabb, magasabb szakmai színvonalú ellátás biztosítása a környező kisebb településeken is.

2021-ben 7 községgel dolgoztunk együtt, minden településen 1 családsegítővel.

2016-ban változás történt, hiszen átalakult a rendszerünk, mivel megalakult minden járásközpontban a Gyermekjóléti Központ, ami a járás területén működő összes Család és Gyermekjóléti Szolgálattal - 26 település - végzi közös munkáját. Szétváltak a feladatok is, megosztódtak, bár a közösen végzett munka továbbra is az irányadó. A központ esetmenedzserei koordinálják, szervezik a családok problémáinak megoldása érdekében a szakembereket, szolgáltatásokat, ők végzik a védelembe vételi eljárásokkal összefüggő tevékenységeket, (esetmegbeszélés összehívása, javaslatétel hatósági intézkedésre...) míg a szolgálatok családsegítői a családgondozás komplex feladatát, a segítő tevékenységet látják el.

Nem válik továbbá külön a családsegítés, mint szakfeladat, hanem beintegrálódott a Szolgálat feladatai közé, ezért volt szükség a névváltozásra is.

Munkánkat így az 1997. évi XXXI. törvény és az 1993. évi III. törvény alapján végezzük. Ez a törvényváltozás sajnos, a családsegítés háttérbe szorítását eredményezte, ezt mutatja az elmúlt év is.

A 2021-es évben is nagyon megnehezítette munkánkat a Covid- 19 vírus. a többször kihirdetett veszélyhelyzet. Nem tudtunk megfelelően ügyfelezni, találkozni a családokkal, így kevesebb családlátogatást tudtunk végezni. Az iskolás gyermekek esetében- főleg az alsó tagozatosoknak- nagy nehézséget jelentett az online oktatás, főleg azoknál ahol a tárgyi feltételek nem voltak biztosítva, és ott, ahol a szülők dolgoztak, és nem tudtak megfelelően foglalkozni gyermekük iskolai előmenetelével.

A jelzőrendszer sem tudott megfelelően működni, mivel volt, hogy nem tudtunk személyesen

találkozni, az internetes kapcsolattartás pedig mégsem olyan, mint a közvetlen beszélgetés. E miatt az esetkonferenciák száma is kevesebb lett, hiszen a csoportosulás megtiltása és a Vírustól való félelem miatt nem mertünk szervezni.

Egyre kevesebb idő jutott a felnőtt családsegítésre, ügyeink nagy részét a gyermekjóléti feladatok ellátása teszi ki. A nehéz helyzetben senkit sem hagytunk magára, kapcsolatot tartottunk az önkormányzattal, az idősgondozást végző szakemberekkel, egyházi segítő szervezetekkel.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtetünk.

A családsegítést nyújtó intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés bekezdésben megjelölt céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata így összetettebbé vált. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy nem foglalkozunk a segítségre szoruló felnőttekkel, idősekkel. Kapcsolatot tartottunk a háziorvosokkal, a szociális étkeztetést koordináló kollégával, a házi segítségnyújtást és a Szendélybetegek Közösségi ellátását biztosító szakemberrel is. Bár ezek a kapcsolattartások gyakran csak telefonon zajlottak.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének érdekében a következők:

Tájékoztatás: Informáltuk a családokat a gyermekek jogairól, az adható támogatásokról. A hozzánk kerülő családok legnagyobb része rossz szociális körülmények között él, és egyszerre többféle problémával küzd.

Folyamatosan figyelemmel kísértük a településeken élő gyermekek szociális helyzetét, és a különféle támogatásokról tájékoztattuk őket, és gondviselőjüket.

Feladatunk szóróanyagok terjesztése, megjelenés a helyi médiában.

Több esetben közreműködtünk krízisben lévő anya és gyermekek esetében Családok átmeneti otthonába történő elhelyezésében. Rendszeresen konzultálunk a Támogató Szolgálat, a Házi segítségnyújtás, a szociális étkeztetés, Szenvedélybetegek közösségi ellátása tagintézményeinek munkatársaival közös klienseink ügyében.

2018. szeptemberében kezdte meg munkáját 9 szociális szakember, akik óvodai és iskolai szociális segítőként dolgoznak a 26 településen. Ez 5 kollégát érint Mátészalka óvodái és iskolái vonatkozásában. Az óvodai – iskolai segítők beszámolója szerint mind a gyermekek és a pedagógusok is bátran fordulnak hozzájuk, és kérnek segítséget, tapasztalataik szerint az együttműködésük megfelelő.

Ez a közös munka egyrészt a pedagógusok és a szociális szakemberek között a gyermekek érdekét szolgálja. Ezzel a szolgáltatással kapcsolatban több beszámolóban is pozitívan értékelték a közös munkát, és az oktatási intézmények a legtöbb helyen elfogadják a külsős szakembert.

Tanácsadás: Családtervezési, mentálhigiénés, jogi, egészségügyi, pszichológusi, tanácsadás, vagy az ehhez való hozzájárulás megszervezése is feladatunk.

Az intézmény jogásza hatékony segítséget nyújtott azoknak a családoknak, akik az ügyvédi költséget nem tudják megfizetni, vagy egyszeri tanácsadásra szorulnak. Tanácsadása kiterjed válási, gyermek elhelyezési, vagyonmegosztási és egyéb ügyekre. Ezt a szolgáltatást a Társuláshoz csatlakozott települések is igénybe vehették. Ezt a feladatot továbbra is Dr. Kovács Tamás jogász látja el. Az integrált intézmény pszichológusa nagy segítséget nyújtott gondozott gyermekeinknek és szüleiknek. Sajnos kevés gyermekkel tudott foglalkozni, sokkal jobb lenne, ha intézményünk főállású pszichológust tudna foglalkoztatni, mert nagy szükség lenne a segítségre. Jelenleg ezt a feladatot heti rendszerességgel Szikszay Vanessza látja el.

Külön figyelmet fordítottunk a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákra, és az esetleg gyermek és fiatalos terhes anyákra. A születendő gyermekét egyedül vállaló anya állapotát folyamatosan figyelemmel kísértük, lehetőségeinkhez mérten mindenben megpróbáltunk a segítségére lenni.

Mindez folyamatos kapcsolattartást igényelt az anyát gondozó védőnővel, az egyéni esetkezelés során. Minden településen igen jó munkakapcsolat van a védőnők és a családgondozók között. Gyakori volt a közös családlátogatás, az ügyekben a konzultáció, és esetkonferencia szervezése.

Hivatalos ügyek intézése: Segítséget nyújtottunk nyomtatványok kitöltésében, kérelmek megírásában, amellyel hozzájárultunk a gyermek, illetve a szülő ügyeinek hatékony intézéséhez. Ennek a feladatnak az ellátásában nagy segítségünkre voltak az információs pultban dolgozók.

Szabadidős programok szervezése: Szolgálatunk a városban élő gyermekek részére szabadidős programokat már nem szervez.

Csak Nyári napközis tábort szerveztünk.

Erre a szabadidős programra – tavalyi évben úgy tapasztaltuk- nincs már akkora igény mint régebben, mivel a gyerekek a laptopok és okostelefonok társaságában érzik jól magukat, nem a kortárs csoportban, gyerekközösségben.

Munkánkban és szervezett programjainkban önkéntesek is részt vesznek, a tavalyi évben is sok önkéntesünk volt, akik az előadások lebonyolításában, valamint csomagosztásainkon, nyári étkeztetésben, korrepetálásokban közreműködtek. Mivel intézményünk lehetőséget biztosít a középiskolás diákok számára, hogy 50 órás önkéntes munkájukat, közösségi szolgálatot nálunk teljesítsék. A tavalyi évben **28 fiatal** tett ennek eleget intézményünkben. Általános és középiskolákban osztályfőnöki órák keretein belül egészségügyi, mentálhigiénés, prevenciós, abortusz-nemi betegségek önismereti, személyiségfejlesztő órákat tartottunk. Ezek főleg a Gyerekesély pályázatunk keretein belül valósult meg.

A Diák- kör találkozásait továbbra is középiskolásokkal sikerült megvalósítani, egy EFOP pályázat keretében, az esti órában, de ebben a Szolgálat nem vett részt.

Az intézményen belül a korrepetálás jelenleg is működik, ahol azoknak a gyerekeknek nyújtunk segítséget, akik tanulási nehézséggel küzdenek, egyéni tanrend szerint tanulnak vagy szüleik elfoglaltak, s nincs idejük foglalkozni gyermekükkel. Ezt a szolgáltatásunkat egyre több gyerek veszi igénybe gyakran csak felzárkóztató jelleggel vagy lecke kikérdezés szintjén, főleg kisiskolások, de részt vettek a programban középiskolások is, akik igazolatlan mulasztás miatt kerültek kapcsolatba a szolgálattal. Ezt a tavalyi évben 2 helyszínen is megvalósítottuk, nyár folyamán a telepen és a központban is szerveztünk csoportokat, A Máltai Szeretetszolgálattól ehhez tableteket is kaptunk.

2021-ben korrepetálásra napi rendszerességgel került sor, kb. 50 gyerek járt rendszeresen, ez 174 alkalom volt. Ezt a szolgáltatásunkat is nehezítette az online oktatás, a szülők féltették

gyerekeiket. Célunk, hogy minél kevesebb legyen az évismétlések száma és a normál iskolába járó roma gyerekek felzárkóztatása, és ezzel is segítsük az elfoglalt szülőket, akik valamilyen ok miatt nem tudnak gyermekük iskolai előmenetelével foglalkozni. Ebben az iskolák hatékony segítséget nyújtanak, közvetítő szerepet vállalva, melyre a továbbiakban is számítunk. Az egyéni tanrendben tanulókról a legtöbbször értesítést kaptunk, együttműködünk az iskolák pedagógusaival, ezeket a gyerekeket mi alapellátásban gondozzuk, nagy súlyt fektetve az otthoni tanulásukra, bevonva őket a korrepetálásba is. A Mátészalkai Gyámhivatallal munkakapcsolatunk megfelelő, problémáinkkal, kérdéseinkkel bátran fordulhatunk hozzájuk, ha esetkonferenciára hívjuk őket minden esetben megpróbálnak azokon részt venni. Az általuk tartott tárgyalásokon meghívás esetén minden esetben részt vesznek a családsegítők is.

A Pedagógiai Szakszolgálattal is jó a kapcsolatunk, örülünk, hogy ha részt tudnak venni a jelzőrendszeri megbeszéléseken, szakmai tudásukkal segítik munkánkat. Szeretnénk velük együttműködésünket még szorosabbá tenni, elérni azt, hogy klienseiknek ajánlják fel a mi ingyenes szolgáltatásainkat, ha Ők már nem tudnak foglalkozni velük.

A Széchenyi I. ált. iskola beszámolt arról, mennyire fontosnak tartja hogy Ő is kiemelten odafigyeljen az általunk gondozott gyerekekre, segítve tanulási előmenetelüket, A pártfogó felügyelőkkel is jó munkakapcsolat alakult ki az évek során, településünkön megelőző pártfogás nem volt elrendelve, főleg garázdaság, könnyű testi sértés miatt kerültek fiatalok pártfogó felügyelet alá. **A bölcsőde részéről jelzés nem érkezett, 2 hátrányos helyzetű családjuk van, és súlyos elhanyagolásra, veszélyeztetettségre nem volt példa.** A többi egyházi fenntartású intézmény a jó munkakapcsolatot és az iskolai szociális segítők fontosságát és segítségét hangsúlyozták beszámolójukban. A pártfogó felügyelőkkel (2 fő) is jó munkakapcsolat alakult ki az évek során, településünkön megelőző pártfogás 1 volt elrendelve, főleg garázdaság, lopás miatt került 10 pártfogó felügyelet alatt álló fiatal volt, ebből 5 eredményesség miatt megszűnt.

Vannak intézmények, ahol munkakapcsolatunk szinte csak a jelzőrendszeri megbeszéléseken való részvételből áll, mert nincs gondozott gyermek, ill. az egyház által fenntartott intézményekben jól látszik, hogy csökkent a problémás gyermekek száma. Ennek oka mindannyiunk számára egyértelmű. Úgy gondolom, erősödött kapcsolatunk a Képes Géza Általános Iskolával és a Móra Ferenc Speciális iskolával is, hiszen a legtöbb problémás és roma gyermek oda jár, vagy kellene, hogy járjon. A Móra iskola adatai is mutatják ezt, hiszen a 86 tanulóbból 42 gyerek 2-vagy 3 h.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását. Célunk, hogy minél több

problémát felderítsünk városunkban, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is.

Így figyelemmel kísérjük a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzését fogadja, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz, értesíti a település esetmenedzserét, ha hatósági intézkedés vagy azonnali intézkedés szükséges, fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

2021-ben személyesen csak 3 alkalommal találkoztunk jelzőrendszeri- megbeszélés keretén belül a védőnői szolgálattal, nevelési, oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel, a Pedagógiai Szakszolgálat képviselőivel, a rendőrség munkatársával.

Ügyészség és a Bíróság részéről jelzést mi nem kaptunk, de információnk szerint a Gyámhivatalt szükség esetén értesítik. Gyakori eset a zűrzavaros válás, vita a gyermekek, a nem megfelelően működő kapcsolattartás, ezek az esetek szintén veszélyeztetik a gyermeket, melyekről nem értesülünk. Pozitív változás, hogy több esetben vették igénybe a szülők a mediációt, gyermekeik érdekét szem előtt tartva az egyezség elérésében.

Több alkalommal tartottunk esetkonferenciát, főleg védelembe vételi eljárások előtt, ill. egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés véleményezése előtt, az igazolatlan hiányzások miatt.

Esetkonferenciát – az egy gyermek, ill. család ügyében tartott család és érintett szakemberek tanácskozását – csak 6 esetben tartottunk - melyeken a meghívottak és érintettek minden esetben részt vettek. Természetesen sokkal több esetben volt sikertelen a szervezés, azaz a meghívottak – ez esetben a családok- nem jöttek el. Próbáljuk ezekben az esetekben jobban bevonni a családokat, hiszen értük és róluk szól a megbeszélés. A jelzőrendszeri tagok minden esetben együtt működők voltak elkészítették a kért jellemzéseket és részt vettek a megbeszéléseken, ahol véleményükkel, feladatvállalásukkal segítették a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetését.

Ez a feladat- az esetkonferenciák megszervezése – is megoszlik most már, mert a hatósági intézkedések alatt az esetmenedzser szervezi és bonyolítja le. Ez is bizonyítja, mennyire egymásra épülnek a feladataink, mennyire fontos a Központ és a Szolgálat együttműködése.

A gyermekorvosokat is fölkerestük, megbeszélve az ő tapasztalataikat, mert ők is jelzéssel élhetnek felénk, - hiszen a jelzőrendszer egyik legfontosabb tagjai - ha problémás családokkal kerülnek kapcsolatba. Igaz, főleg telefonon. Örömmel tapasztaltuk, hogy a gyermekorvosok elfoglaltságuk mellett időt szánnak arra is, hogy részt vegyenek az esetkonferenciákon, főleg a magas igazolt

hiányzások gyermekek esetében a legfontosabb. Továbbra is problémát jelent számunkra az igazolások kiadása. Ez a probléma felerősödött, mivel a szülők féltették gyerekeiket, az iskola pedig saját védelmükbe a betegség-gyanús gyerekeket hazaküldte, és csak igazolással mehettek újra. Nehéz helyzetbe kerültek a szülők és a pedagógusok is.

Számunkra fontos lenne, ha az ügyeletet és a sürgősségi feladatokat ellátó orvosok is tudnának erről a kötelező jelzési feladatról, mivel van, hogy ők látják el a gyermekeket, jelzést mégsem kapunk. (pl. elhanyagolás észlelése, bántalmazás esete, szülői mulasztás miatt bekövetkezett baleset). Eredményes az együttműködésünk, főleg az óvodák, iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel, és a védőnőkkel is napi kapcsolatban vagyunk. A körzetekben dolgozó védőnők aktívak, együttműködők, tőlük rendszeresen kapunk jelzéseket, gyakoriak a közös családlátogatások, problémás család esetén telefonos és személyes kapcsolatban állunk. Az óvodák is aktívan részt vettek a gyermekvédelmi feladatok végzésében a tavalyi évben is.

Minden intézményben segítőkészek a pedagógusok, odaadóan segítik munkánkat.

A Covid vírushelyzet miatt elmaradt az eddig decemberben nagy sikerű cipősdoboz akció.

A Városi Rendőrséggel szeretnénk volna tovább folytatni közös programunkat, melynek célja, hogy városunk gyermek- és ifjúságát közös erővel próbáljuk meg a helyes társadalmi normák és viselkedés követőjévé tenni.

Már évekkkel ezelőtt szembesültünk azzal a ténnyel, hogy 14 év alatti gyermekek is bejárnak a város vendéglátó, szórakozó helyeire, ahol ki is szolgálják őket.

Ilyenkor végigjártuk a város szórakozóhelyeit, éjjel 22-től hajnal 1 óráig, próbáljuk felderíteni a 14 év alatti és a 14-18 év közötti fiatalokat, akik túlzott mennyiségű alkoholt és esetlegesen kábítószer fogyasztanak. Ez a programunk 2005-ben indult. 2009 óta a reggeli-délelőtti órákban is végigjárjuk a város szórakozóhelyeit, mert a lakosság és szülői jelzéseik szerint sok iskoláskorú gyermek kezd ott a napját. **A 2021- es évben egyszer került sor razziára**, Mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy ezek a programok megvalósuljanak az elkövetkezőkben, mert sok az igazolatlanul hiányzó, iskolából lógó fiatal, és az alkoholt fogyasztó, randalírozó, bűncselekményt elkövető fiatal. Ebben kérjük továbbra is a Rendőrség közreműködését. A rendőrség sokrétű gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos munkájukat ismerjük. Szoros kapcsolatban állnak a város iskoláival is, és a vidéki településeken is aktívan megjelennek.

Több iskola kiemeli beszámolójában (Déri Miksa Szakképző iskola és a Kálvin János Református Iskola) a rendőrség által nyújtott prevenciós előadások fontosságát, a jó kapcsolatot a helyi Rendőrséggel kiemelve Szabóné Farkas Tünde munkáját. Az iskolai segítők munkáját több intézmény kiemeli, fontosnak, nélkülözhetetlennek tartják munkájukat (a középiskolák Felföldi

Tibor előadásait, munkáját méltatták, míg pl. a Móra Ferenc Ált. isk. és a Képes Géza Ált. isk. Váriné Eperjesi Erika lelkiismeretes munkájára hívta fel a figyelmünket.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

Személyes segítő, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat kialakítására törekszünk a szülőkkel, és a gyermekekkel egyaránt, a veszélyeztető körülmények elhárítása érdekében. Családgondozási feladatokat látunk el, melynek középpontjában a gyermek áll. A Család és Gyermejköléti Szolgálat feladata a komplex családgondozás. Segítjük a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásában, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, ill. kezdeményezi és összehangolja a gyermekek és szülők részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

2021-ben 123 családban végeztünk családgondozást. Fő oka a szülői elhanyagolás, életvezetési-megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közötti, szülő-gyermek közötti), szenvedélybetegség volt. Jelzést legtöbbet az oktatási intézményektől kaptunk, és a védőnőktől. Fő probléma szerint az elhanyagolás, a szülők életvitele, a tankötelezettség mulasztása, és az anyagi gondok álltak.

Védelemben vett gyermekek családját esetenaplóval, családsegítő esetként gondoztuk, ha a gondozási-nevelési tervben számunkra feladat van írva, azaz bele vagyunk vonva a gondozási folyamatba segítőként. 46 gyerek esetben volt erre példa.

Ebben az esetben a családgondozó megírja véleményét, azaz jelzéssel és az esetmenedzsernek, aki az egyéni gondozási-nevelési tervet a szülővel és a gyerekekkel közösen készíti el, mely tartalmazza a szülő, a gyermek, a családgondozó feladatait a cél eléréséhez, a gyermeket veszélyeztető körülmény megszüntetése érdekében, képessé válva a gyerek testi-, értelmi-, érzelmi-, erkölcsi fejlődésének biztosítására.

Ezekben az esetekben a következő problémák álltak fenn: szülői elhanyagolás, szenvedélybetegség (alkoholproblémák), többszöri igazolatlan mulasztás, 50 óra igazolatlan elérése, szabálysértési ügyek, lopások, életvezetési- higiénias problémák, együttműködés hiánya alapellátás keretében, öngyilkossági kísérlet, bántalmazás, csavargás, iskolai magatartásproblémák, családon belüli konfliktusok miatt. Családból való **kiemelésre 2 gyermek- 2 család esetében került sor.**

A nevelésben lévő gyermek vérszerinti családjával mi már nem tartottunk fenn kapcsolatot, ezt az esetmenedzser végezte.

A Család és Gyermejköléti Szolgálat a családi konfliktusok megoldását, a családtagok közötti közvetítéssel (mediáció), ill. más konfliktuskezelő, családterápiás módszer alkalmazásával segíti elő. Erre több esetben volt szükség, melynek során megállapodás is született a felek között.

Több esetben szerveztünk ruhaosztást, főleg iskolakezdés, és évszakváltások előtt. A Máltai Szeretetszolgálat is segített ruhaadománnyal a rászoruló családoknak. Az év folyamán a Telepprogram keretében rendszeresen adtunk ruhaadományt, melyet a szegregátumban osztottunk ki. A program keretében rendszeresen került sor kézműves foglalkozásokra, tanoda jellegű foglalkozásokra.

A mátészalkai Önkormányzat - karácsony előtt- ajándék csomaggal kedveskedett a 65 év feletti lakosoknak címre kihordva, a szociálisan rászoruló családoknak élelmiszer csomagot biztosított, ebben az osztásban is részt vett a Család és Gyermekjóléti Szolgálat. 3700 csomagot juttattunk el a családokhoz, egyedül élő idősekhez.

Decemberben most sor került a Szatmár optika és intézményünk szervezésében a megszokott Rajzpályázat szervezésére, mely az óvodások és alsó tagozatosokat érintett.

Az év végi felajánlások sok örömet szereztek a családoknak. A Szatmár Optika ruhaadománnyal, 1 családnak pénzadománnyal, az MMTK, a mátészalkai sportegyesület ruha, játék adománnyal, A mátészalkai Sütőipar 2 rászoruló családnak pénzadománnyal segített.

A szünidei étkeztetés során - melyet mint kötelező feladat látott el az Önkormányzat, - az 1-szeri meleg ételt, minden iskolai szünidőben pl. nyári szünidei gyermekétkeztetés keretében 54 napon át kb. 40 gyermek napi egyszeri meleg étkeztetését oldottuk meg közösen. Ennek során napi szinten együttműködtünk az Önkormányzat ügyintézőjével. Ez sokkal kevesebb mint évekkkel ezelőtt, amíg a Gimnáziumba volt a főzés, ennek oka a távolság.

A családok a Képes Géza Általános Iskolából ételesben vitték el és otthon fogyasztották el a többfogatós ebédet. Ennek minőségi és mennyiségi ellenőrzése több esetben megtörtént.

A 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében minden hónapban élelmiszer segélycsomagban részesültek, valamint 2 alkalommal a 7-14 éves korú gyermekek is részesültek az élelmiszercsomagból. Az élelmiszer csomag elsősorban alapvető élelmiszereket tartalmazott. Havonta átlagosan kb. 35 gyermeket érintett, és 2-3fő terhes anyát, akik a felnőtt csomagot vehették át. Ugyan ez a program és támogatás jelent meg a fogyatékkal élők, alacsony nyugdíjjal rendelkezők esetében, akik 3 havonta kaptak tartós élelmiszert.

Részt vettünk továbbképzéseken, személyiségfejlesztő foglalkozáson, melyet jól tudunk alkalmazni munkánk során. Ellenőrzések során, amit 3 havonta végeztem a kollegák adminisztrációját ellenőrizve, mind a kistérségben mind Mátészalkán folyamatosan pótolta az esetleges hiányosságokat. A társuláshoz csatlakozott települések családgondozóival legalább havi 1

alkalommal találkoztunk, melyen az aktuális problémákat, jogszabályváltozásokat, szakmai kérdéseket vitattuk meg.

Az EFOP 1-4.2-16-2016-00015 sz. Integrált térségi gyerekprogramok a Mátészalkai Járásban elnevezésű pályázatunk a térség 26 településen különböző programelemekkel segíti az ott élő gyermekeket és a velük foglalkozó szakemberek munkáját. Ezzel még több lehetőséget, fejlődést, szakmai segítséget nyújtunk az ott élőknek. Ennek keretében a tavalyi évben 2 gondozott gyermekünk kapott szemüveget, és később is lehetőség lesz gyógyászati segédeszközhöz való ingyenes hozzájutásra. Segítséget nyújtottunk a Covid árvák alapítvány által igényelhető támogatás igénylésében, ez akkor 3 családot érintett, sajnos azóta több ilyen esetünk volt, ahol családgondozást végeztünk.

Intézményünkben rendszeresen fogadtunk gyakorlatra hallgatókat, a Debreceni Egyetem Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai karról, Nyíregyházi Tanárképző Főiskoláról, a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karáról.

Kapcsolatot tartunk az 2018.- ban indult Egészségfejlesztő Irodával, részt veszünk egymás programjain.

A járási Jelzőrendszeri tanácsadó feladatokat a tavalyi évben Tüzes Rita látja el, és Mátészalka esettmenedzsere jelenleg is Humenyik Nikolett.

Terveink és céljaink a következő évre 2022- re:

- erősíteni szeretnénk kapcsolatunkat a város intézményeivel
- több közös konzultációt a város háziorvosaival, a gyermekorvosokkal, és az egyházak képviselőivel a felnőtt klienseink érdekében is.
- a jogszabályok előírásait maradéktalanul betartani és betartatni minden jelzőrendszeri taggal kapcsolatban
- szorosabb együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal, eljutni oda, hogy mindig írásban, és időben tegyék meg a jelzést az erre kötelezett tagok.
- A gyermekvédelmi feladatok végzésébe hatékonyabban bevonni a családorvosokat és gyermekorvosokat, visszaszorítani a 250 óra feletti igazolt hiányzások és igazolatlan mulasztások számát.
- megvalósítani tervezett programjainkat, a prevenciós munkát erősíteni, főleg az iskolák irányában
- El kell érni, hogy minden iskola, ez főleg középiskolát érint, vállalja fel a hiányzások jelzését, mert a gyermek érdekét szolgálja az időben megtett jelzés.

- a Rendőrséggel közös nappali és éjszakai razzia számát növelni!
- továbbra is szakmai segítséget nyújtani a hozzánk tartozó településeken dolgozó családsegítőknek, találkozások számát növelni.
- több tréningen, szupervízióon részt venni, a kiégést és a fluktuációt megakadályozni a dolgozók körében.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el. Ebben számítunk a jelzőrendszeri tagok segítségére, ezt a dokumentumot ki kell bővítenünk, az óvodai és iskolai szociális segítőkkel való közös munkánkra is.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatait Mátészalkán a 2021-es évben 6 fő családgondozó, 1 szociális segítő és 1 szakmai vezető látta el:

-Nagyné Losonczy Ágota tagintézményvezető, szakvizsgázott szociális munkás, óvodapedagógus, mediátor

- Szásziné Hornyák Erika családsegítő szociálpedagógus
- Vasas Tímea családsegítő
- Meszlényi Zsuzsanna családsegítő szociálpedagógus
- Kissné Szaniszló Bettina családsegítő szociálpedagógus
- Veres Adrien családsegítő szociálpedagógus
- Imréné Matiscsák Ildikó családsegítő szociálpedagógus
- Imre Gyuláné szociális asszisztens – segítő

Munkánkhoz a megfelelő tárgyi feltételek a fenntartó által biztosítva volt.

Vidéki települések beszámolója:

Nyírkáta

Nyírkátán 2021-ben a településen élő lakosok száma 2095 fő volt.

1. Ellátottak

Alapellátott családok száma	Alapellátott gyermekek száma	Védelembe vett családok száma	Védelembe vett gyermekek száma	Ideiglenes hatályú elhelyezés
29 család	63 fő	10 család	14 fő	1 család 1 fő

1 kiemelésre volt szükség.

A legfőbb problémát ebben az évben is az **igazolatlan hiányzások** jelentettek. Emellett a szülők **nem megfelelő nevelési tevékenységét**, az **egészségügyi elhanyagolást**, a gyermekek **gyakori felnőtt felügyelet nélkül hagyását** és a gyermekek **magatartási gondjait** lehet első körben kiemelni.

A helyi általános iskola, az óvoda és a szülők közötti együttműködés, mindennapos kapcsolat konfliktusos. Az iskolaórség bevezetését követően megszorodtak a feljelentések. Sok gyermek egy-egy iskolai verekedés miatt hívta fel magára a helyi család-és gyermekjóléti szolgálat figyelmét. Természetesen a szolgálat csak kívülről szemléli a történeteket és nem tudja mérlegelni egy-egy verekedés, vagy rongálás súlyosságát. Sokaknak nincs telefonja, nem lehet kapcsolatot tartani a szülőkkel sem az iskola, sem az óvoda, sem a szolgálat részéről.

Hatalmas előrelépés, hogy sikerült teljeskörűen, teljes mértékben bevonni a községben működő Magyar Máltai Szeretetszolgálatot az együttműködésbe.

Ugyan nemrég vannak jelen a településen, de erre az évre érték magukat utol és mára egyre szélesebb körben meghatározóvá váltak a település életében. Eleinte csak telefonon vagy szóban jeleztek a szolgálat felé, ettől az évtől viszont már írásban is érkezett jelzés a szeretetszolgálat vezetőjétől.

Az érkezett jelzések száma, az összes jelzőrendszeri tagot beleértve közel 100 volt ebben az évben. A védőnői jelzés 9. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat 5 alkalommal, a Nyírkátai Bajza József Óvoda 3 alkalommal, a Mátészalkai Rendőrkapitányság 4 alkalommal és csak a Nyírkátai Vörösmarty Mihály Általános Iskola pedig több mint 60 esetben jelzett.

Az esetkonferencia és szakmaközi megbeszélésre 6 alkalommal került sor. Az esetkonzultációk és esetmegbeszélések rendszeresek voltak. A legtöbbször telefonon zajlottak a folyton változó járványhelyzet miatt.

Nyírkáta esetmenedzserével Nagy Katalinnal a helyi családsegítő együtt látogatja a családokat. Együttesen próbálnak hatni a problémás családokra, tanácsokkal látják el a szülőket és segítenek megoldást találni gondjaikra. Az esetmenedzser régóta dolgozik a településen, amely tapasztalatra, tudásra a családsegítőnek nagy szüksége van. Természetesen a családlátogatások akár egyénileg, akár közösen a járványhelyzetre való tekintettel leginkább a szabadban, az udvaron zajlottak, ügyelve saját és az ügyfelek egészségére is.

A gondozott családok szinte mindegyike halmozottan hátrányos helyzetű. Nehéz szociális és anyagi körülmények között élnek. A mindennapi küzdelmek miatt az emberek lelki-mentális

állapota folyamatosan romlik. Ezt bizonyítja az egyre több nyugtatóhatású gyógyszereket szedő beteg.

A droghasználatot nem könnyű bizonyítani, ennek ellenére súlyos problémákat okozott már és sajnos ez a későbbiekben is várható.

Óriási szükség lenne egy pszichológusra és addiktológusra, akik állandóan jelen lennének a településen. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat közreműködésében Nyírkáta a „vörös” zónába, besorolásba került a drog és gyógyszerhasználat, az abból fakadó valós, vagy feltételezhető problémák kialakulása és a község életében történő változások, előzmények miatt is.

A szociális gyermekétkeztetésben a szolgálat nem vesz részt. Adományozásban a községben működő Magyar Máltai Szeretetszolgálat a Nyírkátai Gólyahír Biztos Kezdet Gyerekház és az Együtt Segítsünk Egymásért Megyei Egyesület jeleskedik.

Szabadidőtevékenységek csak korlátozottan a járványhelyzetre való tekintettel valósultak meg, de ebben is leginkább a község vezetése és a szeretetszolgálat tevékenykedett különféle rendezvényekkel, programokkal, melynek középpontjában a gyermekek voltak.

A személyi és tárgyi feltételek ebben az évben is biztosítottak voltak. A munkavégzés helye biztonságos. A szükséges helyiségek megtalálhatóak az épületben. Ezek a helyiségek tiszták. Kézfertőtlenítők, papírtörölők, szappan és egyéb higiénés feltételek szintén maximálisan adottak.

A tárgyi feltételek mindegyike megtalálható a szolgálat irodájában.

Nyírcsaholy

Nyírcsaholy Községünkben a Gyermekjóléti Szolgáltatás 1998. január 01.-től működik.

2016. január 01. naptól megalakult a Család – és Gyermekjóléti Központ, az esetenedzseri feladatokat Finta Marianna látja el.

A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat két külön irodával rendelkezik, segítő beszélgetésre alkalmas helyiség biztosított, valamint várakozó helyiséggel, és mosdóval van ellátva. Nyírcsaholy Község Önkormányzata jelenleg 2 segítőt biztosít a Szolgálat számára, adminisztrációs munkára, és 1 fő takarítót, közfoglalkoztatás keretein belül. Nélkülük a munkám ellehetetlenülne, ugyanis ilyen ügyfélkörrel rendelkező Szolgáltatást nem lehetne egy személlyel kivitelezni, amit ezúton is nagyon köszönünk, és nagyon hálásak vagyunk érte.

A munkavégzéshez szükséges számítógépek, internet, telefon, fénymásoló stb. rendelkezésre áll.

A település lakosságáról:

A teljes lakosság: 2323 fő, ebből 558 fő a 0-18 éves korosztály.

A gyermek veszélyeztetésének megelőzése

A veszélyeztetettség megelőzése céljából, olyan észlelő és jelzőrendszert működtet a szolgálat, amely lehetővé teszi az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

A jelzőrendszer aktív tagjai:

Védőnői Szolgálat részéről Bartháné Makkai Erika védőnő, Háziorvosi Szolgálat részéről Dr. Gál Gedeon háziorvos, Nyírcsaholyi Benedek Elek Általános Iskola részéről a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személy Bacskó Sándor igazgató, Hétszínvirág Óvoda részéről a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személy Dr. Kark Lászlóné, Polgárőr Egyesület részéről Herman Tamás polgárőrség elnöke, Tündéerkert Biztos Kezdet Gyerekház részéről Soltész Ágnes gyerekház vezető, és végül, de nem utolsó sorban a Roma Nemzetiségű Önkormányzat részéről Lakatos Róbert elnök.

A fent felsorolt jelzőrendszer tagjaival együtt, vagy külön – külön a problémáktól függően esetmegbeszélést tartunk, ahol lehetőség nyílik a rászoruló gyermek, illetve család jelzésére, a felmerülő problémák megbeszélésére, valamint a szükséges információk cseréjére.

Az esetkonferenciára, vagy esetmegbeszélésre való meghívás, írásban történik. Erről minden esetben feljegyzés készül. Az elmúlt évben 11 alkalommal tartottunk esetkonferenciát. A jelzések súlyosságától függően adott esetben a segítő munka hatékonysága érdekében a jelzőrendszer tagjaival az esetmegbeszéléseken, és esetkonferencián túl is szinte napi rendszerességgel kapcsolatban állunk.

Az esetjelzések minden esetben csak írásban történhetnek, és írásban történik az intézkedés megtételéről a tájékoztatás. A szolgálathoz érkezett jelzések száma 133.

Az elmúlt évben szakmaközi megbeszélést 6 alkalommal tartottunk.

A már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése céljából, alapellátás keretében látom el a család gondozását.

A családgondozás során a családdal rendszeresen kapcsolatban állok, családlátogatások, segítő beszélgetések, tanácsadás, formájában segítem a gyermeket és családját a veszélyeztető körülmények elhárításában, a családban jelentkező működészavar megszüntetésében.

A családlátogatásokra van eset, hogy ketten megyünk valamelyik jelzőrendszeri taggal, de az esetjelzések alkalmával például, ha a Védőnői Szolgálat jelzett, akkor értelemszerűen a védőnővel igyekszünk együtt meglátogatni a családot.

Amennyiben a gyermek veszélyeztetése alapellátás keretén belül nem szüntethető meg, a gyermekvédelmi gondoskodás más formáját véleményezzük Finta Mariann esetmenedzser felé, és az esetmenedzser javasolja a hatósági intézkedés valamelyik formáját.

Az elmúlt év során a településen a gondozás alatt álló családok száma 31, veszélyeztetett gyermekek száma 60 fő, ebből alapellátás keretén belül gondozott 28 fő, védelembe vett 32 fő volt, a december 31.-i állapot szerint aktív alapellátásban, 19 fő védelembe vett 27 fő. Egyéni tanrend szerint tanulók száma 1 fő.

Szociális gyermekétkezésben részt vett gyermekek száma, tavaszi étkezésben részt vettek száma: 152 fő, nyári étkezésben részt vettek száma: 253 fő, őszi étkezésben részt vettek száma: 152 fő, téli étkezésben részt vettek száma: 152 fő.

A 2020-as év március 11-től a Család-és Gyermejjóléti Szolgálat munkája is változott, a COVID 19-es járvány miatt kialakult egészségügyi veszélyhelyzettel. Sokkal több esetben fordult segítségért a hátrányos helyzetű lakosság hivatalos ügyek intézésében, időpontkérések miatt különböző szakrendelésekre, a védőoltáshoz szükséges regisztráció és időpontfoglalás miatt. A járványhelyzettől függően, többször volt az óta online oktatás az iskolákban, ezek ideje alatt nem kaptam visszajelzést arról, hogyan alakultak volna a hiányzások, mint akkor, ha ténylegesen járnak iskolába.

A SZ-SZ-B megyei Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szervezésben, a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív program keretében, élelmiszer csomagok osztásában, havi rendszerességgel nyújtunk segítséget, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK) való jogosultsága alapján, a 0-3 éves korcsoport számára. Évi egy alkalommal, a nyári szünetben, a 7-14 éves korosztály számára. Évi négy alkalommal az „Élelmiszersegély biztosítása szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű, időskorú személyek számára”. Van úgy, hogy csak a kiértékelésben és a helyszíni biztosításában, segédkezünk, de olyan is volt, amikor én osztottam a csomagot. 2021-es évben összesen 227 fő részére, 835 élelmiszercsomag került kiosztásra.

Papos

Papos településen 2021-ben családsegítés együttműködési megállapodás alapján 10 család esetében, gyermekjóléti alapszolgáltatás pedig 9 gyermek 7 család esetében

történt. Az év során védelembe vétel keretében az esetmenedzserrel - Humenyik Nikolett- együttműködve 2 gyerek gondozása történt.

Alapellátás 3 gyermek ügyében került megszüntetésre eredményesség miatt, védelembe vétel 1 gyermeket érintve szűnt meg, mivel a védelembe vétel ideje alatt felhalmozódó problémák miatt a kiskorú az édesapja háztartásába került távolabbi városba.

A 2021. évi összesítés:

- **Gondozott család:** 17
  - Családsegítő: 10
  - Alapellátás: 7
- **Gondozott gyerekek:** 9
- **Védelembe vétel:** 2

	gyermek	család
alapellátás	9	7
védelembevétel	2	2

2021-ben az észlelő és jelzőrendszer tagjaitól 16 jelzést kaptunk.

- Oktatási intézmény 8 jelzés
- Névtelen bejelentés 3 jelzés
- Védőnői bejelentés 1 jelzés
- Járási Hivatal 3 jelzés
- Központ 1 jelzés

Hivatalosan környezettanulmányi felkérés volt. Az esetjelzéseket azonnali családlátogatás, valamint szükség szerint családgondozás követte.

A családlátogatásoknak köszönhetően a kisebb mértékű problémák gondozásba vétel nélkül megoldódtak, rendeződtek.

Családon belüli erőszak 2021-ben nem történt a településen.

Családból történő kiemelésre, elhelyezési értekezletre 1 alkalommal került sor.

Gyermekek és fiatalok körében elkövetett szabálysértés, bűncselekmény nem történt 2021-ben. **352 családlátogatás történt.** A kötelező 6 **szakmaközi megbeszélések** közül kettőt nem tudtunk megtartani a koronavírus-járványra való tekintettel az év első felében. A kidolgozott anyagot levélben megkapták a jelzőrendszeri tagok. Kérdés és probléma esetén, telefonon folyamatosan tartottuk a kapcsolatot. A következő 4 szakmaközi megbeszélésen már személyesen találkoztunk az utolsó negyedévben.

Úgy gondolom, hogy a szakmai munkámat nagyban segíti az, hogy a települési önkormányzattal, oktatási és nevelési intézményekkel, jelzőrendszeri tagokkal jó kapcsolatot ápolok. Az esetmegbeszélésekkel, esetkonferenciákkal és a folyamatos együttműködéssel közösen tudjuk segíteni a nehéz helyzetbe került családok élethelyzetének javulását.

Esetkonferencia összehívására 4 alkalommal, esetmegbeszélésre pedig 1 alkalommal volt szükség az elmúlt évben. A meghívott szakemberek mellett a megbeszéléseken részt vettek a családok tagjai is. A családot érintő problémák megoldására minden esetben közösen kidolgozott terv született.

A Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében az adományok kiosztására is rendszeresen sor került:

- 0-3 éves csomag: 9 alkalom
- 7-14 éves korosztály: 1 alkalom
- felnőtt segélycsomag: 4 alkalom

ADOMÁNYOK Januárban ruhaosztás volt a településen.

Augusztus 9-13-ig Erzsébet-tábor került megrendezésre, amin 28 gyermek vett részt. Kirándulást is sikerült a többi program mellé szerveznünk melynek keretein belül, Poroszlóra látogathatunk el. Nagyon jó hangulatú kis tábor volt, a gyerekek minden nap örömmel jöttek.

2022. januári állapot **Papos** község teljes lakosságáról:

- **828 fő** a teljes lakosság
- **152 fő** a 0-18 éves korosztály

Jármi

Jármi községben a **Család- és Gyermejjóléti Szolgálat** a 2021. évben 24 családdal működött együtt. A családsegítő ügyfelek száma 15 fő /12 család/, az alapellátásokban résztvevő családok száma 12. Az alapellátásban lévő gyermekek létszáma 24 fő, valamint 9 fő kiskorú védelembe vétel alatt áll.

Az év folyamán kerültek a szolgálathoz családsegítő ügyfelek, valamint alapellátás keretein belül is vannak gondozva új kiskorúak. Védelembe vételre is sor került az igazolatlan mulasztások magas száma miatt /2 fő/, valamint nem megfelelő családi helyzet miatt /3 fő/. Védelembe vételből került alapellátásba a szolgálathoz 1 fő.

Decemberben családból való kiemelés történt. A védelembe vétel alatt álló 4 gyermekes családból a négy kiskorú nevelőszülőkhöz került.

A családsegítő tevékenységből 2 fő gondozása megszűnt eredményesség miatt.

Egy családban az édesanya a 4 kiskorú gyermekével a szomszédos községbe költözött. A három idősebb gyermek védelembe vétel alatt állt. A középső gyermek nem szeretett volna menni az édesanyjával, így a család kezdeményezésére a nagymama lett a kiskorú gyámja. Alapellátásba is került a szolgálatnál.

A 2021. évi összesítés:

- **Gondozott család:** 24
  - Családsegítő: 12
  - Alapellátás: 12
- **Gondozott gyerekek:** 24
- **Védelembe vétel:** 9

A kötelező 6 **szakmaközi megbeszélések** közül kettőt nem tudtunk megtartani a koronavírus-járványra való tekintettel az év első felében. A kidolgozott anyagot levélben megkapták a jelzőrendszeri tagok. Kérdés és probléma esetén, telefonon folyamatosan tartottuk a kapcsolatot. A következő 4 szakmaközi megbeszélésen már személyesen találkoztunk az utolsó negyedévben.

A Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében az **adományok** kiosztására is rendszeresen sor került:

- 0-3 éves csomag: 9 alkalom
- 7-14 éves korosztály: 1 alkalom
- felnőtt segélycsomag: 4 alkalom

A 2021-es év második felében ruhaosztás volt 3 alkalommal a hivatal nagytermében. Nagyon örültek neki, és várják a következő alkalmakat.

Az óvodában a Népmese Világnapja alkalmából szerveztem egy foglalkozást, amelyet ugráló várral zártunk le. Nagy örömmel fogadták a programot. **Szabadidős tevékenység** 1 alkalommal teljesült. Tökfaragásos délutánt rendeztem a gyerekeknek. Nagyon jó hangulatban telt el az a pár óra.

2022. januári állapot **Jármí** község teljes lakosságáról:

- **1272 fő** a teljes lakosság
- **235 fő** a 0-18 éves korosztály

A 2021. évben **53 jelzés** érkezett. A legtöbb jelzés az oktatási intézményből érkezett, ami **38** alkalommal történt. Higiéniai hiányosság, nem megfelelő magatartás, hiányosságok az online oktatás alatt, valamint az igazolatlan mulasztások voltak a problémák. A védőnői szolgálattól **8** esetben került sor jelzésre, amelyeknél a fejtetvesség és higiéniai problémák miatt került sor szülői elbeszélgetésre, családlátogatásra. Jármű közység közigazgatási területén gyermek és fiatalok személy nem követett el bűncselekményt. Így jelzés nem érkezett a körzeti megbízott részéről. A Mátészalkai Járási Hivataltól és a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi

Alapellátási Intézmények - Család- és Gyermekjóléti Központtól **4** megkeresés érkezett, amiben környezettanulmányok és felülvizsgálatok felkérése volt. A helyi óvodától **2** jelzés érkezett egészségügyi szempontból, amit igyekeztünk minél gyorsabban megoldani. Önkéntes szülői megkeresés **1** alkalommal fordult elő. Ebben az esetben alapellátásra került sor, amibe az édesanya és a kiskorú is szívesen beleegyezett. Úgy gondolom, hogy a szakmai munkámat nagyban segíti az, hogy a települési önkormányzattal, oktatási és nevelési intézményekkel, jelzőrendszeri tagokkal jó kapcsolatot ápolok. Az esetmegbeszélésekkel, esetkonferenciákkal és a folyamatos együttműködéssel közösen tudjuk segíteni a nehéz helyzetbe került családok élethelyzetének javulását. **7** alkalommal került sor esetkonferenciára, **1** alkalommal pedig esetmegbeszélésre. Az információáramlás rendszeres a szakemberek között, amely szintén az egyre hatékonyabb kríziskezelést, illetve prevenciót tesz lehetővé. Segítjük egymás munkáját, és együttesen próbáljuk megoldani a felmerült gondokat. Nagy örömmel szolgál, hogy az ügyfelek bizalommal fordulnak hozzánk, és mernek segítséget kérni. A jelzések által meglátják a segítő szándékot a részünkről.

Nagydobos

Nagydobos településen 2021. évben alapellátás keretein belül **71** gyermek volt gondozásban, az összes nyilvántartott veszélyeztetett kiskorú száma **89** volt. Jellemző probléma a szülői elhanyagolás, életvezetési, megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás volt. A védelemben vett gyermekek gondozását az esetmenedzserrel együttműködve láttam el, az esetek többségében közösen látogattuk meg a családokat és igyekeztünk annak érdekében együtt dolgozni, hogy a családok problémái megoldódjanak, illetve enyhüljenek, **18** védelemben vett gyerekkel foglalkoztunk közösen. **4** gyermek átmeneti nevelésbe lett véve. Gondnoksággal kapcsolatos ügyben, a gyámhivatal felkérésére környezettanulmányokat készítettem **29** esetben. Együttműködési megállapodás alapján az elmúlt év során **128** főt

kellett gondozni, akik összesen 66 családban élnek. Esetkonferenciát 9 alkalommal tartottam és szakmaközi megbeszélésre 6 alkalommal került sor. A szünidei gyermekétkeztetés keretén belül közel 200 gyermek kapott meleg ételt minden adott napon. 94 fő a 0-3 év közötti gyermekek száma, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. A 18 év alattiak száma közel 500 fő. Közreműködtem a véradások szervezésében, az önkormányzat kérésemre 1000 Ft-al támogatott minden véradót. A Máltai Szeretetszolgálattal együttműködve az óvodás korú gyermekek két alkalommal részesültek adományban. A szolgálatnál megjelent ügyfelek részére 622 alkalommal nyújtottam információt, 291 segítő beszélgetés volt, tanácsadásra 92 alkalommal került sor, 402 esetben ügyintézésben kellett segíteni az ügyfeleket.

A Telep program Nagydoboson elnevezésű pályázat megvalósításában aktívan közreműködtem.

A jelzőrendszer rendszeresen működött, a tagok együttműködése és a problémák megoldására irányuló magatartása példaértékű Nagydoboson.

Igazolatlan iskolai mulasztással kapcsolatban 13 alkalommal jeleztek az iskolák, a védőnőtől 3 jelzés érkezett, a helyi óvodától öt jelzés jött, más intézménytől, hatóságtól, családsegítőtől 2 alkalommal érkezett jelzés.

Nyírmeggyes

A Gyermekjóléti Szolgálat a nyírmeggyesi Szolgáltató Házban kapott helyet a falugazdász irodával és a közmunka vezető irodájával egy épületben. Az épület akadálymentesített. A Család és Gyermekjóléti Szolgálat a község központjában, a Rákóczi út 17. sz. alatt található. A 2020-as évben pályázat keretében megvalósult a Családsegítő Szolgálatnál, energetikai korszerűsítés, homlokzati hőszigetelés, meglévő homlokzati nyílászáró csere, megújuló energiahasznosításos napelemes rendszer kialakítása, fűtőkorszerűsítés és tető csere.

Feladatellátás személyi feltételei: A Család és gyermekjóléti feladatot napi 8 órás munkaidőben látom el. A törvényben meghatározottak szerint szakvizsgázott szociális munkás végzettséggel rendelkezek. **A feladatellátás tárgyi feltételei:** Az elmúlt évben a szolgálat tárgyi feltételei folyamatosan javultak.

Biztosítva van tiszta, ápolat, felújított állapotban 1 helyiség az ügyfelekkel való nyugodt, diszkrét megbeszélés, ügyintézés céljára, 1 várakozó helyiség. A váróhelyiségben elhelyezett falírószáron az aktuális információkat olvashatják a várakozók. A zavartalan kommunikációt szolgáló eszközök biztosítva vannak (postai szolgáltatás korlátlan igénybevételei lehetősége,

telefon, fax, internet kapcsolat, fénymásolás). A családsegítő részére a területen végzett munkához a hivatal gépkocsija rendelkezésre áll, (szükség esetén saját gépkocsi). Minden munkanapon van ügyfél fogadás.

2018. szeptember 1-től a Központ számára kötelező feladat az óvodai és iskolai szociális segítség, melyet a járás 26 településén látnak el. Nyírmeggyesen ezt a feladatot Váriné Eperjesi Erika látja el, minden héten szerdán délelőtt az óvodában és délután az iskolában. Feladata egyéni és csoportfoglalkozások tartása, az iskolában és óvodában felmerülő problémákat a szülő, pedagógus vagy gyerek részéről a szociális munka eszközeivel megpróbálja megoldani. Nyírmeggyes népessége 2021. évben **2 465 fő volt**. Melyből a 18 év alatti gyermekek száma 480.

Esetmegbeszélések:

Szakmaközi megbeszélések (évente 6 alkalom) minden év elején megtervezésre kerülnek.

Szociális szünidői gyermekétkeztetés 2021 évben megvalósult:

- Tavaszi: 31 fő.
- Nyári: 42 fő.
- Őszi: 31 fő.
- Téli: 31 fő.

A Szolgálat közreműködött a Magyar Kormány által biztosított élelmiszer-csomag szétosztásában. Azok kapták, akik 0-3 éves korú gyermeket nevelnek és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. Ez havonta 10-15 családot érint. Illetve Rehabilitációs Járadékból részesülő személyek is részesültek élelmiszer csomagban a 2021-es évben 4 alkalomkor. Alkalmanként 50-60 főt érintett.

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás által elnyert EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú „Integrált térségi Gyermekprogramok a Mátészalkai Járásban” pályázat keretében ingyenes jogi tanácsadást biztosítunk. A tanácsadást biztosító ügyvédnő havonta, előre egyeztetett időpontban várja a segítségre szorulókat a Szolgálat által biztosított helyiségben. Tanácsadó: Dr. Halász Magdolna jogász A „Biztos Kezdet” szemlélet népszerűsítése pályázat indult Nyírmeggyesen 2020.09.24-től, 2022. februárban fejeződik be.

A „Biztos Kezdet” szemlélet szolgáltatásai a következők:

- pszichológiai tanácsadás/ Józsa Csaba pszichológus szakember
- pedagógiai tanácsadás Szélessné Vinnai Zsuzsanna pedagógus szakember.

- fejlesztő pedagógus
- informatikai tanácsadás.

A program keretében együttműködött az iskola, óvoda, önkormányzat és a szolgálat. A közös munka eredményeként minden érintetthez eljutott a segítség.

Prevenációs Szabadidős tevékenységek:

2021.07.26-2021.07.30. között Napközis tábort tartottunk 50 fő Nyírmeggyesi lakos és általános iskolai tanulóval. Az elnyert támogatás bruttó 949.447.- Ft.

A napközi tábor 2021-ben az Erzsébet program keretében került megszervezésre a helyi általános iskolában. A megpályázott összegből programokat, kirándulásokat szervezhettünk, tárgyi eszközöket szerezhettünk be. Az Önkormányzat a költségek 30 %-át megelőlegezte, amelyet az elszámolás során visszakapott. Ezúton is köszönöm a segítő együttműködést.

2019.08.15-08.19-ig a család és gyermekjóléti Szolgálat részt vett Nyírmeggyesi Református Egyházközség Bibliahetén. A Szolgálatnál egész évben történik adományozás. Karácsony előtt a Mátészalkai Vöröskereszt adományainak osztásában vettem részt.

Ópályi

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Gyermekjóléti Szolgálat a Ópályiban 2007. április 1.- óta működik, de 2015.12.31 - el kivált a Szatmári Egyesített Szociális És Egészségügyi Alapellátási Intézményektől, de 2018. 05.01. el ismét csatlakozott a Szatmári Egyesített Szociális És Egészségügyi Intézményekhez és azóta folyamatosan működik.

Főbb feladatai:

- A gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése/tájékoztatás, információnyújtás, prevenációs tevékenységek
- A gyermekek veszélyeztettségének megelőzése / ügyintézés, jelzőrendszer működtetése
- A gyermekek veszélyeztettségének megszüntetése / alapellátás és védelembevétel keretében történő családgondozás
- a családjából kiemelt gyermek visszagondozásának elősegítése, illetve utógondozása

Ópályi összlakosság száma: 3205 fő

0-18 évesek száma: 9901 fő

0-17 évesek száma: 942 fő

0-2 évesek száma: 170 fő

3-5 évesek száma: 166 fő

6-13 évesek száma: 426 fő

14-17 évesek száma: 180 fő

A személyi feltételek:

Az elmúlt évben személyi feltétel nem változott, a családsegítői feladatokat 1 fő főállású dolgozó látta el.

A tárgyi feltételek nem minden adott. Esetmegbeszélő és szakmaközi konferenciákon nem mindig férnek el a meghívott vendégek. Ilyenkor a Jókai Mór Általános Iskola Könyvtárában kérek helyet, vagy a Polgármesteri Hivatal Nagy termében működik.

Az elmúlt évben a működéshez szükséges irodaszereket és a dologi feltételeket a helyi önkormányzat biztosította.

A hozzánk problémával forduló családoknak, vagy személyeknek nem csak információnyújtással segítünk, hanem a lehetőségeinkhez mérten hivatalos ügyek intézését, rendezését is segítjük telefonos, vagy írásos megkereséssel az illetékes szerv felé.

Gyermeknevelési ügyekben, és családi problémák esetén szakmai tanácsot adunk a családnak, és figyelemmel kísérjük a mindennapjaikat, hogy hogyan sikerül problémáikat megoldani.

A jelzőrendszer tagjaival folyamatos kapcsolatban vagyunk, akik az észlelt problémákat szóban, írásban, vagy telefonon jelzik általában.

Az iskolai és az óvodai nevelői munka során fellépő problémák, ha túlmutatnak az intézmény keretein, akkor ezen intézmények a szolgálat felé jelzéssel élnek. Ezt sokszor közös családlátogatások és esetmegbeszélések követik, és a szülő bevonásával próbálunk megoldást találni a felmerülő problémákra.

Az elmúlt évben kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében alapellátás, illetve védelembevétel keretében gondoztuk a családokat. Ezen gondozási formákat követően, amennyiben nem voltak elégségesek a veszélyeztetettség megszüntetésére, ideiglenes hatályú elhelyezésre került sor.

Az elmúlt évben a településen alapellátás keretein belül 52 gyermek gondozását láttuk el, ami 32 családot érint. Ideiglenes hatályú elhelyezés során : 3 gyermek ami 3 családot érint.

Az ideiglenes hatályú elhelyezések oka minden esetben a szülő felelőtlen magatartása, a nem megfelelő lakhatási, higiéniai körülmények. Az elhelyezést követően minden esetben megpróbáltunk segítséget nyújtani a szülőknek, hogy a felülvizsgálat időpontjára sikerüljön olyan körülményeket teremteni, ami alkalmas lenne a gyermek fogadására, de ez sajnos nem elég, mert a legtöbb esetben a szülő alkalmatlan a szülői szerep betöltésére, vagy életkora,

vagy felelőtlen magatartása miatt. A legtöbb esetben a szülő az elhelyezést követően nem hajlandó az együttműködésre, a gyermekével nem keresi a kapcsolatot, és ehhez nem kér és nem is fogad el segítséget.

Az elmúlt évben, gondozásba vétel csak a legfontosabb esetekben történt.

A család és gyermekjóléti szolgáltatás révén változást nem tapasztaltam. Jelzésekben változás nem történt. 2021- ben a jelzőrendszeri megbeszélések témái általában iskolai és óvodai hiányzás miatt történt és az születendő gyermekek ügyében történt .A téma meghatározás megbeszélést követően történik. A megbeszélések témáit a gyermekjóléti szakemberek határozzák meg. Nem voltak ismétlődő témák.

Szabadidő hasznos eltöltésére szervezett tevékenységek 2021-as évben:

Kaptunk adományokat amiket a rászoruló családoknak osztottunk szét.

Jármi: Szatlóczkyné Alexa Edina

Jelenleg is heti 40 órában látja el feladatát.

Helyszín: 4337 Jármi, Petőfi út 12.

Nagydobos: Czeglédi Tünde

Főállásban, heti 40 óra

Helyszín: 4328 Nagydobos, Fő út 135. Általános Iskola

Nyírkáta: Horváth Mátyás látja el

Napi 8 órában látja el feladatát.

Helyszín: 4333, Nyírkáta, Hodászi út 3.

Nyírmeggyes: Filepné Bíró Anita szociális munkás

Napi 8 órában

Helyszín: 4722, Nyírmeggyes, Rákóczi út 17.

Nyírcsaholy: Zékány Judit

Heti 40 óra

Helyszín: Nyírcsaholy, Hunyadi út 6

Papos:

Vargáné Gáti Alexandra GYES, helyettesítő Heti 40 óra

Szatlóczkyné Alexa Edina

Helyszín: Papos Szent István Király út

Ópályi :

Szabó Tamásné szociálpedagógus

Napi 8 órában

Helyszín: Ópályi

Mátészalka, 2022. február 10.

Nagyné Losonczy Agota
Nagyné Losonczy Agota

Gyermekjóléti Szolgálat tagintézmény vezető

11 - 4847 / 'DLL

jegyző: /
székhely: /
polg.

Mátészalkai Polgármesteri Hivatal
4701 Mátészalka, Hősök tere 9. Pf. 31

Iktatva: 2022-05-05

Szám: 2019-4/22

Ügyintéző: [Handwritten Signature]

Melléklet:

Beszámoló

a Család- és Gyermekjóléti Központ 2021. évi munkájáról

Beszámoló

a Család- és Gyermekjóléti Központ 2021. évi munkájáról

A Család-és Gyermekjóléti Központ ellátási területe a mátészalkai járáshoz tartozó 26 település. Települések: Mátészalka járásközpont , Fábánháza, Fülöpösdaróc, Géberjén, Győrtelek, Hodász, Járm, Kántorjánosi, Kocsord, Mérc, Nagydobos, Nagyecsed, Nyírcsaholy, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírparasznya, Ópályi, Ökörítófülöpös, Ór, Papos, Rápolt, Szamoskér, Szamosszeg, Tiborszállás, Vaja, Vállaj.

A Család-és Gyermekjóléti Központ létszámadatai:

A Család-és Gyermekjóléti Központban 2021. évben 9 fő esetmenedzser (ebből év közben 1 fő gyermekszülés miatt elhagyta az intézményt, a helyettesítési feladatokat 2 munkatárs látta el) 1 fő szociális diagnózis készítő esetmenedzser, aki a járási jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat is ellátta, 10 fő óvodai és iskolai szociális segítő, 3 fő szociális asszisztens valamint 1 fő vezető látta el feladatát.

Az esetmenedzserek a Mátészalkai Járás területén a munkaköri leírásban megjelölt településeken, az óvodai és iskolai szociális segítők a megjelölt települések köznevelési intézményeiben végzik feladataikat.

A szakmai munkakörben foglalkoztatott munkatársak a munkakör betöltéséhez szükséges megfelelő iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A 3 fő szociális asszisztens az esetmenedzserek, óvodai-és iskolai szociális segítők munkáját segíti, valamint a speciális szolgáltatások szervezésében, adminisztrációjában vesznek részt.

A szakmai munkát 2 fő tanácsadó segíti, a jogász és pszichológus havi 20-20 órában.

A Család-és Gyermekjóléti Központ tevékenysége:

A Központ a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a gyermekek igényeinek és szükségleteinek megfelelő, egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtott:

A speciális szolgáltatások adatai 2021.évben

A speciális szolgáltatások keretén belül az ellátottak száma 5057 alkalommal 6205 fő volt.

sorszám	Tevékenység	Speciális tevékenységek száma	Speciális tevékenység keretein belül ellátott személyek száma fő
1	Kapcsolattartási ügyelet	804	198
2	Utcai szociális munka		
3	Kórházi szociális munka		
4	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	3990	5855
5	Szociális diagnózis felvétele	6	6
6	Készenléti szolgálat	4	-
7	Jogi tanácsadás	81	64
8	Pszichológiai tanácsadás	172	82
9	Pályaorientációs tanácsadás	-	-
összesen		5057	6205

1./ Kapcsolattartási ügyeletet

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása.

2021. évben 198 fő vette igénybe a szolgáltatást a járás területéről.

nem /	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen fő
férfi	4	7	34	13	5	4	16	3		86
nő	2	8	45	15	12	8	17	4	1	112
összesen	6	15	79	28	17	12	33	7	1	198

2021. évben 33 család kapcsolattartását bonyolította az intézményünk, melyen 198 fő vett részt, összesen 804 alkalommal. Ebből 11 esetben szülő-testvér, 9 esetben szülő-gyermek, 6 testvér és 4 nagyszülői, 2 szülő-testvér-nagyszülő, 1 nagynénivel történő kapcsolattartás, valósult meg.

Felügyelt kapcsolattartást 15 család részére biztosítottunk.

A kapcsolattartásokat alkalmanként 2-2 fő estemenedzser bonyolította le. 2021. évben a veszélyhelyzet idején is biztosítottuk a kapcsolattartást és annak újbóli elrendelésével egyetlen család sem mondott le a kapcsolattartás lehetőségéről.

A felügyelt kapcsolattartások elmaradása vagy részben történő megvalósulása esetén 5 napon belül, illetve felkérésre az illetékes gyámhivatalt tájékoztattuk.

A kapcsolattartásra kötelezett és jogosult felek között telefonon és levélben is több alkalommal egyeztetünk, a kapcsolattartások megvalósulásáról, elmaradásáról.

Mátészalka vonatkozásában a kapcsolattartásokon 42 fő vett részt, melyből a gyermekek száma 33 fő volt.

Ebből a nevelőszülőnél nevelkedő 32 gyermekből 13 fő szülő-testvér, 10 gyermek testvér, 6 fő szülő-gyermek, 3 fő nagyszülői kapcsolattartáson vett részt és 1 fő családban nevelkedő mátészalkai gyermekek részére történt kapcsolattartás.

Kapcsolattartási ügyelet 2021. évben Mátészalka város vonatkozásában

életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen fő
összesen	0	1	17	12	5	1	4	2	-	42

2./Utcai szociális munka

Az utcai szociális munka végzése során célunk volt az utcán tartózkodó csellengő fiatalok, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy a gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermekek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

Munkatársaink az év folyamán heti 1 alkalommal végeztek utcai szociális munkát Mátészalkán az állomás és környékén működő szórakozóhelyeken, terepszemlét tartottak, az utcán, illetve szórakozó helyen tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében. Jelzés leadása nem történt.

3./Kórházi szociális munka

A kórházi szociális munka a gyermek sürgősségi osztály, valamint a gyermekosztály látókörébe került elhanyagolt, bántalmazott gyermeket és családját segíti a gyermekjóléti szolgáltatás eszközeivel. A szülészeti, nőgyógyászati osztály szakembereit bevonva együttműködtünk a válsághelyzetben lévő várandós anya és gyermeke segítése érdekében.

A kórházi védőnővel állandó kapcsolatot tartottunk, elsősorban válsághelyzetben lévő anya újszülött gyermekének családból történő kiemelésének végrehajtása miatt. A Nagykállói pszichiátriai szakkórház szakembereinek orvosainak bevonásával segítséget nyújtottunk az ellátásunkban lévő gyermekek szüleinek pszichiátriai szakorvosi vizsgálatának és a kórházi kezelésének megszervezésében.

Kórházi szociális munkát a kórházakkal kötött együttműködési megállapodás alapján végeztünk.

4./Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

2021. évben 10 munkatárs végezte a tevékenységet a járásban működő köznevelési intézményekben.

A segítők egyéni, csoportos és közösségi feladatokat láttak el. Szakmai anyagok segítették munkánkat, melyben meghatározásra kerültek az egyes feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek is. 2021.évben 5 munkatárs vett részt ingyenes szakmai továbbképzésben, további 5 segítő képzése még nem kezdődött el.

Óvodai és iskolai szociális segítők általános feladatai a köznevelési intézményekben:

2021. évben is a pandémia a köznevelési intézményekben végzett tevékenységekben korlátokat szabott. ennek ellenére a munkatársak minden területen elvégezték feladatukat.

Az óvodákban:

Egyéni tevékenységek: Nem végeztek egyéni tevékenységet a gyermekek életkora miatt, de a csoportmegfigyelések alkalmával kiszűrésre kerültek a problémával küzdő gyermekek. A pedagógusokkal egyéni beszélgetések, konzultációk valósultak meg az óvodákban felmerülő problémák megbeszélése, kezelése érdekében.

Csoportos tevékenységek: Elsősorban a tematikus foglalkozásokhoz kapcsolódó tevékenységekben vettek részt: meseolvasás, prevenciók foglalkozások, kézművesfoglalkozások, természet megismerése.

Közösségi tevékenységek: A közösségi foglalkozások a pandémiás helyzet miatt minimális alkalommal lettek megszervezve, sajnos ez az időszak nem kedvezett a programok megvalósításához. Az ünnepekhez kapcsolódó programokon, egészségnapon vettek részt a segítők, ahol szervezési feladatokat láttak el.

Általános iskolákban:

A pandémia hatása észlelhető volt az általános iskolákban is. Több alkalommal került karanténba egy-egy osztály.

Egyéni tevékenységek: kevés alkalommal voltak egyéni tevékenységek a járvány miatt. A konzultációk témái: magatartás problémák feltárása, továbbtanulási, gyermeknevelési tanácsadás szülőknek, közvetítés diák-tanár, szülő-gyermek, szülő-pedagógus között, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, tanácsadás, információnyújtás a szociális ellátásokról.

Csoportos tevékenységek: prevenciók előadások (egészséges táplálkozás, egészséges életmód, dohányzás, stb.), csoportfoglalkozások (önismereti, kommunikációs foglalkozások, tanulást segítő technikák, pályaválasztás) A programok egy része osztályfőnöki óra keretében valósult meg, valamint nyári táborok lebonyolításában is részt vettek az óvodai és iskolai szociális segítők.

Közösségi tevékenységek: minimális közösségi program valósult meg a pandémia miatt.

Középiskolákban:

2021. év május 10. napjáig online oktatásban vettek részt a gyerekek, majd ezt követően tértek vissza a jelenléti oktatásra. 2021. szeptemberétől a sorozatos karanténok nehezítették az oktatást, és a segítői tevékenységet is.

Egyéni tevékenységek: Telefonos és online formában valósultak meg leginkább az egyéni konzultációk szülőkkel, gyermekekkel. A jelenléti oktatás visszatérésevel megjelentek a problémák, általában a magatartás problémák és az iskolai hiányzás.

Fegyelmi tárgyalások voltak verekedés, és a kollégiumban alkoholfogyasztás miatt.

Az esetmegbeszélés sem volt számottevő, néhány gyermek fiatal esetében valósult meg. Az esetek súlyosságától függően a szolgálatok és a központ bevonása is megtörtént.

Csoportos tevékenységek: A prevenciós előadások mellett, az iskolai erőszak és a bántalmazás volt a foglalkozások fő témája. A középiskolákban több osztályban került sor egy interaktív előadás megtartására, mely felhívta a figyelmet arra, hogy nagyon fontos, hogy időben felszínre kerüljenek a problémák és a gyerekek részére van segítség, van kiút a nehéz helyzetekben.

Közösségi tevékenységek: Az iskolai közösségi programok a pandémia miatt nem valósultak meg.

Egyéb tevékenységek: pedagógiai jellemzés megírásában segítségnyújtás, konzultáció pedagógusokkal, esetmegbeszélés veszélyeztetett gyermekek ügyében, szülői értekezleten, jelzőrendszeri megbeszélésen való részvétel, fogadóóra biztosítása a köznevelési intézményekben, családlátogatás pedagógusokkal, családsegítő és esetmenedzser munkatársakkal, esetkonferencián, szakmaközi megbeszélésen részvétel.

Több köznevelési intézményben iskolaór segítő szakemberek munkáját: Vaja, Ópályi, Ökörítőfülpös, Nyírcsaholy, Hodász, Nyírkáta Általános iskola. A Mátészalkai szakképzési Centrum Gépészeti Szakgimnáziuma és Kollégiuma, Baross László Mezőgazdasági Szakgimnázium Szakközépiskola és Kollégiumban és a Képes Géza Általános Iskolában portaszolgálat működik.

Az intézményekben szóróanyagok is kihelyezésre kerültek a szolgáltatással kapcsolatban.

Az óvodákban, iskolákban a szülők, a gyermekek, az intézmények dolgozói tájékoztatást kaptak az óvodai és iskolai szociális segítőik nevééről, elérhetőségéről és az ügyfélfogadási időről. Az erről szóló tájékoztatás kifüggesztésre is került.

A segítőik hétfőtől- csütörtökig a munkaköri leírásban meghatározott települések köznevelési intézményeiben dolgoznak, pénteki napokon az központban vesznek részt team megbeszéléseken, adminisztrációs feladatokat végeztek, felkészültek a csoportos és közösségi feladatok ellátására.

A segítőik együttműködtek a jelzőrendszer tagjaival, a családsegítőkkal és az esetmenedzserekkel, a szociális diagnózis készítő esetmenedzserrel, valamint a településeken a gyermekeket, szülőket segítő szolgáltatókkal.

Az óvodai és iskolai szociális segítők a család-és gyermekjóléti szolgálatnál a cselekvési tervben, a család-és gyermekjóléti központban a gondozási és nevelési tervben kaphatnak feladatot. Fontos a szakemberekkel való szoros együttműködés a veszélyeztetett kiskorúak segítése érdekében. A segítők gondozási feladatot nem látnak el, segítik a gyermeket, a szülőt, és a pedagógust, együttműködnek a veszélyeztetett gyermekek felkutatásában, szükség esetén jeleznek.

Együttműködtek az intézmények ifjúságvédelmi feladatot ellátó munkatársával, annak hiányában ifjúságvédelmi feladatokat láttak el.

Az óvodákban a csoportban megfigyelt gyermekeknél a nem megfelelő higiénia a fejtetvesség, szülői elhanyagolás, még mindig probléma. A csoportmegfigyelést követően a pedagógusokkal konzultáltak a segítők.

Az általános iskolákban fő problémaként a rossz családi háttér, rosszul kezelt helyzetek, hátrányos helyzetekből hozott viselkedési problémák, magatartási, viselkedési zavarok jelennek meg. A tanulási nehézséggel küzdők száma és az SNI-is gyerekek magas.

Középiskolákban a serdülőkori problémák, iskolai magatartásproblémák, konfliktus helyzetek (gyermek-gyermek, gyermek-pedagógus), iskolai kiközösítés, iskolai agresszió, bántalmazás problémájával találkoznak a segítők.

Problémát jelent, az iskolát elhagyók magas száma sok esetben a tanköteles kor előtt. Jellemző az együttműködés hiánya a szülők részéről, magas az igazolt és az igazolatlan órák és napok száma.

A köznevelési intézményekben a pedagógiai szakszolgálat munkatársai is végeznek pszichológiai, gyógypedagógiai szolgáltatást. Sajnos a kevés számú szakember miatt a szolgáltatás korlátozott számban biztosított.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a Mátészalkai Járás köznevelési intézményeiben 2021. évben:

	Tevékenység	Tevékenység száma alkalom	Tevékenységben érintettek száma fő
	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	3990	5855

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység Mátészalkai köznevelési intézményeiben 2021. évben:

	Köznevelési Intézmény	Tevékenység száma alkalom	Tevékenységben érintettek száma fő
1	Általános Iskolák	1009	1252
2	Középiskolák	415	1447
3	Óvodák	187	795
	összesen	1611	3494

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység Mátészalka köznevelési intézményeiben életkor szerinti bontásban 2021. évben.

életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen fő
összesen	43	517	1117	1391	108	33	178	99	8	3494

5./Szociális diagnózis

A Szt.64.§ (8) alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járasszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket.

Az Szt. 64/A. § (1) alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ szociális diagnózist készít

a) a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,

b) a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés *a)* vagy *b)* pontja alá, és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul.

(2) A szociális diagnózis elkészítését a 64. § (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer tagjai is kezdeményezhetik a család- és gyermekjóléti központnál.

(3) A szociális diagnózis a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, amelyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

A szociális diagnózist a szociális diagnózist készítő eszményrendszer a szociális diagnózis adatlapon elkészíti az egyén:

a./ személyi állapotára és családi kapcsolataira

b./ lakhatási körülményeire

c./ egészségi állapotára és esetleges fogyatékosságára

- d./ mindennapi életvitelére, egyes képességei hiányából fakadó nehézségeire
- e./ kommunikációjára, személyes kapcsolataira
- f./ munkaerőpiaci státuszára
- g./ krízishelyzetek kezelésére vonatkozó képességére
- h./ támogatást igénylő életterületeinek felmérésére, a támogatás mértékére és
- i./ számára igénybe venni javasolt ellátások, szolgáltatások meghatározására vonatkozó adatokat tartalmazza.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feladata a szociális elkészítése során:

- a./ az igénylő, valamint a családja helyzetének megismerése, szükségletei meglétének vagy hiányának, valamint jogosultságának megállapítása,
- b./ a megfelelő szolgáltatások és szolgáltatási elemek megállapítása,
- c./ az igénylő tájékoztatása a számára szükséges szolgáltatások elérhetőségéről vagy hiányáról, szükség esetén segítségnyújtás a szolgáltatóval történő kapcsolatfelvételben,

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feladata a járás területén elérhető szociális szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátások, egészségügyi, munkaerőpiaci, karitatív és egyéb szolgáltatások feltérképezése és a rájuk vonatkozó információk évenkénti aktualizálása.

A szociális diagnózis elkészítése irányított személyes interjún alapul, mely során a szociális diagnózis készítői esetmenedzser az ellátást igénylőt bevonja a diagnózis készítésbe.

A szociális diagnózis elkészítésébe az ellátást igénylő hozzájárulásával más szakember is bevonható.

A személyes interjú felvétele során az esetmenedzser döntése alapján több személyes találkozásra is sor kerülhet. A szociális diagnózist az első interjútól számított 15 munkanapon belül kell elkészíteni. Az ellátást igénylő krízishelyzete esetén a szolgáltatás a szociális diagnózis elkészítése előtt is igénybe vehető.

A szociális diagnózist a szociális diagnózist készítő esetmenedzser és a szolgáltatást igénylő személy aláírja.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser az esetmenedzserek, a járásban dolgozó család-és gyermekjóléti szolgálatainak családsegítői és az óvodai és iskolai szociális segítők részére tájékoztatást tartott a szolgáltatás tartalmáról. A szakemberek ennek alapján tájékoztatták jelzőrendszer tagjait is.

1 fő szociális diagnózist készítő esetmenedzser végzi a feladatot és a járási jelzőrendszeri tanácsadói tevékenységet.

A szakember a járás szolgáltatási térképét folyamatosan fejleszti. Célja, hogy a településeken feltérképezésre kerüljenek a szolgáltatások, a járásban tevékenykedő civilszervezetek.

Szociális diagnózis adatlap felvétele Mátészalka járás területén 2021. évben.

Nem	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	összesen fő
férfi	-	-	1	-	-	1
nő	-	3	2	-	-	5
összesen		3	3	-	-	6

Szociális diagnózis adatlap felvételére a pandémiás helyzet hatással volt. A kliensek félve a megfertőződéstől nem szívesen vállalták a diagnózis készítését.

2021. évben 6 db szociális diagnózis készült: 3 Nyírmeggyesen, 1 Mátészalka, 1 Járm, 1 Géberjén településeken a család-és gyermekjóléti szolgálatok jelzése alapján.

Az elsődleges problémák között rendezetlen jogállás, pánikbetegség, rendszertelen napi ritmus hiánya gyermeknél, igazolatlan és igazolt iskolai hiányzások, konfliktusos családi helyzet, szerepelt.

A javasolt szolgáltatások: családsegítés, pszichológusi megsegítés, pszichiáter és családterapeuta családsegítés, Biztos Kezdet Gyerekház igénybevétele.

Mátészalkán 1 családban történt szociális diagnózis felvétele, elsődleges hozott problémaként az iskolai hiányzás, kamaszkori fejlődési krízis került meghatározásra.

6./Készenléti szolgálat

Célja: a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszámmal biztosítottuk, a készenlétkben lévő munkatárs szükség esetén szakszerű segítséget nyújthat, vagy segítséget mozgósíthat.

Az ingyenesen hívható szám: 06/80-630-127

A települések család-és gyermekjóléti szolgálatai részére biztosítottuk a szóróanyagot, melyen keresztül tájékoztattuk a lakosságot az ingyenesen hívható telefonszámról, és az igénybevétel módjáról. a tájékoztatók kihelyezésre kerültek a család-és gyermekjóléti szolgálatoknál.

Az elmúlt évben a telefonra 4 jelzés érkezett, melyből 1 jelzés téves volt, 3 esetben krízishelyzet miatt érkezett a jelzés. (1 jelzés kiskorú veszélyeztetése, 2 esetben lakhatás miatti krízis). A jelzésekről feljegyzés készült és továbbításra került az illetékes szolgálatok felé.

7./Jogi tanácsadás

Az intézményben 1 fő jogász havi 20 órában biztosította a jogi tanácsadást.

A jogász elsősorban válás, gyermekelhelyezés, gyermektartási, gyermek elhelyezési, gyámsági ügyekben, szülői felügyeleti jog, ingatlan vásárlással kapcsolatos ügyek, bontóper, végrehajtás, személyi kár kártérítés, beadvány szerkesztésében, keresetlevelek megfogalmazásában, végzések, határozatok értelmezésében, munkaügy, nyugdíj, haszonélvezet, hagyatéki, ajándékozási, bérleti szerződés, tartozásrendezés (TIGÁZ, Víz), CSOK igénylés ügyekben, nyújtott ingyenes segítséget, minden héten hétfőn 12,00 órától -16,00 óráig, illetve szükség esetén más munkanapokon is.

A tanácsadásunk (nem képviselő) továbbra is igen népszerű, elsősorban hátrányos helyzetben lévő a folyamatosan változó jogszabályokat értelmezni egyre nehezebben tudó lakosság körében.

A jogi tanácsadás a veszélyhelyzet idején telefonon és online formában működött közvetlen telefonszám használatával, valamint a családsegítő és eszményező, valamint az asszisztens munkatársak bevonásával volt elérhető.

A jogász 2021. évben 81 alkalommal nyújtott jogi tanácsadást 64 fő részére Mátészalka járás területén, ebből:

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen fő
férfi	-	-	-	-	-	5	9	3	8	25
nő	-	-	-	-	-	5	14	13	7	39
összesen	-	-	-	-	-	10	23	16	15	64

Jogi tanácsadás Mátészalka lakosságára vetítve 54 alkalommal 42 fő részére történt.

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen fő
férfi	-	-	-	-	1	1	3	2	6	13
nő	-	-	-	-	-	3	11	9	6	29
összesen	-	-	-	-	1	4	14	11	12	42

A jogi tanácsadás a járás területére terjed ki, de az igénybevevők több mint fele Mátészalkáról érkezett.

Az intézmény tevékenységét kiegészítette a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat keretén belül 2021. évben is megvalósuló jogi tanácsadás. A szolgáltatás Vaja, Nyírkáta, Nyírmeggyes, és Hodász településeken is elérhető volt, 2 fő jogász foglalkoztatásával.

8./Pszichológiai tanácsadás:

Intézményünkben 1 fő pszichológus havi 20 órában végezte a tanácsadói tevékenységet.

A család életében előforduló, biztonságérzetüket megingató nehézségek, krízishelyzetek, megoldhatatlannak tűnő problémák kezelésében, válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás, magatartászavar, családi problémák, feszültségoldás, önértékelési problémák, traumafeldolgozás, érzelemszabályozás, megfelelési kényszer, iskolai problémák feldolgozásában nyújtott ingyenes segítséget, kéthetente csütörtök délután, illetve előzetesen egyeztetett időpontban. Az igénybevétel önkéntesen, illetve a szolgálatok és központ munkatársai által delegált formában történtek.

A pszichológiai tanácsadáson 2021. évben 82 fő vett részt 172 alkalommal a járásból: ebből a család-és gyermekjóléti központ által 12 fő és a család-és gyermekjóléti szolgálatok által 14 fő delegált jelent meg a szolgáltatásban, önként 14 fő, az óvodai és iskolai szociális segítőtől 38 fő, gyermekvédelmi gyámától és fő nevelőszülői tanácsadótól 2-2 fő vett részt. A szolgáltatásba irányított gyermekek közül előfordult, hogy nem jelentek meg a tanácsadói napokon, ezt jeleztük a delegálók felé.

Pszichológiai tanácsadás a Mátészalkai járásra vetítve 172 alkalommal 82 fő részére valósult meg 2021. évben.

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen fő
férfi	1	5	32	13	-	-	-	-	-	51
nő	-	1	19	10	1	-	-	-	-	31
összesen	1	6	51	23	1	-	-	-	-	82

Pszichológiai tanácsadás Mátészalka lakosságát érintően 38 alkalommal 19 fő esetében valósult meg 2021. évben.

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen fő
férfi	-	2	7	3	-	-	-	-	-	12
nő	-	-	5	2	-	-	-	-	-	7
összesen	-	2	12	5	-	-	-	-	-	19

A tanácsadáson résztvevő gyermekek iskolai, magatartási, beilleszkedési, családi problémák miatt, vették igénybe a szolgáltatást. A problémák között szerepelt még érzelemszabályozás nehézsége, traumafeldolgozás, szorongási problémák a bezártság miatt (pandémia).

Járási jelzőrendszeri tanácsadó tevékenység

A család- és gyermekjóléti központ a járásban működő jelzőrendszerek munkáját segítve járási jelzőrendszeri tanácsadót foglalkoztat, melynek célja a jelzőrendszer járási szintű koordinálása, a kapcsolattartás.

Feladata:

- a) koordinálta a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- b) szakmai támogatást nyújtott a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- c) összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- d) a család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását nyújtó esetről szerzett tudomást, megkereste a gyermekjóléti központot és a megkeresése alapján segítséget nyújtott, szükség esetén intézkedett,
- e) segítséget nyújtott a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában, erre a járás területéről nem érkezett jelzés,
- f) megbeszélést kezdeményezett a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
- g) szükség esetén megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és
- h) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat a nap 24 órájában, Magyarországról ingyenesen elérhető a 06-80-20-55-20-as telefonszámon.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság működteti a **"gyermekvédő hívószámot"**. A szolgáltatás célja bármilyen, a gyermek veszélyeztetettségét jelző hívásra történő szakszerű, hatékony és időbeni reagálás biztosítása és elősegítése, függetlenül a jelzést tevő személyétől és annak jelzési kötelezettségétől.

A **24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás** tartalma ennek megfelelően a jelzéshez igazodó információnyújtás, szolgáltatásközvetítés, és után követés. Krízishelyzet kezelése vonatkozásában egy alap támogatást tud nyújtani, amely szakszerű krízis jelzés fogadást és szakértőhöz való irányítást foglal magában.

A nap 24 órájában ingyenesen hívható **06 80 21 20 21** gyermekvédő hívószámot, a hivatkozott jogszabálynak megfelelően a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság működteti. A „gyermekvédő hívószám”-ról szóló tájékoztatást eljuttattuk a települések családsegítő szolgálatai részére, ahol a lakosság részére jól látható helyen kihelyezésre kerültek.

A 2021. évben a veszélyhelyzet miatt kevesebb alkalom volt esetkonferencián, és olyan szakmaközi megbeszéléseken, észt venni, ahol a jelzőrendszer több tagja is részt vett. Mátészalkán minden hétfőn részt vett a Család- és Gyermekjóléti központ által szervezett team megbeszéléseken melyen eseteket is átbeszélünk. Megjelent a járás településeinek éves

tanácskozásain, mely során betekintést nyert a települések speciális problémáiba, így személyesen találkozhatott a jelzőrendszeri tagokkal.

7 alkalommal jelent meg esetkonferencián Ór, Nyírmeggyes, Ökörítőfülpös, Nagydobos, Kántorjánosi településeken.

2021. évben 7 alkalommal szerveztünk esetkonferenciát a járásban működő család-és gyermekjóléti szolgálatok munkatársai részére, ahol kiemelt téma volt a jelzőrendszer működtetése, a koronavírus eljárásrendje, a GYVR rendszer használata.

A járás család-és gyermekjóléti szolgálatainak munkatársaitól bekérte a jelzőrendszer aktuális adatbázisát.

Győrtelek településen a Napsugár óvodában szakmaközi megbeszélésen vett részt, melyen a gyermekeket veszélyeztető tényezők felismerése és annak időben történő jelzése volt a téma.

Nyírmeggyes településen az Apák az igazságért egyesület tevékenységének bemutatása volt a téma – meghívott vendég Szaniszló Csaba volt.

Az óvodai és iskolai szociális segítőkkel szintén a gyermekeket veszélyeztető tényezők felismerése és a jelzések időben történő jelzése volt a téma. Kérte, hogy nyújtsanak segítséget a pedagógusoknak, jelzőrendszeri felelősöknek.

Részt vett szociális ágazat módszertani és információs rendszerének megújítása című kiemelt projekt keretében online konferencián.

A család és gyermekjóléti központ a járás területén működő- család és gyermekjóléti szolgálatok számára szakmai támogatást nyújtott.

2021. évben minden hónapban csoportos és egyéni formában is biztosítottuk az esetmegbeszélés és konzultáció lehetőségét a járásban működő szolgálatok számára. A járványhelyzet miatt online formában is működtettük a megbeszéléseket, valamint telefonon is tartottuk a kapcsolatot.

Megbeszéltük az aktuális feladatokat, áttekintettük a szakmai anyagokat, a jogszabályváltozásokat, igény szerint eseteket beszéltünk meg.

Tájékoztatást nyújtottunk a Központban működő speciális szolgáltatások formáiról, azok igénybevételének lehetőségéről, a járásban futó „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat programelemeiről, a településeket érintő programokról a szakterületi koordinátorok és az utazó szociális asszisztensek bevonásával.

Amennyiben a gyermekjóléti központ a család és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észlelte (gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatóság intézkedéshez kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenység) bevonta a család és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívta a család és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

A család-és gyermekjóléti szolgálatok és a család-és gyermekjóléti központ napi munkájában fontos szerepet tölt be a jelzőrendszeri tagok tevékenysége , mivel a veszélyeztetett gyermekek, családok elsődlegesen az ő látókörükbe kerülnek.

Az észlelő és jelzőrendszer által a Család-és Gyermekjóléti szolgálatoktól a Központhoz küldött jelzések száma a járásra vonatkozóan (Halmozott adat)

2021. év január 1. – december 31. vonatkozásban

Sorszám	Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	a) és b) oszlopból a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ által továbbított jelzések száma
		a	b	c
01	Egészségügyi szolgáltató	14	-	-
02	Ebből (01-ből): védőnői jelzés	12	-	-
03	Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók	47	-	-
04	ebből (03-ból): család-és gyermekjóléti szolgálat	44	-	-
05	ebből (03-ból):család- és gyerekjóléti központ	3	-	-
06	Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	1	-	-
07	Átmeneti gondozást biztosítók	7	-	-
08	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-	-	-
09	Köznevelési intézmény, szakképző intézmények	238	-	1
10	Rendőrség	20	-	-
11	Ügyészség, bíróság	1	-	-
12	Pártfogói felügyelői szolgálat	2	-	-
13	Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	-	-	-
14	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-	-	-
15	Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	-	-	-
16	Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	3	-	-
17	Önkormányzat, jegyző	-	-	-
18	Foglalkoztatás-felügyeleti atóság	-	-	-

19	Katasztrófavédelem	-	-	-
20	Közüzemai szolgáltatók	-	-	-
21	Gyermekjogi/ellátottjogi képviselő/betegjogi képviselő	-	-	-
22	Hivatásos gondnok	-	-	-
23	Javítóintézet	-	-	-
24	Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	-	-	-
25	Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	-	-	-
26	Büntetés-végrehajtási intézet, büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő	-	-	-
	Összesen (01;03;6-26. sorok összege)	333	-	1
27	A jelzésekkel érintett személyek száma (nem halmozott adat)	318	-	1

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálathoz a köznevelési intézményektől érkezett a legtöbb jelzés, ezt követte a család-és gyermekjóléti szolgálatoktól a rendőrségtől és az egészségügyi szolgáltatóktól.

A következő táblázat mutatja, hogy az észlelő –és jelzőrendszer által a Család-és Gyermekjóléti Központhoz küldött jelzéseket. Mátészalka vonatkozásában.

Az észlelő és jelzőrendszer által a Család-és Gyermekjóléti központhoz küldött jelzések száma a Mátészalkára vonatkozóan (Halmozott adat) 2021. év január 1. – december 31. vonatkozásban

Sorszám	Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	a) és b) oszlopból a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ által továbbított jelzések száma
		a	b	c
01	Egészségügyi szolgáltató	5	-	-
02	Ebből (01-ből): védőnői jelzés	3	-	-
03	Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók	4	-	-
04	ebből (03-ból): család-és gyermekjóléti szolgálat	3	-	-

05	ebből (03-ból):család- és gyerekjóléti központ	1	-	-
06	Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	-	-	-
07	Átmeneti gondozást biztosítók	-	-	-
08	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-	-	-
09	Köznevelési intézmény, szakképző intézmények	40	-	-
10	Rendőrség	5	-	-
11	Ügyészség, bíróság	-	-	-
12	Pártfogói felügyelői szolgálat	-	-	-
13	Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	-	-	-
14	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-	-	-
15	Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	1	-	-
16	Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	2	-	-
17	Önkormányzat, jegyző	-	-	-
18	Foglalkoztatás-felügyeleti hatóság	-	-	-
19	Katasztrófavédelem	-	-	-
20	Közüzemi szolgáltatók	-	-	-
21	Gyermekjogi/ellátottjogi képviselő/betegjogi képviselő	-	-	-
22	Hivatásos gondnok	-	-	-
23	Javítóintézet	-	-	-
24	Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	-	-	-
25	Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	-	-	-
26	Büntetés-végrehajtási intézet, büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő	-	-	-
	Összesen (01;03;6-25. sorok összege)	57	-	-

Jelzéssel érintett személyek száma: 55 fő

A Család-és Gyermekjóléti Központhoz a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől, a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól – gyermekjóléti szolgálatoktól, egészségügyi szolgáltatóktól (védőnőktől), valamint a rendőrségtől érkezett.

Szeretnénk elérni, hogy minden jelzőrendszeri tag kötelezettségének érezze a jogszabályban meghatározott feladatának teljesítését. Az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” pályázat „**Jelzőrendszeri tagok érzékenyítése**” című **programeleme** a jelzőrendszer tagjainak kompetenciáját fejlesztette az együttműködésüket erősítette. 2017-2021 év között mind a 26 településen megvalósult a program.

Az érzékenyítő foglalkozásokon a résztvevők segítő attitűdöt sajátíthattak el, megtanulhatták felismerni saját korlátaikat, a tapintatos, de egyértelmű közlések módját, pontosan érzékelni saját szerepüket ezáltal növelni tudják konfliktusmegoldó készségüket. Azonos fogalomrendszerek kialakítása, elsajátítása volt a cél, így a szakemberek azonos módon tudnak beavatkozni.

A pályázat 2022. február 28-án befejeződött, de ezt a programot szeretnénk a településeken tovább vinni, mivel a jelzőrendszeri tagok szakmai támogatása kiemelt feladata a család-és gyermekjóléti központnak.

A Család-és Gyermekjóléti Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet is ellátott, amelynek keretében

- kezdeményeztük a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készítettünk a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködtünk a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végeztünk - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végeztünk - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészítettük a gondozási-nevelési tervet, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készítettünk;
- szakmai támogatást nyújtottunk az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára
- a jelzőrendszeri tagok bevonásával az esetkonferenciák alkalmával a veszélyeztetettség mértékének feltárására, hatósági intézkedés kezdeményezésének szükségességére, valamint a probléma megoldásának érdekében - a család és az őt körül vevő erőforrások feladatainak megtárgyalására került sor.

A tevékenységünk végzésére kihatással volt a koronavírus járvány a veszélyhelyzet kihirdetése. Az intézmény munkatársai védőeszközöket (maszk, kesztyű, fertőtlenítőszer, lábzsák) kaptak. A környezettanulmányok végzésénél, a kliensek látogatása során nagy figyelmet fordítottak a járványügyi szabályok betartására, a távolság tartására, mivel a családlátogatások sok esetben elkerülhetetlenek voltak. A munkánk során ebből adódóan nem jelentkezett probléma egyetlen munkatársunk esetében sem.

2021. májusától megkezdjük a Gyermekvédelmi Informatikai Rendszeren belül történő iratanyagok feltöltését, továbbítását a gyámhivatal felé. A papír alapon történő dokumentáció megszűnt.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintett gyermekek száma települések szerint 2021. évben.

sorszám	gondozottak száma Településenként	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen fő
1	Mátészalka	50	-	41	1	92
2	Nyírmeggyes	-	-	2	-	2
3	Ökörítőfülpös	19	-	16	1	36
4	Kocsord	19	-	13	-	32
5	Győrtelek	14	1	4	-	19
6	Rápolt	1	-	-	-	1
7	Vállaj	3	-	2	-	5
8	Mérek	22	-	7	-	29
9	Tiborszállás	4	-	4	-	8
10	Fábiánháza	14	-	25	-	39
11	Nyírcsaholy	31	-	1	-	32
12	Ópályi	69	-	98	-	167
13	Ór	21	-	1	-	22
14	Vaja	33	-	42	-	75
15	Papos	3	-	2	-	5
16	Hodász	38	-	32	-	70
17	Kántorjánosi	17	1	20	2	40
18	Nagyecséd	78	-	42	2	122
19	Jármi	6	-	8	-	14
20	Szamosszeg	5	-	16	-	21
21	Nagydobos	20	2	16	-	38
22	Nyírparasznya	17	-	4	5	26
23	Szamoskér	3	-	4	-	7
24	Nyírkáta	25	1	61	-	87
25	Fülpösdaróc	-	-	-	-	-
26	Géberjén	-	-	-	-	-
összesen		512	5	461	11	989

Az esetmenedzseri tevékenység bemutatása a családok száma alapján:

védelembe vétel	293 család
ideiglenes hatállyal elhelyezett	4 család
nevelésbe vétel	250 család
utógondozás	5 család
családbafogadás	159 család

Az esetmenedzserek beszámolóit alapul véve 293 családban 512 fő esetében került sor védelembe vételre. Fő problémát jelent az 50 órát meghaladó iskolai, 20 napot meghaladó óvodai hiányzás, a szülői elhanyagolás, nevelési problémák, magatartászavar, várandós kiskorú, fiatalkorú lányok esetében élettársi kapcsolat létesítése, fizikai – lelki elhanyagolás, tankötelezettség elmulasztása, szülő elhanyagoló magatartása, következetlen nevelési módszerek, szülők válása után nem működő apai kapcsolattartás, kezelt pszichiátriai beteg súlyos magatartás problémákkal, bűncselekmény elkövetése.

A járványhelyzet alatt megnövekedett a szabálysértések, a bűncselekmények, a családon belüli konfliktusok száma.

A kliensek esetében nagyon gyakoriak az elégtelen élet és lakáskörülmények, főleg az Ópályi településen és Mátészalkán is nagyon sok a kóbor kutya, mely veszélyezteti az ott élő gyermekeket. Ópályiban a legtöbb lakás udvarán még mindig nincs Wc. A gyermekek az utcán játszanak, mivel a házaknál nincs kerítés, és a szülők nem vigyáznak a gyermekekre. Több családban nagyon súlyos higiénés problémák vannak (fejtetvesség, a tisztaság hiánya), sok szenvedélybeteg (gyógyszer, alkohol), antiszociális viselkedésű szülő.

A kliensek legnagyobb része közfoglalkoztatásból él, vagy munkanélküli. Az alacsony iskolai végzettség miatt nagyon nehéz az elhelyezkedés.

Jellemző a magas számú igazolt és igazolatlan óvodai és iskolai hiányzás is a települések gyermekei körében. a hiányzások felszámolása érdekében járási szinten is több megbeszélést szerveztünk.

A gyermekek agresszív viselkedése jellemző (szülő-gyermek, diák-diák, diák-tanár).

Járásunkban nincs megfelelő számú szakember – pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus- a felmerülő problémák kezeléséhez.

Ideiglenes hatállyal 4 családból elhelyezett 5 gyermek esetében a nem megfelelő szülői magatartás, elhanyagolás volt a fő probléma.

A 250 családból 461 fő nevelésbe vett gyermekek esetében a kiemelés okai: az elhanyagoló szülői magatartás, bántalmazás, családon belüli szexuális abúzus, családi-párkapcsolati konfliktus, gondozatlan terhesség, szülői elhanyagolás voltak.

Utógondozás során 5 családba 11 gyermek került vissza. Nagyon fontos a gyermekek családba történő visszailleszkedésének elősegítése, a szülők támogatása a gyermek fogadására, a beilleszkedés elősegítése. Nagyon nehéz a visszailleszkedés a gyermekek és a szülők számára is.

A családba-fogadásra 159 családban 222 gyermek esetében került sor. Okai elsősorban: a szülők börtönbüntetésüket töltik, a szülők külföldön vagy távol dolgoznak, így nem tudják gyermeküket nevelni, fiatalkorú anyák gyermekének nevelése.

A hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek száma Mátészalka városban 2021-ben.

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen fő
összes érintett száma	50	-	41	1	92

Védelembe vétel: családok száma 36 gyermekek száma 50 fő

A védelembe vétel okai:

- tankötelezettség mulasztása (magas számú igazolatlan mulasztás)
- szülő elhanyagoló magatartása, következetlen nevelési módszerek alkalmazása
- szülők válása/különválása után nem működő apai kapcsolattartás
- családi konfliktus
- kezelt pszichiátriai beteg súlyos magatartás problémákkal
- bűncselekmény/szabálysértés elkövetése

Ideiglenes hatályú elhelyezés nem történt.

Nevelésbe vétel: családok száma 17 gyermekek száma 41 fő

A nevelésbe vétel okai:

-Elégtelen élet-és lakáskörülmények, családi/párkapcsolati konfliktus, gondozatlan terhesség, a szülő felelőtlen, elhanyagoló magatartása. A szülő az új párkapcsolata miatt elküldte gyermekét otthonról. A családban nem volt olyan hozzátartozó, aki vállalni tudta volna a kiskorú nevelését-gondozását.

-2021. évben négy gyermek esetében tett javaslatot az esetmenedzser nevelésbe vételre, ebből egy gyermek esetében nem valósult meg, ugyanis a család meggondolta a döntést. Két esetben sor került a családból történő kiemelésre, továbbá egy esetben folyamatban van a nevelésbe vétel.

-Az anya és gyermeke kapcsolata megromlott, a kiskorú viselkedése kirívóan deviáns, falcolta magát, csavargott, a szülő nyilatkozatot írt, melyben kérte gyermeke családból történő kiemelését. Szakértői bizottság vizsgálata után döntenek a nevelésbe vételről a szakemberek. A nevelésbe vétel folyamatban van.

-Örökbefogadó szülő örökbefogadott két fiú gyermekének kérte a családból történő kiemelését, melyről nyilatkozatot is írt, hivatkozva a nagyobb fiú családon belül történő magatartásproblémáira, szabálysértéseire. Kisebb fia testvérével szeretett volna menni, azonban a tárgyaláson meggondolta magát. A nevelésbe vétel megtörtént.

-Három éves gyermek nevelésbe vételére került sor a szülő elhanyagoló magatartása miatt. A szülő és élettársa bántalmazó kapcsolatban éltek, a bántalmazások a kisgyermek előtt történtek, az édesanya alkoholizmusa is súlyos problémaként jelent meg a gyermek elhanyagolásában.

Utógondozás: családok száma 1 gyermekek száma 1 fő

Megelőző pártfogás: családok száma 2 gyermekek száma 2 fő

A megelőző pártfogás okai:

- lopás vétsége (telefon lopás, kozmetikai eszközök)

Családba fogadás: családok száma 18 gyermekek száma 26 fő

A családba fogadás okai:

A vérszerinti szülő nem képes megfelelően ellátni gyermeke gondozását-nevelését, külföldi munka vállalása miatt, és a nem megfelelő élet-és lakáskörülményei miatt. Valamint az édesanya szülés után elhunyt, valamint volt olyan eset, ahol a szülő a koronavírus következtében vesztette életét.

Harmadik személynél történő elhelyezés nem volt.

A Mátészalka városban dolgozó családsegítő munkatárssakkal megfelelő volt az együttműködés. Közösén végeztek családlátogatásokat, probléma esetén megtették a szükséges jelzést, közösén próbáltak megoldást találni a családok gondjaira. Esetkonferenciákon vettek részt a járványügyi intézkedéseket betartva.

A jelzőrendszeri tagokkal részben volt megfelelő az együttműködés. Probléma esetén telefonon keresztül is, valamint írásban is jelzéssel éltek a központ felé. Legtöbb esetben az oktatási-nevelési intézményekből jött jelzés, valamint a védőnői szolgálattól. Gyermekorvosokat tekintve egy gyermekorvos áll folyamatos kapcsolatban a szociális szakemberekkel.

A településen milyen problémákkal találkozott az esetmenedzser

- A járványügyi helyzet ideje alatt a kiskorúak nem teljesítették megfelelően a tankötelezettségüket, a digitális oktatásba nagyon nehezen csatlakoztak be.
- A pandémia alatt lévő intézkedéseket enyhítették, mely során személyes jelenléttel történt az iskolába járás, azonban több kiskorú ennek ellenére sem tett eleget a tankötelezettségének, megjelentek az iskolában a magatartásproblémák, beilleszkedési nehézségek.
- Nagyon magas számban kaptunk jelzéseket igazolatlan mulasztásokról, pedagógiai jellemzésekből kiderült, hogy az igazolt mulasztások is igencsak magasak, a gyerekek szinte nem is járnak iskolába.
- A látóterünkbe bekerült szülők többsége következetlen, ráhagyó nevelési módszereket alkalmaznak.
- Szabálysértések, bűncselekmények elkövetésének száma növekedett (lopás, forgalmi engedély nélkül történő gépjármű vezetés)
- A családi konfliktusok száma megnövekedett: válás, különélés, előfordult a szülő szenvedélybetegsége (alkoholizmus), anya-lánya kapcsolat megromlása, melyek hatására megmutatkozott a gyermekek magatartásproblémája (iskolába való beilleszkedési nehézségek, viselkedésproblémák, falcolás, csavargás)
- Több esetben tapasztaltak nem megfelelő lakáskörülményeket.
- A gyermekek lelki elhanyagolása nagyobb számban jelent meg, mint a fizikai elhanyagolás.
- Fizikai elhanyagolás esetén megjelentek a higiénés problémák, rendszertelen tisztálkodás, koszos, piszkos, hiányos ruházat, valamint jellemző volt a fejtetvesség megjelenése.

- A sok kóbor állat a romatelepen elmúlt évben kiemelkedő probléma volt, ugyanis már gyalogosan is gondot okozott a közlekedés.
- Több esetben kaptunk jelzést fiatalok terhesség miatt.
- Kezelt pszichiátriai beteg, tudatmódosító szerhasználó fiatalok súlyos viselkedésromlással, melynek eredménye a családból történő kiemelés lett.

Új probléma megjelenése a területen:

- Örökbefogadott fiatalok magatartásproblémáinak megjelenésének hatására családból történő kiemelés örökbefogadó szülő kérésére.
- A szülők a járványügyi helyzet ideje alatt féltek, sok esetben a vírustól való félelemre hivatkoznak, mely miatt nem merik iskolába járattatni gyermekeiket.
- Egyes orvosoknál megjelent a nyitott igazolások kiadása, mely során a szülő határozza meg gyermeke betegségének végét.
- A telemedicina megjelenése során megnövekedett az igazolt órák száma.
- A gyerekek többsége megszokta az otthonlétet, nehéz őket visszaintegrálni az iskolába.
- A fiatalok körében ez évben elterjedt az öngyújtó utántöltő gáz szívása, mely családon belüli konfliktusok, lelki elhanyagolás eredménye leginkább, valamint súlyos magatartási problémákat szül a kiskorúaknál.

A hatósági intézkedésekhez (javasolt, jogerős) kapcsolódó tevékenységek és az érintettek (kiskorúak és a 18. évet betöltött fiatalok száma) Mátészalka városban 2021. évben.

tevékenység	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek száma fő
szociális segítő tevékenység	120	134
esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	10	15
Esetkonzultáció	-	-
esetmegbeszélés	-	-
egyéni gondozási nevelési terv készítés	25	32
első védelemben vételi tárgyaláson részvétel	23	27
Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel nevelésben vétel	15	35
Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel védelemben vétel	20	22
Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson részvétel	3	5
Egyéb hatósági tárgyaláson részvétel	-	-
családlátogatás	146	120
környezettanulmány készítésében való közreműködés	-	-
környezettanulmány készítése önállóan	62	68
összesen	424	458

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai a járás településein 2021. évben.

Családon belül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
szülő által	6	27	3	129	129
egyéb rokon, hozzátartozó	-	2			-
összesen	6	29	3	129	129

Családon kívül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás
gyermek által	3		
egyéb rokon, felnőtt által	1	2	
intézmény munkatársa által	-		
összesen	4	2	-

A járás területén a veszélyeztetett kiskorúak esetében a családon belüli lelki és fizikai elhanyagolása jelenik meg, a lelki bántalmazás is magas számú. A fizikai bántalmazás és a szexuális bántalmazás is jelen van a veszélyeztetettségek okai között.

Családon kívül a fizikai és lelki bántalmazás szerepel veszélyeztető tényezőként.

A bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai Mátészalka városban 2021. évben.

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
családon belül szülő által	-	-	-		17

Családon kívül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás
gyermek által	-	-	-
egyéb rokon, felnőtt által	-	-	-
intézmény munkatársa által	-	-	-

Mátészalka városban a veszélyeztetett gyermekek esetében a lelki elhanyagolás szerepelt a legnagyobb számban. A munkatársak gyermeknevelési tanácsadással segítették a szülőket.

2021. májusában a Gyermekvédelmi Informatikai rendszer beindítása érdekében a munkatársakat az IDM és GYVR rendszerben regisztráltuk, meghatároztuk a rendszerben történő helyettesítéseket.

Ebben a hónapban online konferencián vettünk részt a GYVR-rel kapcsolatos kérdésekben. Az átállás nagyon nehéz volt, több esetben is előfordult és ma is megtörténik, hogy a rendszerben működési problémák vannak. Folyamatos kapcsolat tartunk a Magyar Államkincstárral, ahol segítséget kapunk a működési problémák elhárításában.

2021. augusztus hónapban a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal értesítette intézményünket hatósági ellenőrzés megindításáról.

Az ellenőrzés a család-és gyermekjóléti szolgálatra és a család-és gyermekjóléti központ teljeskörű ellenőrzésére irányult. Mindkét szolgálat vonatkozásában adatlapot töltöttünk ki, majd az ellenőrzésre vonatkozó iratokat online formában küldtük el.

2021. szeptemberében a Kábítószerügyi egyeztető Fórum Szervezeti és Működési Szabályzatának felülvizsgálatában vettünk részt.

A módszertani hálózat megyei munkatársa folyamatosan tájékoztatta intézményünket az aktuális járványügyi és módszertani feladatokról, jogszabályváltásokról.

A TSZR2021-1515 hivatkozási számú „Területi szakmatámogatási rendszer létrehozása, szakmatámogatási feladatok ellátása”-2021. számú pályázat keretében konzorciumi partnerként szakmatámogatási feladatokat láttunk el 2021 szeptembere óta és jelenleg is látunk el.

Ellátási területeink család-és gyermekjóléti szolgálat, család-és gyermekjóléti központ, házi segítségnyújtás, hajléktalan ellátás. Ezek emellett Országos munkacsoportokban is látnak el feladatot munkatársaink Felföldiné Gere Anita és Kőrizs Olivér.

A programban a módszertani feladatokat Felföldiné Gere Anita végzi.

Statisztikai adatokat szolgáltatunk a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal kérésére gyermekjóléti, bűnmegelőzési tevékenységéről.

A szakmai hálózati munkatárs meglátogatta intézményünket, bemutatásra került a központ és a szolgálat tevékenysége, megbeszéltük a felmerült problémákat.

Munkánkat kiegészítette még a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, **„Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban”** című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat több **programeleme:** „Tudatosabb életért napok”, Jó itt lenni” ifjúsági klub, és az „Alkossunk együtt.... „ program, Nyári tábor, a gyermekek részére, Workshop, Jelzőrendszeri tagok érzékenyítése a szakemberek részére.

Mátészalka, 2021.05.03.

Mártonné Molnár Etika
Család-és Gyermekjóléti Központ
vezető

szociális, 15-9829/2022
szociális
Pótl

Szatmári Egyesített Szociális és
Egészségügyi Alapellátási Intézmények

Polgármesteri Hivatal
4701 Mátészalka, Hősök tere 9. Pf. 31

Iktatva: 2022-05-05

Szám: 2013-6/22

Ügyintéző: *[Signature]*

Melléklet:

Bölcso

BESZÁMOLÓ
A 2021. ÉVI SZAKMAI MUNKÁRÓL

Mátészalka, 2022. 03. 04.

[Signature]
Székelyné Seres Nóra
tagintézményvezető

A bölcsőde 2011. július 01-től, 102 férőhellyel, 8 gyermekcsoporttal működik.

Az 15/1998 (IV.30) NM. rendelet alapján a 46.§ alapján:

(1) A bölcsődében, egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b) sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben, egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenégy gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben, ha

a) egy bölcsődei csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tizenegy gyermek,

b) egy bölcsődei csoportban kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

c) egy speciális bölcsődei csoportban három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.

A fentiek alapján bölcsődénk

- 1 db 10 fős
- 1 db 12 fős
- 4 db 13 fős
- 2 db 14 fős

csoport működtetésére kapta meg a működési engedélyt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalától.

A 10 fős gyermekcsoportban 2 fő sajátos nevelési igényű élő gyermek gondozását- nevelését, fejlesztését, végeztük, gyógypedagógus irányításával teljes integrációban.

A bölcsődei felvétel iránt jelentősen megnövekedett az igény a kedvező törvényi változások miatt. 2016. január 01-től mindazon szülők igénybe vehetik a bölcsődei ellátást, akiknek gyermeke a 6 hónapot betöltötte és igazolja, hogy munkaviszonyban áll.

A bölcsődei ellátást 2021. évben 165 fő vette igénybe. Az előjegyzésbe vett gyerekek száma ettől jóval magasabb volt. A pandémiás helyzet egész évben fennállt, a szülők valamint az intézményünk azonban adaptálódott a kialakult helyzethez. A beszoktatás, az aznapi gondozási tevékenység, a gyerekek hazaadása, az éppen aktuális járványügyi szabályoknak megfelelően történt. A bölcsődei felvétel egész évben folyamatos. Rendkívüli bezárásra nem került sor. Bölcsődénk 2006. évtől kistérségi feladatot is ellát. Az elmúlt évben a térségből 40 fő részesült bölcsődei ellátásban.

A bölcsődei gondozó-nevelő munkát a 2021-es évben 19 fő kisgyermeknevelő látja el. Kisgyermeknevelőink közül 13 fő rendelkezik középfokú végzettséggel, 6 fő főiskolai végzettséggel, a diplomával rendelkező dolgozók közül 2 fő pedagógus minősítő vizsgát tett, így gyakornoki státuszból pedagógus egyes fokozatba kerültek. 2021 novemberétől további 1 fő középfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelő alkalmazására nyílt lehetőségünk. Ebben az évben 2 fő kisgyermekgondozó-nevelő, valamint az intézmény vezetője felmentési idejüket töltik a nyugdíjazásuk miatt. 2021.11.01-től az intézmény vezetését Székelyné Seres Nóra vette át. Munkánkat segíti még 4 fő bölcsődei dajka, akik közül egy fő felvételére 2021.12.01-től került sor. Megbízási szerződéssel foglalkoztatva van egy fő gyermekorvos, valamint egy fő gyógypedagógus. Négy fő közfoglalkoztatott is alkalmazva volt a 2021-es évben.

Szakképzett kisgyermeknevelőinknek 4 éven belül 60, illetve 80 továbbképzési pontot kell megszerezniük – szakmai tanfolyamon, személyiségfejlesztő tréningen, szakmai műhelyen, szakmai tanácskozáson való részvétellel. A 2021-es évben a pandémia miatt online nyílt lehetőség a kötelező továbbképzések teljesítésére.

A kisgyermeknevelőkkel havonta, illetve szükség esetén megbeszélést tartunk. A megbeszéléseket online, illetve a szabad levegőn (terasz) tartottuk meg, betartva a járványügyi szabályokat (maszkviselés, 1,5 m távolság). A megbeszélések témája: aktuális események, új információk átadása, a megfigyelések értékelése, az adminisztrációs munka elemzése, a továbbképzéseken elhangzottak megvitatása, a szakmai ismeretek felelevenítése.

A szakmai munkával kapcsolatos új információkról, törvényei változásokról a Magyar Bölcsődék Egyesületének, a Magyar Bölcsődék Demokratikus Szakszervezetének honlapjáról tájékozódunk.

Gyermekeink örömmel jönnek a közösségbe, jól érzik itt magukat, amelyben igen nagy szerepe van a személyes jó kapcsolatnak, a játszóközösségnek. A szülők és a kisgyermeknevelők kapcsolata őszinte, dolgozóink törekednek az asszertív magatartásra és kommunikációra.

A Covid – 19 járvány terjedésének megakadályozása miatt szigorú járványügyi szabályokat vezettünk be. A szülők nem léphettek be a bölcsőde épületébe. A gyerekeket hőmérőzés, kézfertőtlenítés után a bejárat ajtóban vettük át a szülőktől, ahol csak röviden tájékoztatták egymást a gyerekkel kapcsolatos eseményekről. Bővebb felvilágosítás, megbeszélés online formában zajlott.

A felvétel előtti családlátogatás a 2021-es évben is elmaradt. A szülőket az első találkozás alkalmával kérdeztük ki a gyerekkel kapcsolatos legfontosabb dolgokról, az otthoni környezetről. Igyekeztünk megfelelő körülményeket teremteni a beszélgetéshez, hogy a szülők merjenek őszintén beszélni nevelési problémájukról. A kisgyermeknevelő ekkor ismertette a szülőkkel a napirendet, házirendet, a bölcsőde szakmai programját. Tájékoztatást nyújtott a két hetes fokozatos beszoktatásról.

A gyermek a bölcsődébe kerüléstől az óvodai átadásig ugyanabba a gyermekcsoportba jár, ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz tartozik (saját gyermekrendszer) ami lehetővé teszi, hogy a gyermek nyugodt, derűs, kiegyensúlyozott, érdeklődő legyen. A bölcsődei gondozási-nevelési év augusztus 31-én ér véget, de az óvoda vezetésével kötött megállapodás alapján a 3. életévét január 31.-ig betöltő óvoda érett gyermekeket február 01-től átadjuk az óvodának. Erre azért van szükség, hogy fel tudjuk venni azokat a gyerekeket, akik jelentkezésüket erre az időpontra adták be.

Az óvodába kerülő gyermekeink teljesen önállóak. Az ilyen gyermekek jól tájékozódnak környezetükben, ismerik a napi eseményeket, szokásokat, szabályokat. Környezetük iránt nyitottak, érdeklődők, szókincsük gazdag. Nagyon sok mondókát, verset, éneket, mesét ismernek. Óvodáskorú gyermekeink baráti kapcsolatot alakítanak ki, ezek a barátságok gyakran egész életen át fennmaradnak.

Szakmai programunkban kiemelt szerepet kap a természet megismertetése és megszerettetése, a család és a bölcsőde kapcsolatának erősítése.

A gyermekek napi tevékenységét, a spontán, természetes kíváncsiságra építjük, folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel kísérjük figyelemmel, a természet változásait, az egyes élőlények életmódját.

Ilyen tevékenységeink:

- Télen a madarak etetése
- Tavasztól – őszig a kertben, az udvaron található bogarak, hangyák megfigyelése
- Benne van a programunkban a falevelek gyűjtése, a virágoskert gondozása, ápolása, a levágott fű összegyűjtése
- A téli hidegben, amikor a kinti hőmérséklet nem teszi lehetővé a szabad levegőn való tartózkodást, a havat tálakban bevisszük a csoportszobába, hogy ismerkedjenek vele a gyermekek.

Az elmúlt év a család és a bölcsőde kapcsolatában is új módszereket, új kihívásokat hozott. Elsősorban zárt és nyílt facebook csoportokban, messengeren tartottuk a kapcsolatot a szülőkkel. Rövid videó felvételeken, fényképeken örökítettük meg a gyermekek napi tevékenységét, amelyet aztán közzé tettünk a csoportban illetve a hivatalos facebook oldalon. A szülők nagyon hálásak voltak, hogy megosztottuk velük ezeket az élményeket. Az év jeles napjai alkalmából szervezett ünnepek (gyereknapi, mikulás, karácsony) a szülők jelenléte nélkül zajlottak.

A bölcsőde 2 hetes nyári zárása most nem maradt el. Kisgyermeknevelőink és dajkáink a bezárás ideje alatt adminisztrációs feladatokat végeztek, fertőtlenítették a játékokat, felújították az évszakhoz kapcsolódó dekorációkat, lefestették az udvari játékokat, virágokat ültettek, fűvesítettek, falat festettek is.

A 2015. szeptember 01-től bevezetett ingyenes bölcsődei étkeztetés következményeként 60 fő ingyen étkezett, de térítési díjat fizetett meg. Összesen 41 fő jövedelmi helyzete miatt étkezett ingyenesen, valamint nem fizetett térítési díjat. Ebből 23 fő esetében 3 vagy több gyermek

van a családban, 3 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 9 fő tartós beteg, 2 főnek tartós beteg van a családjában, 2 fő pedig sajátos nevelési igényű gyermek, 1 fő hátrányos helyzetű, 1 fő pedig nevelésbe vett.

A bölcsődei alapítvány által kialakított só szoba használatát nagyon kedvezően fogadták a szülők. Gyermekeink az őszi, téli hónapokban kihasználják a sószoba jótékony hatását, sok időt töltöttek benne, ezzel is segítve a szülőket, hogy gyermekeik minél kevesebbet hiányozzanak a bölcsődéből.

A bölcsőde a gyermekek, illetve a családok érdekében folyamatos kapcsolatban áll:

- Védőnői szolgálattal
- Gyámhatósággal
- Család és Gyermekjóléti Szolgálattal
- Család és Gyermekjóléti Központtal
- Házi gyermekorvosokkal
- Pedagógiai Szakszolgálattal
- Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal

A velük kialakított jó kapcsolatnak köszönhetően tudunk tanácsot adni, segítséget nyújtani, s ha kell megfelelő szakemberhez irányítani a problémával hozzánk forduló szülőket.

Bölcsődénkben az elmúlt évben nem volt ellenőrzés.

Főzőkonyhánkat 2015. július 01-től a Szalka – Víz Kft. üzemelteti. A gyermekek étlapját a Szalka – Víz Kft. ételmezésvezetője állítja össze. Bölcsődénkben biztosított a diétás étkezés mindazon gyermekek számára, akik szakorvosi javaslattal rendelkeznek, illetve azzal tudják igazolni, hogy milyen speciális diétára van szükségük.

Az utóbbi időben az ételmezésvezető kikéri a véleményemet az étlappal kapcsolatban, és elfogadja a javaslatainkat, ha kell módosít az étlapon.

2017. január 1-től a kisgyermeknevelők munkáját a bölcsődei dajkák segítik, akik ellátják a takarítási, mosási feladatokat is. Ők mindhárman elvégezték a bölcsődei dajka tanfolyamot. 2021.12.01-el egy fő bölcsődei dajka lett közalkalmazotti státuszba felvéve.

Az elmúlt évben fokozottan odafigyeltek a tisztaságra, a folyamatos fertőtlenítésre. Naponta többször fertőtlenítették a kézzel gyakran érintett felületeket, cserélték a fertőtlenítővel átita-

tott felmosó ruhát a lábtörlőkön, fertőtlenítették az asztalokat, székeket, öltözőszekrényeket, ajtókat, felmosták a padozatot.

A nyári zárvatartás alatt fertőtlenítő nagytakarítást végeztek az egész épületben.

Mátészalka, 2022. 03. 04.

Székelyné Seres Nóra
tagintézményvezető

Éves beszámoló 2021

REMÉNY CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA

Az Intézmény neve: Remény Családok Átmeneti Otthona (továbbiakban: Intézmény).

Az Intézmény székhelye: 4562 Vaja, Tulipán u. 6.

Az Intézmény alapítója és fenntartója: „GYOFI” Szolgáltatási Központ (székhely: 4032 Debrecen, Füredi út 18. II/7.), képviseli Haklik Marianna

Az Intézmény jogállása: önállóan gazdálkodó, nyilvántartásba NEM vett belső egyházi jogi személy.

Az Intézmény alapításának éve: 2021. november 1.

Az Intézmény tevékenysége:

- 8790 Egyéb bentlakásos ellátás
- 879019 Családok Átmeneti Otthonában elhelyezett ellátása

Az Intézmény képviselete és vezetése: képviseletre jogosult és a vezetői feladatokat ellátja a fenntartó által kinevezett intézményvezető.

Az intézmény szervezeti felépítése: alapító/fenntartó – fenntartó képviselője = intézményvezető – Remény Családok Átmeneti Otthona

Az Intézmény gazdálkodása:

- Az Intézmény önállóan gazdálkodik az állam, továbbá a fenntartója által rendelkezésre bocsátott, illetve a saját tevékenysége révén szerzett forrásokkal, eszközökkel és vagyonnal.
- Az Intézmény saját bankszámlával rendelkezik.
- Gazdálkodási forma: Elsődlegesen közfeladatot ellátó belső egyházi jogi személy (GFO 552)

A Remény Családok Átmeneti Otthona működésének alapját az 1997. évi XXXI. törvény a „gyermek védelméről és gyámügyi igazgatásról” a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet „a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről,” a 235/1997. (XII. 17.) Kormány rendelet „a gyámhatóságok és területi gyermekvédelmi szakszolgálatok és gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról” adja.

Az intézmény működésének alapelvei:

A családok átmeneti otthonában folyó szakmai munka mottója és a szakmai team küldetése „Intenzív, személyre szabott támogatás a család minden tagjának”

Az intézmény célkitűzései:

- a lakhatásukat veszített családok részére (ideértve a gyermekeiket egyedül nevelő egyszülős családokat, válsághelyzetben lévő bántalmazott szülőket és gyermekeiket) lakhatásuk biztosítása
- a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése
- a családból történő kiemelés megelőzése azon családok esetében, akiknél az átmeneti elhelyezés és gondozás hiányában a gyermekeket el kellene választani családjuktól.

Ellátást biztosítunk apáknak gyerekekkel, kétszülős családoknak, valamint anyának gyerekekkel. Fogadni tudjuk az újszülött gyermeket és a várandós anyákat is férjükkel / élettársukkal.

Az intézmény a családok átmeneti otthona a gyermekek védelmi rendszerének része, a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások rendszerén belül, a gyermekek átmeneti gondozásába szolgáltató – tevékenység típusába tartozik. Célcsoportja az ellátandó szülő és gyermeke. Az átmeneti gondozás időtartama az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig tart, az elhelyezés hat hónappal, szükség esetén a tanítási és végéig meghosszabbítható. Az intézmény férőhelye: felnőtt és gyermek együttesen 39 fő.

Ahhoz, hogy a családok ellátása gördülékenyen működjön és az intézmény mindennapi életét minden probléma nélkül tudjuk koordinálni, elengedhetetlen a munkatársak közötti harmónia

megléte. A jó munkahelyi légkör kialakítása és fenntartása minden intézményben létfontosságú, fontosnak tartom, hogy a dolgozók a munkahelyükre jókedvűen érkezzenek, munkájukat elismerjék, így azt érezzék, hogy az intézmény működésében szerves részük van.

Az intézmény által nyújtott segítség lehetővé teszi, hogy a családok együtt maradjanak és gondjaikat szakemberek segítségével, közösen rendezzék. Így elkerülhetik családjuk széthullását, gyermekeik gyermekvédelmi gondoskodásba kerülését, és azt, hogy életükben szinte visszafordíthatatlan változások következzenek be.

Otthonunkban szigorú házirend szabályok vannak, több együtt élő családnak kell alkalmazkodnia egymáshoz. Nem könnyű vállalás az egyének számára, de egy utolsó lehetőség a családoknak, hogy együtt maradhassanak gyermekeikkel. Lehetőség arra, hogy új munkahelyet találjanak, hogy átgondolják az életvitelük addigi hibáit. Beszélhessenek párkapcsolati problémáikról, és nem utolsó sorban mintát kapjanak arra, hogy a gyermekek szeretete nemcsak az ételről és ruházatról történő gondoskodást jelenti, hanem azt is, hogy közös programokkal eltöltött idő mekkora örömet szerezhet.

Intézményben 1 fő intézményvezető 2 fő családgondozó és 4 fő szakgondozó látja el a szakmai feladatokat, továbbá 3 fő technikai dolgozó biztosítja az intézmény zavartalan szolgáltatási feladatait. Az intézményvezető Szociális Munka Szociális Gazdaság Mester diplomával rendelkezik, a családgondozók Általános Szociális Munkás diplomával a szakgondozók szakirányú OKJ-s képzéssel rendelkeznek.

Családgondozói feladatok:

A családgondozó komplex családgondozást végez, segít a családban jelentkező működési zavarok megoldásában a megromlott egyensúly helyreállításában. Egyéni esetkezelést folytat. A családokat és azok problémáit nem egymástól független egységként kezeli, hanem egységes egymásra ható rendszerként. Feltérképezi a család saját erőforrásait, hogy a családi egyensúly helyreállításában használni tudja, hogy tagjai képesek legyenek megelőzni vagy kezelni szociális jellegű gondjaikat. Gondozási-nevelési terv együttes készítése és megvalósítás a családdal. tájékoztatja a családot a bevonható források elérhetőségéről és képviseli a család érdekeit. Szükséges dokumentáció, adatlapok naprakész vezetése.

Szakgondozói feladatok:

A szakgondozók folyamatos munkarendben dolgoznak.

A gondozás egyéni és csoportos formában történik. A mindennapi élet színterein adódó feladatkörök elsajátítását jelenti. Felelős az intézmény külső belső környezetének rendjéért, betarttatja a házirendben megfogalmazott szabályokat,(takarítási rend, mosási rend, csendes pihenő valamint gyermekfelügyelet betartása). Az otthon gondozottjainak segítséget nyújt fizikai és szociális szükségleteik kielégítéséhez. Segítő kapcsolatot tart fenn, folyamatosan vezeti a forgalmi naplót, amiben rögzíti a napi eseményeket.

A munkatársak közösen egymást segítve, egymással együttműködve végzik a napi feladataikat. A családok körében kialakult problémák kezelésében közös megoldásokat dolgoznak ki.

Különálló szervként megbízási szerződéssel működik közre az intézménnyel a pszichológiai és fejlesztő pedagógiai tanácsadó a jogi tanácsadó és a háziorvosi szolgálat.

A pszichológiai fejlesztő pedagógus heti 20 órában látja el feladatát. A fejlesztő pedagógus olyan speciális felkészültséggel rendelkező szakember, aki korszerű gyógypedagógiai-pszichológiai ismeretek birtokában ismeri a fejlődés főbb elméleti koncepcióit, a személyes és az értelmi fejlődés életkori és individuális jellemzőit. A tanulási nehézségek pszichológiai diagnosztikai eljárásait. Segít a szülőknek és gyermeknek egyaránt az intézménybe való beilleszkedésben, a családban fellépő működési zavarok leküzdésében.

A jogi tanácsadó heti 20 órában látja el feladatait. A jogi tanácsadó kérdéseikben nyújt segítséget a lakók számára. Különböző peres ügyekben válás, gyermek elhelyezési ügyekben, gyermek tartásdíj megelőlegezésében, valamint tájékoztatást nyújt a CSOK igénybe vételével kapcsolatban.

Az elmúlt évben a Család- és Gyermekejóléti Szolgálattal együttműködve történt a családok felvétele.

Remény Családok Átmeneti Otthona 10 család számára 39 férőhellyel tud ellátást biztosítani, szülő gyermek számára összesen. Jelenleg 9 család 43fő ellátásával működünk.

A családok bekerülésüket követően pozitív visszajelzéseket adnak, miszerint a nyugodt légkör nagyon megnyugtató számukra és jól érzik magukat az intézményben. Úgy látjuk, hogy a beköltözők amint megtapasztalják e légkör pozitív hatását, törekszenek annak megtartására. Reméljük, hogy ezt a hozzáállást távozásukkor magukkal viszik az önálló életükbe is.

Az intézmény helyiségei a rendeltetésüknek megfelelően berendezettek, alkalmazkodva a különböző életkori sajátosságokhoz.

A családok önálló szobákban laknak, melyek mindegyikéhez saját fürdőszoba tartozik. Az egyéni tisztálkodási lehetőség még inkább lehetővé teszi a magán szféra megtartását, az egyéni takarítás felelősségének érzését.

A családok főzésre, mosásra, beszélgetésre, szabadidős tevékenységre közösségi tereket tudnak igénybe venni.

Az udvar parkosítása tovább folytatódik, az árnyas nagy terasz lehetőséget ad nyáron a kinti étkezésnek, beszélgetésnek, családi együttlétnek. Az udvar hátsó részében füves rész került kialakításra, ahol a gyerekek focizni tudnak, rossz idő esetén valamint téli időszakban a közösségi helység áll rendelkezésre a benti programok megrendezésére.

Igyekszünk minél több lehetőséget biztosítani a gyerekek számára, hogy életkoruknak megfelelő fejlesztő játékokkal hasznosan töltsék el a szabadidejüket.

Játékokon túl különböző foglalkozásokkal is igyekszünk színesíteni az otthonban töltött időt. A gyerekek számára kézműves foglalkozásokat szervezünk. Az óvodás korú gyermekeknek csoportos keretek között, ellenőrzött tartalommal mesenézést szervezünk. A felnőttek sem maradnak ki a közösségi életből, közös főzéssel, az ünnepek megtartásával, az előkészületekben és az eseményeken való aktív részvétellel erősödik az együtt érzése, így formálódnak a családok lakóközössége. Támogatjuk a családok minden olyan kezdeményezését, ami a közösségi életet erősíti. Reméljük, hogy a szokások megtartásával, bizonyos családoknál pedig minta adásával kialakult az igény, hogy távozásuk után is megtartsák saját ünnepeiket.

Szakmai Munka

Munkánkat több intézmény, az önkormányzat és számos magánszemély is segíti. Szorosan együttműködünk a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatral, kölcsönösen segítve egymás munkáját. Jól működő kapcsolatot alakítottunk ki a településen működő intézményekkel: Önkormányzattal, Tavirózsa Óvodával, a Molnár Mátyás Általános Iskolával, az Idősek Otthonával, a Védőnői Szolgálatral, a Házi orvosi Szolgálatral, Család-és Gyermekjóléti Szolgálatral. A nagyobb ünnepek közös ünneplése már hagyománnyá vált az Idősek

Otthonában, ahol a gyerekek ünnepi műsorral köszöntik az időseket. A településen működő intézményekkel napi kapcsolatban állunk. A gyermekeink elhelyezése nagyon fontos valamint a szülők munkavállalása szempontjából, hiszen amíg nem tudnak visszamenni az elsődleges munkaerő piacra az önálló életbe való visszatérés is reménytelenné válik.

Nem szabad megfeledkezni a magánszemélyek által nyújtott segítségről sem. Működésünk rövid ideje alatt sikerült olyan ismertségre szert tennünk a településen, hogy magánszemélyek keresnek meg bennünket különböző adományokkal kapcsolatban. Elfogadottá vált intézményünk. Törekvéseinket elismerve és segítve számos adományt kaptunk a város több intézményétől és vállalkozóitól egyaránt, amivel családjaink életminőségén tudunk javítani. Különösen fontos ez számunkra, mert azt mutatja, hogy munkánkat elismerik és törekvéseink mások számára is fontossá váltak. Természetesen az újabb kapcsolatokat is folyamatosan építjük.

A szolgáltatás célja:

A Családok Átmeneti Otthonában nyújtott szolgáltatások célja, hogy a rászorultság mértékétől függően segítse a családot a gyermek nevelésében. Célja, továbbá, hogy az otthontalanná vált szülők és gyermekeik a családi krízis következtében védelmet kereső szülő és gyermeke, a szociális válsághelyzetbe került gyermekes családok számára átmeneti időre az elhelyezést kiváltó okok megszűntéig otthonszerű elhelyezés formájában, együttes lakhatást és ellátást biztosítson, annak érdekében, hogy a gyermekek veszélyeztetettségét megelőzze, vagy a már kialakult veszélyeztetettséget megszüntesse, ezzel is a családok megtartó erejét erősítse. Az intézmény által nyújtott segítség lehetővé teszi, hogy a szülők mintákat kapjanak a harmonikus családi életről, valamint a szabadidő értelmes és tartalmas eltöltéséről.

Tevékenységünk legfontosabb alapelve a másodlagos prevenció. Szeretnénk a magunk eszközeivel hozzájárulni a gyermeki jogok érvényesítéséhez, veszélyeztetésük megelőzéséhez, illetve megszüntetéséhez. Nagyon fontosnak tartjuk a gyermekek biztonságos, korához, fejlődési szükségleteihez igazodó gondozását, nevelését, amely elengedhetetlenül szükséges egészséges személyiségfejlődésükhöz. Fő szempontunk, hogy az ide bekerülő személyek – felnőttek és gyerekek egyaránt – otthonosnak és biztonságban érezzék magukat. A béke és nyugalom érzése azért is fontos számunkra, mert nehézsorsú családjaink vannak, akik gyakran agresszív környezetből érkeznek hozzánk. A pozitív légkör hatását távozásukkor magukkal viszik az önálló életükbe is. Igyekszünk minél több lehetőséget biztosítani a gyermekek számára, hogy életkoruknak megfelelő játékokkal hasznosan töltsék el a szabadidejüket. A

védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 135§ (3) bekezdése alapján bevezetésre került a családok átmeneti otthona 2021. július 01-vel a GYVR informatikai rendszer.

A családok átmeneti gondozása esetén a GYVR rendszerben kell elkészíteni az ellátás idejére szóló gondozási tervet és az ellátás megszűnésekor a helyzetértékeléseket.

A gyermekek veszélyeztetettsége a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekkel érintett gyermekek valamint az átmeneti gondozás igénybevétele esetén a GYVR rendszerből kerülnek átadásra az adatok a Magyar Államkincstár által a finanszírozás, ellenőrzés céljából vezetett nyilvántartás a (KENYSZI) részére.

2021-as év ellátási jellemzői a Remény Családok Átmeneti Otthonában

Az intézményünkbe bekerülő felnőttekről általánosságban elmondható, hogy főként alacsony iskolai végzettségűek, így őket a munkanélküliség fokozottabban érintette. A bekerülő családok esetében kiemelkedő problémának mutatkozik az életvezetést érintő nehézségek, a különböző szocializációs környezetből való bekerülés, valamint a gyermeknevelési problémák.

A felvételt követően a családokkal a családgondozást szakképzett szociális munkások végzik, fejlesztő pedagógusi és jogászai segítséget biztosítunk. A beköltözést követő egyéni esetkezelés egyik fontos pontja a család helyzetének feltérképezése a problémák, célok közös megfogalmazása. Ezek szerint a családokban felmerült működési zavarok, problémák és célok általában a következők:

- biztonság megteremtése
- pszichiátriai, mentális problémák
- lakhatás megoldása
- gyermekek napközbeni ellátásának megszervezése
- életvezetési problémák
- szenvedélybetegség
- szülők munkába állása
- gyermekelhelyezés
- tanulási nehézségek

játékidő kialakításával biztosítani tudjuk az életkoruknak megfelelő fejlődésüket. Fontos, hogy a gyerekek olyan tapasztalatokra tegyenek szert, amelyek megalapozzák a későbbi biztos ismeretszerzést, valamint tudást. Minden gyerek sajátos személyiség, a maga fizikai, pszichikai jellemzőivel, tanulási és fejlődési mintával. Csak az egyes gyerek sajátos jellemzőinek megismerése után tudunk hatásos eredményes munkát végezni. a foglalkozásokra, a játékokra alkalmas szobában gyerek magasságban nyitott játékpolicok, kosarak, berendezett felszerelt szerelő sarkok adjanak lehetőséget a szabad játék a kommunikáció a fantázia fejlődésére. Ez jó példa a szülő számára is, hogy az otthoni környezetükben hogyan alakítsák ki a fejlődő gyermekek számára a saját adott esetenként nehéz körülményeik között. A játszószoza biztosítsa a gyermekek számára, hogy lehetőségük legyen önálló felfedezésre megfelelő helyük a fantáziájuk megmozgató játékokra. A gyermekeknek legyen módjuk mélyen elmerülni tevékenységeikben, úgy hogy figyelmük ne terelődjön el olyan könnyen. Ilyenkor tanulnak a legjobban. Ahhoz, hogy ezt biztosítani tudjuk, hosszú szabad játék időket szeretnénk betervezni.

Szakmai munkánk fontos feladata az önálló élethez szükséges kompetenciák kialakításán túl a munkába állítás valamint a kikerülő családok lakhatásának megoldása.

Nagy örömet jelent számunkra, hogy a 2021-es év során a nálunk lakó családok nagy részét sikerült visszavezetni a munka világába, vannak, akik közfoglalkoztatásban vesznek részt, és vannak, akik az elsődleges munkaerő piacon tudtak munkába állni. Különösen fontosnak tartjuk ezt az eredményünket, mert az önálló életbe való kilépés alappillére, hogy a családnak biztos és állandó bevétele legyen. Ez több okból is fontos. Egyrészt rendszeres jövedelem nélkül intézményünkben való távozás után nem lesz képes a család fedezni a lakhatási és egyéb kiadásait. Másrészt albérletben való gondolkodás esetén nemcsak a bérleti díjjal kell számolni, hanem figyelembe kell venni a kaució összegét is. Ehhez megtakarítással kell rendelkeznie a családnak. A rendszeres jövedelem lehetővé teszi, hogy az otthonban való tartózkodás alatt a családok pénzt tudjanak félretenni. Erre a természetes folyamatra ösztönözzük a lakóinkat.

GYVR informatikai rendszer

A gyermekjóléti és a gyermekvédelmi ágazatban a Gyermekeink Védelmében elnevezésű Informatikai Rendszer került bevezetésre, a szakmai adminisztráció elősegítése céljából.

A gyermekjóléti és a gyermekvédelmi ágazat működésének átláthatósága, a hatékonyság javítása, a gyorsabb hatékonyabb szakmai kommunikáció és feladatellátás érdekében, valamint az adminisztrációs terhek és a papíralapú kommunikáció csökkenését szolgálva, a gyermekek

- gyermeknevelési problémák

A problémák, célok megfogalmazását követően megállapodást kötünk a családokkal, melyben rögzítésre kerül:

- a család által megfogalmazott cél. – mit szeretne a család elérni
- a megvalósításhoz vezető eszközök, feladatok
- a család vállalásai
- az otthon és a családgondozó által nyújtott lehetséges források, további segítség.

A családgondozás során együttműködünk a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint hatósági intézkedés során védelembe vétel során együttműködésünk kiterjed a Gyermekjóléti Központ esetmenedzserével. A család életében bekövetkezett változásokról rendszeresen tájékoztatjuk őket.

Segítjük a családokat, hogy önértékelésük pozitívan változzon, képesek legyenek önmaguk és természetes támaszaik segítségével problémáik kezelésében.

Az intézményben – törvényi előírás szerint – 12 + 6 hónapig lakhatnak a családok.

A családoknak lehetőséget nyújt a nálunk eltöltött idő, hogy mentálisan, mind anyagilag megerősödjenek. A bekerülő családok problémái különbözőek, a megoldási lehetőségeik is eltérőek, ezért egyéni esetkezeléssel igyekszünk a hozzánk költözőknek a továbbiakban is segítséget nyújtani.

A 2021-es évben az intézmény életében továbbra is nagy nehézséget okozott a COVID-19 vírus okozta egészségügyi válsághelyzet fennállása. Az Emberi Erőforrás Minisztériuma által kiadott és érvényben lévő eljárásrend alapján működök az intézmény.

Az intézmény folyamatosan tájékozódik a megelőzéshez kapcsolódóan közzétett információkról (www.koronavirus.gov.hu, www.nnk.gov.hu, www.kormany.hu, www.szocialisportal.hu www.magyarokozlony.hu) internetes oldalakról.

- Nyomon követi az Operatív Törzs bejelentéseit,
- a hozott intézkedésekről informálja az ellátottakat és a dolgozókat,
- a felmerülő kérdésekre válaszokat ad, valamint
- minden információt át ad arról, hogy mit tehetnek az ellátottak és a dolgozók maguk és a környezetük védelme érdekében.

Fokozott figyelemmel vagyunk a személyes gondoskodásban részesülő személy egészségügyi állapotváltozására. A munkatársak fokozottan figyelik az ellátást igénybevevők esetében a tünetek megjelenését, valamint haladéktalanul jelentési kötelezettséggel vannak a háziorvossal történő telefonos kapcsolatfelvételben.

Szükséges a munkatársak nyilatkoztatása a munkakezdekor az egészségi állapotra és arra vonatkozóan, hogy az elmúlt időszakban került-e járványügyi szempontból kockázatot jelentő személlyel kapcsolatba és / vagy betegsége utaló tüneteket észlelt-e magán. A munkakezdeést megelőzően a testhőmérséklet ellenőrzése szükséges.

- Az alapvető higiéniai szabályok, valamint a köhögési etikett fokozott betartása szükséges az igénybevevők és a munkatársak körében:
- Az intézmény bejáratához kézfertőtlenítő kihelyezése szükséges, belépéskor a kézfertőtlenítés kötelező.
- Kézmosási és – fertőtlenítési lehetőségeket meg kell teremteni (pl: az intézmény épületébe történő belépéskor, kézmosás biztosítása).
- A kéz higiénéről való tájékoztatás (plakát, piktogram a kézmosók fölött) kifüggesztése szükséges.
- Papírtörölő és folyékony szappan biztosítása szükséges a mosdókagylónál, a textil törölköző használata kerülendő.
- A felsőruházat és a személyes textíliák gyakoribb tisztítása szükséges.
- A megszokott érintkezési, üdvözlési formákat kerülni kell.
- A maszk viselése a lakószoba kilépésekor a felnőttek valamint a 6 éven felüli gyermekek számára kötelező.

Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő személyek számára valamennyi tevékenységet úgy kell megszervezni, hogy az igénybevevők között a 1,5 méteres távolság lehetőség szerint biztosított legyen. A csoportfoglalkozások, team-megbeszélések során is be kell tartani a 1,5 méteres védőtávolságra vonatkozó szabályt, valamint – amennyiben a feltételek, lehetővé teszik az épület udvarában a szabad levegőn való megtartását kell preferálni.

Intézményünkben a mátészalkai Egészségfejlesztő Iroda kezdeményezésére klubfoglalkozás szervezésére került sor kisgyermekes családokban felmerülő problémák megoldási lehetőségei bemutatásával, valamint az egészséget meghatározó életmód, illetve az egészségmegtartást befolyásoló szokások, attitűdök javítása.

Lakógyűlés

Otthonunkban havonta lakógyűlést tartunk, valamint rendkívüli esetekben, szükség szerint. Továbbra is működik az otthonban a gyermekek tanulásának, kapcsolati zavarainak kezelése. Egyéni esetkezelés keretén belül illetve családonként, pénzkezelési, pénzbeosztási tanácsadást nyújtunk. Intézményünkben a térítési díj mellett az elő takarékosságot is szorgalmazzuk, ez a több gyermekes családok részéről nagyobb terhet jelent. Családjaink különböző szociokulturális környezetből érkeztek, eltérő pénzkezelési szokásokkal

A tehetség kibontakoztatása érdekében célunk az önbizalomnak a kialakítása, amely azonban nem mellőzheti a segítőkészséget és az együttműködési képességet.

Különböző korosztályokra osztva szeretnénk különböző kézműves foglalkozásokba betekintést nyújtani, a CSAÓ-ban élő gyermekeknek. Ilyen pl: a papírmerítés, dekupázstechnika, csomózgatás, ujjbáb készítés, üvegfestés, gyöngyfűzés stb. A kézműves foglalkozások célja, a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésén túl a kézügyesség fejlesztése, sikerélmény megélése. Ezen kívül a szülőket szeretnénk karácsonykor, húsvétkor, megajándékozni, a gyermekeik által készített tárgyakkal, valamint a Nőnap és Anyák Napja alkalmával.

4562 Vaja, 2022. április 26.

Erdődi Istvánné
Erdődi Istvánné

Intézményvezető

Remény Családok Átmeneti Otthona
4562 Vaja, Tulipán utca 6.
Adószám: 19314277-1-15
Bank: 50436312-10005374

VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA: 2013-7/2022.

Előterjesztés Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

Előterjesztés készítéséért felelős(ök): Potosné Dr. Kovács Zsuzsanna aljegyző
Imre Miklósné intézményi referens

Előterjesztés véleményezése:

NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:

Előterjesztést ellenőrizte:

Ellenőrzés időpontja: 2022. május 19. ...

Előterjesztést jóváhagyta:

2022. május 19. ...